

ความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่ และการยอมรับตนเอง
และความเชื่อมั่นในตัวเอง ของเด็กวัยรุ่น

ปริญญาพนธ์

ของ

วราภรณ์ อินทรชัยศรี

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

7 มีนาคม 2518

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปัญหานี้อย่างถี่ถ้วน เห็นสมควรรับเป็น
ส่วนหนึ่ง ของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้.

ทศพร วัฒนกุล ประธาน

ธีรวิ ธรรม กรรมการ

ธีรวิ ธรรม กรรมการ

๗ มีนาคม ๒๕๖๔

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เนื่องจากผู้เขียนได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่ง จาก รองศาสตราจารย์นายภูเดชiew สุมาวงศ์ อาจารย์ ดร.ปรีชา ชรรมา และ อาจารย์ภัทรา สุคนธ์ทรัพย์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้เขียนขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และคณะอาจารย์ของวิทยาลัยครูอุดรธานี โรงเรียนอุครพิทยานุกุล โรงเรียนสตรีราชินูทิศ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน โรงเรียนกัลยาณวัตร และโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย ที่กรุณาให้ความสะดวกในการเก็บข้อมูลจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ และขอขอบพระคุณอาจารย์อองอาจ จิยะจันทร์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำในการใช้เครื่องคิดเลข

ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณอัญชลี ทัศนศิริ คุณวาสนา อิมโอรส คุณสังวาลย์ สมสนธิ คุณนพรัตน์ คารายน และคุณนรา สบประสงค ที่ได้รวมเป็นคณะในการสร้างแบบสอบถามความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่

นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้รับความช่วยเหลือจากคุณฉันทิต อินทรชัยศรี คุณเคนเนธ แคมป์ คุณประภาพรรณ อนุสนธิ์ คุณสิริพร ไทวิชา และคุณชนาภรณ์ จิระไธสงศ์ ผู้เขียนขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

วราภรณ์ อินทรชัยศรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
✓ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า / 0 1	6 *
X ✓ ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า 0 2	7 *
✓ ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า /	7 *
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง /	11
ความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่	11
การยอมรับตนเอง	18
ความเชื่อมั่นในตัวเอง	20
+ ✓ สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า / 0 3	21 *
3 + วิธีดำเนินการ	23
✓ กลุ่มตัวอย่าง / 0 4	23 *
✓ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล 11 /	24 *
การรวบรวมข้อมูล /	30
วิธีจัดการกับข้อมูล	30
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล /	33
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล /	34

บทที่	หน้า
5 * บทสรุป อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ	70
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	70
กลุ่มตัวอย่าง	71
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ○ 5	71
การวิเคราะห์ข้อมูล	71
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ○ ⑥	71 *
อภิปรายผล	74
ข้อเสนอแนะ	79
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบ่งตามโรงเรียน อายุ และ เพศ	24
2	ค่าความเชื่อมั่นและค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตัวเอง	25
3	ลักษณะความซัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นมีมากที่สุด	34
4	ลักษณะความซัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นมีน้อยที่สุด	35
5	ลักษณะความซัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นชายมีมากที่สุด	36
6	ลักษณะความซัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นชายมีน้อยที่สุด	37
7	ลักษณะความซัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นหญิงมีมากที่สุด	38
8	ลักษณะความซัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นหญิงมีน้อยที่สุด	39
9	ลักษณะความซัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นตอนต้นมีมากที่สุด	40
10	ลักษณะความซัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นตอนต้นมีน้อยที่สุด	41
11	ลักษณะความซัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นตอนปลายมีมากที่สุด	42
12	ลักษณะความซัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นตอนปลายมีน้อยที่สุด	43
13	ลักษณะความซัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นซึ่งพ่อแม่มีสถานภาพ ทางเศรษฐกิจและสังคมสูงมีมากที่สุด	44
14	ลักษณะความซัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นซึ่งพ่อแม่มีสถานภาพ ทางเศรษฐกิจและสังคมสูงมีน้อยที่สุด	45
15	ลักษณะความซัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นซึ่งพ่อแม่มีสถานภาพ ทางเศรษฐกิจและสังคมปานกลางมีมากที่สุด	46
16	ลักษณะความซัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นซึ่งพ่อแม่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมปานกลางมีน้อยที่สุด	47
17	ลักษณะความซัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นซึ่งพ่อแม่มีสถานภาพ ทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำมีมากที่สุด	48
18	ลักษณะความซัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นซึ่งพ่อแม่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมต่ำมีน้อยที่สุด	49

ตาราง	หน้า
19 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นซึ่งพอมายุควัยกันมีมากที่สุด	50
20 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นซึ่งพอมายุควัยกันมีน้อยที่สุด	57
21 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นซึ่งพอมถึงแกกรรม หรือหย่าร้างมีมากที่สุด	52
22 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นซึ่งพอมถึงแกกรรมหรือหย่าร้าง มีน้อยที่สุด	53
23 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นซึ่งพอมอายุห่างจากลูกมาก มีมากที่สุด	54
24 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นซึ่งพอมอายุห่างจากลูกมาก มีน้อยที่สุด	55
25 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นซึ่งพอมอายุห่างจากลูกน้อย มีมากที่สุด	56
26 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นซึ่งพอมอายุห่างจากลูกน้อย มีน้อยที่สุด	57
27 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นซึ่งพอมอายุห่างจากลูกมาก แต่พอมอายุห่างจากลูกน้อย มีมากที่สุด	58
28 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นซึ่งพอมอายุห่างจากลูกมาก แต่พอมอายุห่างจากลูกน้อย มีน้อยที่สุด	59
29 จำนวนความถี่และรอยละของ เด็กวัยรุ่นที่มีความขัดแย้งกับพอมและกับแม่	60
30 ระดับของความขัดแย้งระหว่าง เด็กวัยรุ่นกับพอม เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่าง ตามเพศ ระดับอายุ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพอม สถานภาพทางการสมรสของพอม และความแตกต่างระหว่างอายุ ของพอมกับอายุของลูก	61
31 การสถิติพื้นฐานของความขัดแย้งระหว่าง เด็กวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างกับพอม	63
32 เปรียบ เทียบความขัดแย้งกับพอมในระหว่าง เด็กวัยรุ่นหญิงกับ เด็กวัยรุ่นชาย	63

ตาราง	หน้า
33	เปรียบเทียบความขัดแย้งกับพ่อแม่ในระหว่างเด็กวัยรุ่นตอนต้น กับเด็กวัยรุ่นตอนปลาย 64
34	เปรียบเทียบความขัดแย้งกับพ่อแม่ในระหว่างเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน กับเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่ถึงแก่กรรมหรือหย่าร้าง 64
35	เปรียบเทียบความขัดแย้งกับพ่อแม่ในระหว่างเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่ มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน 65
36	เปรียบเทียบความขัดแย้งกับพ่อแม่ในระหว่างเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อายุห่าง จากลูกต่างกัน 66
37	ความสัมพันธ์ที่สัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่ และการยอมรับ ตนเองของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และกลุ่มที่มี ความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ 67
38	ความสัมพันธ์ที่สัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่ และความเชื่อมั่น ในตัวเองของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และกลุ่มที่มี ความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ 68
39	เปรียบเทียบการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ 69
40	เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้ง กับพ่อแม่สูง และกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ 69

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า เด็กหนุ่มสาวหรือเด็กวัยรุ่นมีความสำคัญต่ออนาคตของประเทศชาติ
อย่างยิ่ง ผู้ที่อยู่ในวัยนี้ย่อมมีความคิดริเริ่มทั้งที่เป็นคนและโทษ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภูมิหลังของเด็กเป็น-
สำคัญ เด็กวัยรุ่นมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วทุกด้าน เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างความเป็นเด็ก
กับความเป็นผู้ใหญ่ เด็กในวัยนี้จะต้องปรับตัวหลายด้านด้วยกัน ซึ่งบางคนก็ปรับตัวได้ดี บางคน
ก็ไม่สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับวัยได้ เพราะอุปสรรคหลายอย่างด้วยกัน ทำให้มีความ
คับข้องใจ ~~X~~ เรื่องของวัยรุ่นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจเรื่องหนึ่ง

~~X~~ การที่เด็กจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพสมบูรณ์ อยู่ในสังคมได้อย่างที่ใคร ๆ ก็ชื่นชอบ
และยอมรับ และสามารถทำประโยชน์ให้สังคมและประเทศชาติได้นั้น มีพื้นฐานมาจากการอบรม
เลี้ยงดูที่ค้ำจุนแต่ยังเล็ก อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่นมั่นคง และพ่อแม่เข้าใจจิตวิทยาการเลี้ยงดูและ
อบรมเด็กพอสมควร เพราะคำกล่าวที่ว่า "เด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า" มีความหมายไกล
ไปถึงว่า ถ้าเด็กในวันนี้ได้รับการปลูกฝังมาอย่างไรก็จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ออย่างนั้นในวันข้างหน้า

~~X~~ แพทย์หญิงสุพัตรา บุญญานิตย์ (โรงพยาบาลสมเด็จพระยา, 2516 : 87)
เห็นพ้องกับคำขวัญทางสุขภาพจิตที่ว่า "เด็กเกรงไม่ปี ปีแต่ผู้ใหญ่เกรง" เพราะพ่อแม่คือผู้อบรม
เลี้ยงดูลูกมาแต่เกิด สุขภาพจิตของลูกจึงขึ้นอยู่กับทัศนคติของพ่อแม่ที่มีต่อลูก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
แม่ซึ่งเป็นบุคคลใกล้ชิดที่นับแต่เด็กเกิดมา แม่ได้ให้ความรักความอบอุ่นและสนองความต้องการ
ขั้นพื้นฐานแก่ลูกเพียงใด ได้ปฏิบัติให้ลูกหายใจ หายร้อน หายหนาว หายกลัว หายเจ็บปวด ฯลฯ
ควายหาที่เซ่นไร และถึงแม่ลูกจะเติบโตพ้นจากวัยเด็กเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งอีกไม่กี่ปีก็จะกลายเป็นผู้ใหญ่
พ่อแม่ก็ยังต้องเอาใจใส่อบรมลูกอยู่เช่นเดิม ไม่ใช่ถือว่าลูกโตแล้วจะปล่อยปละละเลยก็ได้ ที่จริง
แล้ววัยรุ่นเป็นวัยที่พ่อแม่ต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษเสียอีก เพราะมีเหตุผลที่ต้องทำเช่นนั้น

~~X~~ ปัจจุบันนี้ ปัญหาความไม่เข้าใจกันระหว่างเด็กโดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นกับผู้ใหญ่เป็นปัญหาใหญ่
ปัญหาหนึ่ง กล่าวได้ว่าเป็นช่องว่างระหว่างระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ เด็กวัยรุ่นมักจะกล่าวหาว่า

ผู้ใหญ่คร่ำครวญไบน้ันโลกและไมพยายามเข้าใจจน ข้างผู้ใหญ่กว่า เด็กวัยรุ่นสมัยนี้มีอะไร เปลี่ยนแปลง
แตกต่างไปจากเด็กวัยรุ่นสมัยก่อนมาก มีพฤติกรรมที่แปลก ๆ จนผู้ใหญ่อาจเข้าใจและตามความ
คิดของเด็กได้ ✕

ชัยนาถ นาคบุปผา (2514 : 75) กล่าวว่า ครอบครัวในระยะที่เด็กเข้าสู่วัยรุ่น
เป็นระยะที่ย่างยากที่สุด เพราะมักมีข้อขัดแย้งระหว่างพ่อแม่กับลูก เด็กโตขึ้นพ้นจากความ เป็นเด็ก
การหมายหึ่งพาอาศัยพ่อแม่จะลดน้อยลง มีความคิดและปล่อยอารมณ์อย่าง เป็นอิสระมากขึ้น เด็กจะ
มีประสบการณ์ใหม่ ๆ มากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่เด็กพยายามเสาะแสวงหาด้วยตนเอง
และมักเป็นที่ขัดแย้งกับผู้ใหญ่ การไขว่คว้าและจริงจังของผู้ใหญ่ที่มีต่อเด็กในเรื่องความประพฤติ
การคบเพื่อน การเรียน การแต่งกาย ตลอดจนการที่ต้องทำตามใจผู้ใหญ่อยู่เสมอ นั้น ทำให้
อารมณ์ของเด็กวัยรุ่นไม่มั่นคง หงุดหงิด วิตกกังวลและความรู้สึกและแสดงออกทันที เพราะยังไปเป็นใหญ่
ที่เดียว ✕✕ นอกจากการที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมทางบ้านแล้ว เด็กวัยรุ่นยังต้องเกี่ยวข้องกับ
กับบุคคลที่ตนคบหาด้วย การเคยชินกับสิ่งหนึ่งและต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งหนึ่งทำให้เด็กมีอารมณ์
รุนแรงได้เสมอ ✕

✕เด็กชอบได้รับการยอมรับนับถือจากทางบ้านมาก่อน แม้ว่าจะมาอยู่ในโรงเรียนแล้ว
เด็กก็ยังอยู่ในอิทธิพลของทางบ้านอยู่เอง ดังนั้นบ้านจึงเป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญยิ่งในการฝึก
การปรับตัวของเด็ก จากการค้นคว้าวิจัยพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสังคมของเด็กวัยรุ่น ปรากฏว่า
สาเหตุที่ทำให้เด็กมีการปรับตัวที่ผิด ๆ และแสดงพฤติกรรมที่ไม่ดีต่าง ๆ นั้น มีไม่น้อยที่เกิด
จากอิทธิพลทางบ้าน ✕

ฟูเพาเวลล์ (Powell, 1963 : 247) กล่าวว่า วัยรุ่นไปช่วยที่มีความสุขนัก
เพราะว่าผู้ใหญ่จะทำให้เด็กเกิดความขัดแย้งอยู่เสมอ เนื่องจากเป็นห่วงและวิตกกังวลเกี่ยวกับ
เด็กมากเกินไป เช่น วิตกว่าเด็กจะไม่เคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ จะไม่รู้จักอดทนในการทำงาน
จะไม่รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น ไม่รู้จักขบถ และรู้จักคัดค้านผู้อื่น หรือจะหลงใหลในเรื่องทางเพศ
ความกลัว เหล่านี้ตลอดจนความวิตกกังวลในเรื่องอื่น ๆ อีกมากมาย ทำให้พ่อแม่เป็นห่วงหรือคิดว่าเด็ก
ทั้ง ๆ ที่บางทีเหตุการณ์เช่นนั้นยังไม่เกิดขึ้น หรือไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะกล่าวหาเด็กว่า เป็นเช่นนั้น
การแสดงออกของพ่อแม่ที่รัก เป็นห่วง ช่วยเหลือประคับประคองเด็ก และเข้มงวดกวดขัน
ตั้งข้อจำกัดเอา กับเด็กหรือไม่อนุญาตเด็กในบางอย่าง เช่น ไม่อนุญาตเด็กในการ เลือกรถหรือ-

เลือกเรียนวิชาชีพเฉพาะอย่างที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่เด็กชอบ เหม่งจวกเกี่ยวกับการเลือกคบเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ เป็นต้น ซึ่งเป็นการกดดันที่ทำให้เด็กวัยรุ่นพยายามแสวงหาอิสรภาพมากขึ้น

เฟลมมิง (Fleming, 1957 : 41) กล่าวว่า ความขัดแย้งระหว่างพ่อแม่กับเด็กวัยรุ่นอันนำความไม่สบายใจมาในทั้งสองฝ่ายนั้น สาเหตุที่สำคัญอยู่ที่พ่อแม่ไม่มีความจริงใจต่อชีวิตวิทยาเกี่ยวกับวัยรุ่นหรือไม่เข้าใจวัยรุ่น เช่น มักบอกว่า "เดี๋ยวนี้เขาเปลี่ยนไปมากทีเดียว" "เด็ก ๆ ไม่มีความเห็นอกเห็นใจพ่อแม่" "พ่อแม่ไม่อาจเข้าใจเด็กวัยรุ่นได้เลย" เหล่านี้เป็นต้น

สกอร์ปสกา (Skorupska, อ้างจาก Powell, 1963 : 276) กล่าวว่า ความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับผู้ใหญ่มักเกิดในวัยโดยเฉพาแม่กับพ่อมากที่สุด ส่วนมากมักเกิดเฉพาะกับแม่หรือเกิดกับทั้งพ่อและแม่ หายากที่จะเกิดความขัดแย้งเฉพาะกับพ่อคนเดียว สาเหตุของความขัดแย้ง ปกติค่อนข้างจะซับซ้อนและมีความเกี่ยวพันกัน ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดความขัดแย้งนี้ ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ความเข้มงวดกวดขันของผู้ใหญ่ในเรื่องอิสรภาพของเด็ก การแสดงออกของผู้ใหญ่ในลักษณะที่ขาดความกรุณา ไม่ลดหย่อนผ่อนผันให้เด็ก ไม่เคยหยอกหลอหรือพูดจาเล่นหัวกับเด็ก ขาดความรู้เกี่ยวกับการที่จะตัดสินเรื่องราวของเด็กด้วยดี สกอร์ปสกา ยังกล่าวต่อไปอีกว่า เมื่อให้เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องความขัดแย้งกับพ่อแม่ เด็กมักจะกล่าวถึงสาเหตุที่เกิดจากตัวเองนอมนมาก ส่วนมากจะกล่าวโทษแต่ผู้ใหญ่ ลืมมองตัวเอง และสกอร์ปสกาสรุปว่า ความขัดแย้งทำให้เด็กไม่มีความสุขและบางทีรู้สึกว่าเขาเองมีความผิด บางคนอาจมีความรู้สึกรุนแรงถึงขั้นโกรธ เกลียด อยากแค้น แสดงความเคียดแค้นและถ่มถุยน้ำลายมากขึ้น

✓ จากคำกล่าวและข้อคิดเห็นเหล่านี้พอจะกล่าวได้ว่า ความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ นั้นจะเกิดขึ้นได้จากการอบรมเลี้ยงดูสามแบบ คือ เอาใจใส่มากเกินไป ปล่อยปละละเลย และไม่คงเส้นคงวา ถ้าอบรมเด็ก ๆ แบบประชาธิปไตย โดยผู้ใหญ่และเด็กพยายามเข้าใจซึ่งกันและกัน ความขัดแย้งจะมีน้อยมาก ความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่มีหลายด้านด้วยกัน บางครอบครัวอาจขัดแย้งกันแค่เพียงด้านเดียวหรือสองสามด้าน แต่บางครอบครัวก็อาจขัดแย้งกันแทบทุกเรื่อง ผู้วิจัยและคณะช่วยกันวิเคราะห์และแยกแยะความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ออกเป็นประเด็นด้านด้วยกัน เพื่อความสะดวกในการศึกษา ประเด็นการเรียน การแต่งกาย การเงิน การเลือกอาชีพ การคบเพื่อน การปกครองและความประพฤติ สุขภาพ ศาสนาและขนบธรรมเนียม-

ประเพณี และค่านิยมทางการ

การที่เด็กวัยรุ่นจะมีสุขภาพจิตดี นอกจากจะไม่มี ความขัดแย้งกับผู้อื่นหรือมีแค่เพียงเล็กน้อยแล้ว สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือการยอมรับตนเอง ซึ่งเป็นมโนคติทางสังคมที่เด็กควรจะได้รับ การปลูกฝัง การเริ่มต้น (Garrison, 1955 : 374) กล่าวไว้ เด็กที่สามารถยอมรับตนเองได้ จะรู้สึกมีความสุขยิ่งขึ้น และสามารถหลีกเลี่ยงความขัดแย้งต่าง ๆ ได้

นอกจากนี้เกี่ยวกับการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่น ดร.สุรางค์ โค้วตระกูล (อาจจักษ์กระทรง-ศึกษาธิการ, 2511 : 135 - 136) แบ่งเด็กวัยรุ่นออกเป็นสองประเภท คือ

1. เยาวชนวัยรุ่นที่ยอมรับตนเอง เป็นเยาวชนที่มีความสุข มีสุขภาพจิตดี ยอมรับปัญหา และพยายามหาวิธีแก้ไขปัญหานั้นที่ถูกต้อง ยอมรับทั้งส่วนดีส่วนเสียของตน ยอมรับความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและอารมณ์ของตน โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะมันเป็นไปตามวัย รู้สึกว่าตนเองอยู่ในวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ กำลังจะเป็นผู้ใหญ่ แต่ก็ไม่ได้เห็นว่าตนเองเป็นบุคคลที่สมบูรณ์แบบ ผู้ใหญ่ที่ไม่ได้ สนใจที่จะแสวงหาเป้าหมายของชีวิต ยินดีที่จะให้ความสามารถและสติปัญญาของตน ทอชีวิต สรุปแล้วเยาวชนวัยรุ่นประเภทนี้จะเป็นผู้ที่ผ่านมรสุมของวัยรุ่นไปได้เป็นอย่างดี และจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่เป็นพลเมืองดีของชาติ

2. เยาวชนวัยรุ่นที่ไม่ยอมรับตนเองหรือปฏิเสธตนเอง พวกนี้จะติเตียนตนเอง ไม่มีความนับถือตนเอง มองไม่เห็นค่าของตนเอง รู้สึกว่าตนมีปัญหามาก ๆ ที่อาจจะไม่ค้อยกว่าคนอื่นจริง ๆ เด็กวัยรุ่นที่มีความรู้สึกเช่นนี้มักจะเนื่องมาจากผู้ที่อยู่ใกล้ชิดได้ตั้งมาตรฐานไว้สูง และบ่งชี้ให้เด็กทำได้ หากมาตรฐานสูงเกินความสามารถของเด็กก็อาจจะทำให้เด็ก รู้สึกมีปัญหามากขึ้น เด็กวัยรุ่นที่ไม่ยอมรับตนเองมักจะไม่มีความสุข มีสุขภาพจิตไม่ดี มักจะหาทางออกของชีวิตในทางที่ไม่ถูก บางคนไม่สามารถจะเชื่อตนเองและทำอะไรก็เกรงว่าผู้ใหญ่จะไม่ยอมรับจึงไม่กล้าเสี่ยง แ่บางคนก็หาทางแก้ปัญหาโดยการประพฤตินิด พยายามเอาชนะผู้ใหญ่โดยการประพฤติตนให้ขัดกับทุกสิ่งทุกอย่างที่ผู้ใหญ่และสังคมปรารถนาจะให้ เป็น เช่น เอา เคนในการก้าวร้าวต่อสู้ เพื่อพิสูจน์ตนเองว่าเป็นคนเก่งในหมู่เพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน

แต่ความรู้สึกและการรับรู้ เรื่อง "คน" นี้เปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นเยาวชนวัยรุ่นที่อยู่ในประเภทสองก็อาจจะเปลี่ยนเป็นเยาวชนวัยรุ่นประเภทหนึ่งได้ หากหากได้พบใครคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนที่จะทำให้กำลังใจและได้แสดงความหวังดีด้วยจริงใจ รวมทั้งเป็นแบบฉบับที่ดี บุคคลดังกล่าว

อาจจะเป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือญาติที่ใกล้ชิด คร เพื่อนในวัยเดียวกัน รวมทั้งสถาบันต่าง ๆ เช่น โรงเรียนและวัด

แม็คกินนอน (McKinnon, 1942 : 7) มีความเห็นว่า การที่พ่อแม่ เพื่อนฝูง และบุคคลอื่นในสังคมยอมรับเด็ก จะทำให้เด็กยอมรับตนเองได้ดีขึ้น เพราะรู้สึกว่ามีคุณค่า (self - worth) คนที่ยอมรับตนเองจะเข้าใจในภาพแห่งตน

เพย์ (Foy, 1954 : 269 - 271) ศึกษาพบว่า เด็กวัยรุ่นที่ยอมรับตนเองมักจะรู้สึกมีความเชื่อมั่นในตัวเอง และมีแนวโน้มที่จะยอมรับคนอื่นด้วย ทั้งคนอื่นก็มักจะยอมรับเด็กวัยรุ่นนี้ด้วยเช่นกัน เพย์ยังพบอีกว่า ไม่มีใคร เป็นบุคคลประเภทที่การยอมรับตนเอง (self-acceptance) หรือปฏิเสธตนเอง (self - rejection) อย่างสมบูรณ์ เด็กวัยรุ่นที่ค่อนข้างจะยอมรับธรรมชาติของตนเอง ยอมรับสภาพแวดล้อมของตน และมีความสามารถที่จะเข้าใจคนอื่น แสดงว่าเด็กยอมรับตนเอง

* ไวลี (Wylie, 1957 : 600 - 616) ศึกษาเรื่องมโนภาพแห่งตนและให้ความคิดเห็นว่า คนซึ่งยังมีการยอมรับตนเองก็ยังปรับตัวได้ดี ในการทำงานต่าง ๆ พวกที่มีการยอมรับตนเองจะแสดงออกถึงความภาคภูมิใจในตนเอง (self - esteem) ในขณะที่ทำงานมากกว่าพวกไม่ยอมรับตนเอง และบุคคลที่ยอมรับตนเองนั้นมีแนวโน้มที่จะยอมรับคนอื่นด้วย ทั้งยังเป็นผู้มีสุขภาพจิตดี

✓ จะเห็นได้ว่า เรื่องของการยอมรับตนเองจะเป็นเรื่องของความเชื่อมั่นในตัวเองรวมอยู่ด้วย นักจิตวิทยาหลายท่านมีความเห็นในทำนองเดียวกันว่า เด็กวัยรุ่นที่ยอมรับตนเองจะมีความเชื่อมั่นในตัวเองด้วย

✓ สุชา จันทน์เฒ (2510 : 147) ให้ความคิดเห็นว่า ความเชื่อมั่นในตัวเองเป็นบุคลิกภาพทางสังคมอย่างหนึ่งที่ควรปลูกฝังให้เด็กและส่งเสริมให้พัฒนาอยู่เสมอ เพราะคนที่มีความเชื่อมั่นในตัวเองจะมีบุคลิกภาพดี มองโลกในแง่ดีและมีความรู้สึกปลอดภัย ถ้าแสดงออกในทางที่ถูกที่ควร มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานของตน และสามารถประสบความสำเร็จในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม

✕ การปลูกฝังความเชื่อมั่นในตัวเองก็เริ่มมาจากครอบครัว เช่น เกี่ยวกับบุคลิกภาพอื่น ๆ พ่อแม่ที่ให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูกและพยายามจัดสิ่งแวดล้อมรวมทั้งสร้างบรรยากาศในบ้าน

ให้เป็นประชาธิปไตย จะทำให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตัวเอง มีสุขภาพจิตดี มีความคิดทางสร้างสรรค์ ส่วนเด็กที่ประสบความล้มเหลวในชีวิต ก็มักจะมาจากครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูก ตรงกันข้ามกับพวกแรก เด็กพวกนี้ขาดความรัก จะพยายามหาความรักจากคนอื่น ๆ เป็นการชดเชย และพยายามขอความรักจากผู้อื่นด้วยวิธีต่าง ๆ เด็กเหล่านี้แสดงความต้องการหาความรักพ่อแม่โดยการเล่น มากกว่าจะกระทำในชีวิตจริง และมักจะเป็นเด็กที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่อยู่เสมอ

เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่า เรื่องความขัดแย้งกับพ่อแม่ การยอมรับตนเอง และความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กวัยรุ่น เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กันและมีความสำคัญทางทฤษฎี และผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ อาจเป็นแนวทางในการให้การยอมรับแก่เด็กวัยรุ่นได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เด็กวัยรุ่นในวันนี้เติบโตเป็นคนดีในวันข้างหน้า เน้นที่ ต้องการของสังคม และเป็นกำลังของประเทศชาติต่อไป ฉะนั้นผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาความสัมพันธ์ของเรื่องทั้งสามในเด็กวัยรุ่นตามเหตุผลดังกล่าวข้างต้น

X ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาลักษณะที่เด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่มีความขัดแย้งกันในแต่ละเหตุการณ์ว่า มีมากน้อยเพียงใด อย่างไร
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเพศ อายุ สถานภาพทางการสมรสของพ่อแม่ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ และความแตกต่างระหว่างอายุของพ่อแม่กับอายุของลูก
3. เพื่อเปรียบเทียบว่า เด็กวัยรุ่นมีความขัดแย้งกับพ่อแม่ฝ่ายใดมากกว่ากัน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่ และการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นว่าจะ เป็นไปในทางใด และเพื่อเปรียบเทียบว่า เด็กวัยรุ่นที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง กับเด็กวัยรุ่นที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ จะมีการยอมรับตนเองต่างกันหรือไม่
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่ และความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กวัยรุ่นว่าจะ เป็นไปในทางใด และเพื่อเปรียบเทียบว่า เด็กวัยรุ่นที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง กับเด็กวัยรุ่นที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ จะมีความเชื่อมั่นในตัวเองต่างกันหรือไม่
6. เพื่อสร้างแบบสอบถามที่ใช้ศึกษาความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่

★ ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้านี้จะช่วยให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ครูแนะแนว ผู้บริหารการศึกษา และผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กวัยรุ่นได้ทราบถึงสิ่งที่มีความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ว่ามีในด้านใด มากน้อยแค่ไหน และมีลักษณะอย่างไร อันจะเป็นแนวทางให้เด็กวัยรุ่นป้องกันแก้ไข หากว่าความขัดแย้งนั้นจะก่อให้เกิดผลเสียขึ้น

2. ผลการศึกษาค้นคว้านี้จะ เป็นประโยชน์ต่อผู้ใหญ่ในการที่จะหาทางเสริมสร้างสัมพันธภาพอันดีกับเด็กวัยรุ่น และแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่เหมาะสมที่พึงปฏิบัติต่อเด็กวัยรุ่น สำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง ก็จะเป็นไปในด้านการให้ความอบรมเลี้ยงดู สำหรับครูในด้านการสอนและการชมเชยนักเรียน สำหรับครูแนะแนวในการจัดบริการแนะแนว เพื่อช่วยในการปรับตัวทุก ๆ ด้านของเด็กวัยรุ่น

3. การศึกษาค้นคว้านี้จะทำให้มีแบบสอบถามสำหรับใช้ในการศึกษาความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่

★ ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง - ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลระดับชั้นตั้งแต่ ม.ศ.1 - ม.ศ.5 และที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยครูระยองตั้งแต่ ป.ศ. ปีที่ 1 - ป.ศ.สูง ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2517 ในเขต 2 จังหวัดด้วยกัน คือ จังหวัดขอนแก่นและจังหวัดอุดรธานี อันมีโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน โรงเรียนกัลยาณวัตร โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย ในจังหวัดขอนแก่น และโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล โรงเรียนสตรีราชินูทิศ และวิทยาลัยครูอุดรธานี ในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งโรงเรียนในเขต 2 จังหวัดนี้อยู่ในภาคการศึกษา 9 โรงเรียนมัธยมศึกษาที่กล่าวมานี้ เป็นโรงเรียนที่ชั้นเรียน ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวนเด็กวัยรุ่นในกลุ่มตัวอย่างมีทั้งสิ้น 358 คน เป็นชาย 172 คน และเป็นหญิง 186 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ตัวแปรอิสระ คือ อายุของเด็กวัยรุ่น เพศของเด็กวัยรุ่น สถานภาพทางการสมรสของพ่อแม่ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ และความแตกต่างระหว่างโรงเรียนพ่อแม่ กับโรงเรียนลูก

ตอนที่ 2 ตัวแปรตาม คือ ความขัดแย้ง ระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่

ตัวแปรตามคือความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่

วิธีสุ่ม

อายุของพ่อแม่กับอายุของลูก ตัวแปรตามคือความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่

ตอนที่ 2 ตัวแปรอิสระคือความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ ตัวแปรตามคือ
การยอมรับตนเองและความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กวัยรุ่น

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กวัยรุ่น หมายถึงเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 13-21 ปี โดยถือตามเกณฑ์ในการแบ่งวัยของ เฮิร์ลล็อก (Hurlock, 1949, 4) และกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน
2. เด็กวัยรุ่นตอนต้น หมายถึงเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 13-16 ปี และกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน
3. เด็กวัยรุ่นตอนปลาย หมายถึงเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 17-21 ปี และกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน
4. ความขัดแย้ง (Conflict) ระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ หมายถึง สภาพความรู้สึกนึกคิดของเด็กวัยรุ่นที่ไม่ตรงกับพ่อแม่ อันก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจในทางอารมณ์และการปฏิบัติตามแนวทางของพ่อแม่ วัดได้ด้วยแบบสอบถามวัดความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่
5. การยอมรับตนเอง (Self-acceptance) หมายถึง ความรู้สึกยอมรับของเด็กวัยรุ่นต่อรูปร่าง อารมณ์ ทัศนคติปัญญา ความสามารถในการต่าง ๆ และสภาพแวดล้อมของตน วัดได้ด้วยแบบสอบถามวัดการยอมรับตนเอง
6. ความเชื่อมั่นในตัวเอง (Self-Confidence) หมายถึง ความสามารถที่จะตัดสินใจได้อย่างฉับพลัน ไม่มีจิตใจรวนเรทอดยั้งแย้งจะมีอุปสรรค และมั่นใจว่าตนใดกระทำการสิ่งนั้น ๆ ไป ด้วยความถูกต้องเหมาะสม วัดได้ด้วยแบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในตัวเอง
7. พ่อแม่ หมายถึง พ่อแม่ที่แท้จริงของเด็ก พ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง รวมทั้งผู้ปกครองของเด็กที่ทำให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กมาเป็นเวลานานคอย (ในกรณีที่พ่อแม่ไม่ใช่ผู้ปกครองเลี้ยงดู)
8. ความแตกต่างระหว่างอายุของพ่อแม่กับอายุของลูก แบ่งได้ดังนี้
 - 8.1 พ่อแม่ที่อายุห่างจากลูกมาก หมายถึงพ่อแม่ที่อายุมากกว่าลูกตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป
 - 8.2 พ่อแม่ที่อายุห่างจากลูกน้อย หมายถึงพ่อแม่ที่อายุมากกว่าลูกน้อยกว่า 30 ปีลงมา
 - 8.3 พ่ออายุห่างจากลูกมาก แม่แม่อายุห่างจากลูกน้อย หมายถึง พ่อมีอายุมากกว่าลูกตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป แต่แม่อายุมากกว่าลูกน้อยกว่า 30 ปีลงมา

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ หมายถึง ระดับสถานภาพของครอบครัว ซึ่งเกิดจากรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งอาจวัดโดยระดับการศึกษา ลักษณะอาชีพ และรายได้ที่ได้รับต่อเดือนของบิดาหรือหัวหน้าครอบครัว ตามเกณฑ์ผู้วิจัยตั้งขึ้น โดยอาศัยสถิติการสำรวจรายการใช้จ่ายของครอบครัว พหุศักราช 2506 ในกรุงเทพมหานครและทั่วประเทศ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี และที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงแล้วในพหุศักราช 2516 เป็นแนวทาง ประกอบกับวิธีแบ่งชนชั้นในสังคมไทย นำมาประมวลขึ้นเป็นเกณฑ์ในการวัดความแตกต่างของระดับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากร ดังนี้

9.1 ครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับสูง บิดาหรือหัวหน้าครอบครัวจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ อย่างน้อยที่สุด 2 ประการ คือ

9.1.1 ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาโทขึ้นไป

9.1.2 ลักษณะอาชีพ เป็นผู้บริหารงานอาชีพ วิชาชีพ ผู้จัดการ และวิชาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในระดับสูง ข้าราชการพลเรือน ทหารและตำรวจตั้งแต่ชั้นพิเศษหรือเทียบเท่าขึ้นไป นักการเมืองที่มีอำนาจ นักวิชาการที่มีชื่อเสียง ครูอาจารย์ที่ทรงคุณวุฒิในมหาวิทยาลัย เจ้าของธุรกิจขนาดใหญ่ทั่ว ๆ ไป

9.2 ครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลาง บิดาหรือหัวหน้าครอบครัวจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ อย่างน้อยที่สุด 2 ประการ คือ

9.2.1 ระดับการศึกษาสูงกว่าระดับ ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิมขึ้นไป จนถึงระดับปริญญาโท

9.2.2 ลักษณะอาชีพ เป็นผู้บริหารงานอาชีพ วิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับกลาง คือเป็นข้าราชการพลเรือนหรือทหาร ตำรวจ ตั้งแต่ชั้นตรีขึ้นไปจนถึงชั้นเอกหรือเทียบเท่า ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว นักธุรกิจ พ่อค้า เจ้าของร้านขนาดกลาง และนักหนังสือพิมพ์

9.3 ครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ บิดาหรือหัวหน้าครอบครัวจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ อย่างน้อยที่สุด 2 ประการ คือ

9.3.1 ระดับการศึกษา ระดับประถมศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ม.ศ.3 ในปัจจุบัน) และผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา

9.3.2 ~~ลักษณะอาชีพ เสริมงาน พนักงาน และคนขายของขององค์กรและ~~
~~ทางร้าน กรรมกรมีฝีมือ ช่าง และผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต คนงานที่ใช้ช่างฝีมือ ผู้ให้~~
~~บริการอื่น ๆ และผู้ให้บริการในครอบครัว ชาวบ้าน ชาวนา ชาวสวน ที่มีกิจการขนาดเล็ก~~

9.3.3 รายได้ไม่เกิน 1500 บาทต่อเดือน

เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

1. ความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่

ลินด์ (Lynn, อ้างจาก Fleming, 1957 : 72) ศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อพ่อแม่ เมื่อปี ค.ศ. 1929 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา เป็นชาย 348 คน หญิง 382 คน พบว่าสิ่งที่มีความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ที่สำคัญก็คือ เวลากลับบ้านของวัยรุ่นในตอนกลางคืน การที่วัยรุ่นออกไปร่วมงานของโรงเรียนในเวลากลางคืน การไปร่วมงานกีฬาของโรงเรียน การใช้จ่ายเงิน และการเลือกคบเพื่อน สาเหตุของความขัดแย้งเกิดจากความแตกต่างระหว่างมาตรฐานของพ่อแม่และของกลุ่สังคมที่เด็กเข้าร่วม เพื่อพบปัญหาเช่นพ่อแม่บังคับและควบคุมมากเกินไป บางทีพ่อแม่ก็ไม่ได้ออกเหตุผลที่เหมาะสมว่าทำไมเด็กจึงต้องกลับบ้านเร็ว และไม่คิดที่จะจัดสภาพในบ้านให้น่าอยู่หรือสนใจให้เด็กกลับบ้านตามเวลาที่ควรกลับ ไม่ใช่ว่าเด็กวัยรุ่นทุกคนจะเบื่อบ้าน ที่จริงเด็กอยากรวมกิจกรรมในบ้านเมื่อเด็กเห็นว่าเหมาะสม และตรงกับความต้องการของตน การขบถมักมากไปจะทำให้เด็กขาดการควบคุมตนเอง การใช้อำนาจทำให้เด็กเบื่อ อย่างเช่นพ่อแม่บังคับทุกวินาทีให้อยู่ในห้องเพียงพ่อแม่เป็นผลให้เสียสุขภาพจิต เด็กสนใจที่จะฟังหรือกระทำตาม แต่เมื่อมีองค์การหรือสมาคมเกี่ยวกับสาธารณสุขประกาศแนะนำพร้อมทั้งแสดงแผนภูมิและภาพประกอบเพื่อจูงใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ เด็กกลับปฏิบัติทางด้วยความสมัครใจ

บลอค (Block, 1937 : 192 - 206). ศึกษาความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับแม่ในสหรัฐอเมริกา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งชายและหญิงจำนวน 528 คน และได้ศึกษาอยู่เป็นเวลานานถึงห้าปี โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ บลอคจัดคำตอบของเด็กที่มีจำนวนร้อยละของผู้ตอบสูง และนี่คือความคล้ายคลึงกัน เขาเป็นขอเดียวกันได้ทั้งหมด 50 ข้อ ซึ่งแต่ละข้อแสดงถึงความใส่ใจของเด็กที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อตน ดังต่อไปนี้

		จำนวนร้อยละ	
		ชาย	หญิง
1.	จริงจังเกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายและวิธีการแต่งกาย	26.3	50.9
2.	บนเกี่ยวกับทรงผม	24.3	26.0
3.	ไม่พอใจเมื่อใช้ลิปสติก	0.0	64.6
4.	ไม่อนุญาตให้ขอเสื้อผ้าที่ชอบ	12.7	55.6
5.	บนว่า มือ คอ หัวเสื้อปก	10 55.7	10.5
6.	จริงจังเกี่ยวกับมารยาทในโต๊ะอาหาร	5 74.8	63.9
7.	จริงจังเกี่ยวกับเรื่องมารยาทและนิสัยประจำตัว	6 68.5	70.0
8.	คัดค้านการสูบบุหรี่	0.8	13.4
9.	คัดค้านการออกไปกับเด็กอื่น ๆ ที่แม่ไม่ชอบ	19.1	40.4
10.	บังคับให้เขานอนเวลาเดียวกันกับที่น้องคนเล็กนอน	30.6	45.1
11.	ฟังเสียงและจริงจังเกี่ยวกับนิตยสารหรือหนังสือที่อ่าน	17.9	32.5
12.	คัดค้านการไปเตรนร่า	0.0	55.8
13.	บังคับให้รับประทานอาหารที่ไม่ชอบ แต่มีประโยชน์ ต่อร่างกาย	3 82.4	83.8
14.	ไม่อนุญาตให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของโบสถ์ ที่อยากจะไป	4.4	53.4
15.	พยายามผลักดันให้ เป็นเพื่อนกับบุตรของคนสำคัญ ในเบื้อง	9.6	13.4
16.	ไม่อนุญาตให้เลือกเรียนวิชาที่ชอบในโรงเรียน	32.9	56.1
17.	ไม่อนุญาตให้ติดตามข่าว เกี่ยวกับอาชีพที่สนใจ	2 64.5	34.3
18.	บังคับให้ไปกับเพื่อนที่แม่เลือกให้	20.3	69.7
19.	ไม่อนุญาตให้ไปสนุกกับเพื่อน ๆ ในเวลากลางคืน	15.1	42.6
20.	จริงจังเกี่ยวกับสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ	26.3	66.4
21.	เขาแทรกแซงเมื่อมีปัญหา เกี่ยวกับเพื่อนหรือครู	20.3	23.1

	จำนวนร้อยละ	
	ชาย	หญิง
22. พกกับคน เหมือนพกกับ เด็กทารก	33.4	10.5
23. ล้อเลียน เกี่ยวกับ เรื่อง เพื่อนหญิง	51.3	0.0
24. ล้อเลียน เกี่ยวกับ เรื่อง เพื่อนชาย	0.0	65.7
25. โ้อวคเกี่ยวกับคน แก่คนอื่น ๆ	50.1	22.7
26. ชอบยกเอาพี่หรือน้องขึ้นมา เป็นตัวอย่าง	66.9	75.8
27. ใช้เวลาส่วนมากไปในการ เล่นไพ่ริคค์ ฯลฯ และไม่คอยยาวนาน	28.7	78.0
28. เอา เรื่องที่เล่าให้ฟังไปเล่าให้คนอื่นฟังอีกต่อหนึ่ง	13.5	16.2
29. ย้ำให้เป็นคนค้อยบอย ๆ	32.2	57.8
30. รักลูกไม่เท่ากัน รักพี่หรือน้องมากกว่า	30.6	44.4
31. ทำให้คนต้องอับอายโดยมอกกับ เพื่อน ๆ ของ คนว่าคน เป็นลูกที่ดี	49.8	26.4
32. ทำชา เข้มกับ เพื่อนของคนที่แม่ไม่ชอบ	19.9	45.1
33. ชอบ เข้าไปวนวากับ เพื่อนของคนที่แม่ชอบ	34.3	36.8
34. คิดว่า เมื่อจบการ เรียนไม่ดีกว่าของคนอื่น ๆ	82.4	85.9
35. โกรธถ้าไม่มีเวลาให้แม่มากเท่าที่แม่ต้องการ	28.3	34.7
36. พுகินทาพ้อและต้องการให้คนเขาข้างแม่	8.4	16.6
37. ปฏิบัติต่อคน เหมือนกับว่าคนเป็น เด็กเล็ก ๆ	5.2	16.3
38. คัดค้านการนั่งรถออกไปข้างนอกกับ เด็กผู้ชาย ในเวลากลางวัน	65.7	87.4
39. คัดค้านการนั่งรถออกไปข้างนอกกับ เด็กผู้ชาย ในเวลากลางวัน	49.0	66.4
40. บังคับให้รายงานว่าได้ใช้จ่ายเงินอย่างไร	80.0	81.2
41. อนุญาตไม่สม่ำเสมอ	54.1	52.3

	จำนวนร้อยละ	
	ชาย	หญิง
42. ชอบเอาตนไปคุยเวลาไปงานปาร์ตี้, คูหนัง ฯลฯ	3.2	30.3
43. ชอบบังคับให้คนอื่นเอาพี่หรือน้องไปคุยเวลาออกไปข้างนอก	50.5	82.3
44. ชอบเลือกสถานที่ให้ในการไปงานปาร์ตี้ หรือไปไหน ๆ ก็ตาม	15.1	44.4
45. วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับสภาพอนามัยของตนมากเกินไป	26.7	58.8
46. ไม่อนุญาตให้ใช้รถ	85.7	70.0
47. กระตุ้นเตือนให้เอาชนะเพื่อนในเรื่องการเรียน	3.6	13.0
48. เกือบให้แสดงมารยาทสังคมกับคนอื่น ๆ ซึ่งตนไม่ชอบทำ	0.0	28.2
49. ไม่อนุญาตให้ไปภาพยนตร์หรือไปเล่นว่	7.6	13.4
50. ไม่อนุญาตให้เชิญใครมาที่บ้าน	9.2	53.1

ผลจากการศึกษาของบลอคซ์ชี้ให้เห็นความจริงที่ว่า ความขัดแย้งส่วนมากเกิดจากความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องลักษณะทางนิสัย ความประพฤติ และการแสดงออกต่าง ๆ มากกว่าสิ่งอื่น ความคิดเห็นที่แตกต่างกันเกี่ยวกับเรื่องอาชีพ สังคม สันติภาพ การและการศึกษาก็เป็นส่วนหนึ่งเหมือนกัน เห็นได้ว่า บางข้อที่เด็กวัยรุ่นหญิงมีความขัดแย้งมาก สำหรับฝ่ายชายชนชั้นกลับมีความขัดแย้งน้อย เด็กวัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปีมีจำนวนร้อยละของความขัดแย้งสูง ขณะที่เด็กวัยรุ่นชายอายุ 18 ปีมีจำนวนร้อยละของความขัดแย้งสูง เมื่อพ่อแม่เป็นสาเหตุของความขัดแย้ง เช่นนั้นพ่อแม่ควรที่จะได้รับการแนะแนว และทำความเข้าใจความขัดแย้งต่าง ๆ เพื่อคลี่คลายสถานการณ์ให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะวัยรุ่นก่อนนั้นยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมน้อยมาก ดังนั้นการบังคับเด็กให้เชื่อฟังและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดอาจจะไม่คุ้มค่าพอในการที่จะพัฒนาเด็กทางด้านศีลธรรม ตรงกันข้ามอาจจะทำให้เด็กเกิดความขัดแย้ง

* เทเลอร์ (Taylor, อ้างจาก Fleming, 1957 : 71) ศึกษาเมื่อปี ค.ศ. 1937 เกี่ยวกับคุณลักษณะของพ่อแม่ที่เด็กวัยรุ่นปรารถนาอยากจะเป็นมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยรุ่นจำนวน 700 คน และพบว่าเด็กไม่คิดของการอะไรมากมาย เพียงแต่ให้แม่เป็นแม่ครัวและแม่บ้านที่ดี มีเวลาพอที่จะอ่านหนังสือ พูดคุย ไปปิกนิกและเล่นกับตน ส่วนพ่อ เด็กต้องการให้มีเวลาสำหรับตนพอสมควร และให้ยอมรับฟังความคิดเห็นของตนบ้าง)

สตอตต์ (Stott, 1940a : 394 - 414) ศึกษาวัยรุ่นหลายร้อยคนที่อาศัยอยู่ในฟาร์มทั้งในเมืองเล็ก ๆ และในเมืองใหญ่ เมื่อปี ค.ศ. 1940 โดยให้เด็กเขียนวิจารณ์เกี่ยวกับพ่อแม่ของตนพบว่า เด็กผู้หญิงวิจารณ์พ่อแม่ของตนมากกว่าเด็กผู้ชาย การศึกษครั้งนี้พ่อถูกวิจารณ์มากกว่าแม่ในกรณีเกี่ยวกับความประพฤติและนิสัยของลูกบางอย่าง เช่น การสูบบุหรี่ การเสพยาเมา การสมรสก่อนการขบถเร็วเกินไป เป็นต้น ส่วนแมถูกวิจารณ์มากกว่าพ่อเกี่ยวกับการจู้จี้ในเรื่องวินัยและการควบคุมตนเองของลูก รวมทั้งงานที่พ่อแม่มอบหมายให้ทำ สตอตต์ยังพบต่อไปอีกว่า เด็กที่ขี้นอนในฟาร์มนี้มักวิจารณ์และไปพ่อใจมากเกี่ยวกับเรื่องวินัยและการควบคุมตนเอง ซึ่งถูกพ่อแม่จู้จี้เอาบ่อย ๆ ในขณะที่เด็กในเมืองมักจะวิจารณ์และบ่นว่าเกี่ยวกับลักษณะนิสัยและอารมณ์ของพ่อแม่

* สตอตต์ (Stott, 1940b, 415 - 428) ยังได้ศึกษาความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่อีกครั้งหนึ่ง พบว่า เด็กวัยรุ่นหญิงมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นชาย และเมื่อให้วิจารณ์เกี่ยวกับพ่อแม่ เด็กวัยรุ่นหญิงจะมีข้อวิจารณ์มากกว่าเด็กวัยรุ่นชาย ทั้งนี้เพราะพ่อแม่เป็นห่วงลูกสาวมากกว่าลูกชาย เนื่องจากสังคมเพ่งเล็งความประพฤติของหญิงมากกว่าของชาย นอกจากนี้สตอตต์ยังพบว่า ส่วนมากเด็กวัยรุ่นจะมีความขัดแย้งกับแม่มากกว่าพ่อ เพราะเกี่ยวกับการเอาใจใส่ดูแลลูก ๆ แม่จะเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าพ่อ และแม่มักจะเป็นฝ่ายทำโทษเด็กมากกว่าพ่อด้วย

ฟอลซัม (Folsom, อ้างจาก Powell, 1963 : 268) ได้ศึกษาเด็กวัยรุ่นชายจำนวนกว่า 300 คน และเด็กวัยรุ่นหญิงกว่า 300 คน เมื่อปี ค.ศ. 1943 เกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างพ่อแม่กับเด็กวัยรุ่น โดยให้เด็กเขียนเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นความขัดแย้งระหว่างเด็กกับพ่อแม่ ซึ่งฟอลซัมนำมาแจกแจงไว้ ดังนี้

สิ่งที่ขัดแย้ง	เปอร์เซ็นต์	
	ชาย	หญิง
การใช้รถยนต์	35.6	29.6
เพื่อนชายหรือหญิงที่ทานเหล้าอกคย	25.0	27.0
การใช้เงินของท่าน	37.4	28.8
จำนวนครั้งที่ท่านออกไปร่วมงานของโรงเรียนในเวลา กลางคืนในระหว่างสัปดาห์	45.1	47.6
คะแนนที่โรงเรียน	40.2	31.2
เวลาที่กลับบ้านในตอนกลางคืน	45.4	42.7
หน้าที่บ้าน (เช่นการทำความสะอาด, ทำอาหาร ฯลฯ)	19.0	26.4
สโมสรหรือสังคมที่ท่านเป็นสมาชิก	5.5	10.5
การไปโบสถ์และโรงเรียนวันอาทิตย์	19.0	18.6
กิจกรรมอื่น ๆ ในวันอาทิตย์ที่นอกเหนือจากการไปโบสถ์ และโรงเรียนวันอาทิตย์	15.2	13.9
การแต่งกายของท่าน	14.4	21.6
การไปงานเลี้ยงโดยไม่มีพี่เลี้ยงไปด้วย	15.8	27.5
ความขัดแย้งอื่น ๆ	9.5	8.4
ไม่มีความขัดแย้ง	2.0	2.1

สกอร์ปัสกา (Skorupski, อ้างจาก Powell, 1963 : 276) ศึกษาความขัดแย้ง
ระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ พบว่าประมาณ 62 % ของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 และ 17 ปีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ได้กล่าวถึงความขัดแย้งของคนที่ติดต่อพ่อแม่ในจำนวน 62 % นี้ 33 % รู้สึกว่าสนใจกับความขัดแย้งน้อย
หรืออย่างมาก 26 % นาน ๆ ครั้ง และ 3 % ไม่รู้สึกอะไร

* เฮอร์ล็อก (Hurlock, 1967 : 598) ศึกษาพบว่าอายุของพ่อแม่ก็เป็นสาเหตุหนึ่งของความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ กล่าวคือพ่อแม่ที่มีอายุมาก ซึ่งจะมีอายุที่แตกต่างจากลูกมากมักจะเข้าใจเด็ก มักจะโกรธและเกี้ยวเขี้ยวให้ลูกปฏิบัติเหมือนวัยรุ่นในสมัยของพ่อแม่เอง โดยลืมกันไปว่าลักษณะของสังคมนั้นเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอทั้งไปใครสนใจรวมกิจกรรมของเด็กวัยรุ่น เพราะสุขภาพเสื่อมลงและรู้สึกอายที่จะรวมกิจกรรมกับเด็ก ๆ เนื่องจากนี้ว่าตนเองแก่แล้ว อีกข้อหนึ่งที่เฮอร์ล็อกอ้างถึงก็คือความขัดแย้งอาจเกิดจากพ่อแม่ทั้งความปรารถนาในตัวลูกมากเกินไป ทำให้ตั้งความหวังไว้มาก ๆ สูงเกินความสามารถของเด็ก หรือวางกฎเกณฑ์ซึ่งยากที่ลูกจะปฏิบัติได้ เมื่อเด็กปฏิบัติตามไม่ได้ก็จะเกิดความวิตกกังวลและกลายเป็นความขัดแย้งทำให้ไม่มีความสุขทั้งสองฝ่าย อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะไม่ตั้งความหวังให้ลูกเสียเลย แต่ตองทั้งให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก วันนี้เด็กอาจจะขัดแย้ง แต่ในวันข้างหน้าเด็กจะมองเห็นความหวังดีของพ่อแม่ รู้ซึ่งถึงความเป็นห่วงที่พ่อแม่มีต่อตน การทำให้เด็กเกิดความรู้สึกขัดแย้งบางไม่ใช่สิ่งที่เลวร้ายเสมอไป อาจแสดงถึงว่าสมาชิกในครอบครัวเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ห่วงใยกัน แต่ก็มีบางครอบครัวอีกเหมือนกันที่พ่อแม่กับลูกเกิดความขัดแย้งกันเพราะความห่วงเกินไป

ในประเทศไทยยังไม่มีผู้ใดศึกษาในเรื่องนี้โดยตรง ที่พอจะอ้างได้ก็คือการสืบค้นหาปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนจากนักเรียนชั้นมัธยมปลายของโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อองโบลุย (ศึกษาธิการ, กระทรวง, 2503 : 4 - 21) ซึ่งมีเรื่องที่เด็กมีความรู้สึกท้อทางบ้านที่น่าสนใจคือ

1. เด็กที่ให้คำตอบว่า "ว่าเหว" คือ นักเรียนสหศึกษาจำนวนร้อยละ 33.3 นักเรียนชายร้อยละ 28.2 และนักเรียนหญิงร้อยละ 12.5
2. ขาดความอบอุ่นทางใจ นักเรียนสหศึกษามีร้อยละ 17.2 นักเรียนชายร้อยละ 27.9 และนักเรียนหญิงร้อยละ 32.1
3. ขาดที่ปรึกษา นักเรียนสหศึกษามีร้อยละ 22.4 นักเรียนชายร้อยละ 19.3 และนักเรียนหญิงมีร้อยละ 39.1

นอกจากนี้ก็มีเรื่องที่เกี่ยวกับความรู้สึกของเด็กที่มีต่อทางบ้าน ซึ่งแสดงออกมาในรูปความต้องการ เปรียบตามลำดับคือ

1. ไม่นับเมื่อขอเงินเกี่ยวกับการศึกษา	จำนวนร้อยละ 74.5
2. จัดโต๊ะเป็นส่วนตัวให้	จำนวนร้อยละ 69.3
3. จัดห้องเป็นส่วนตัวให้	จำนวนร้อยละ 55.2
4. จัดหาเครื่องใช้ในการเรียนให้ครบ	จำนวนร้อยละ 34.6

สุเมธ สุภาสัย (2505 : 77) ศึกษาทัศนคติของเด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่สี่ในจังหวัดพระนคร ต่อการปฏิบัติของบุคคลในครอบครัว พบว่าเด็กส่วนมากมีทัศนคติที่พึงพอใจที่สุดต่อการปฏิบัติของบุคคลในครอบครัวในลักษณะที่เป็นเชิงนิมิต คือ การปฏิบัติที่เต็มไปด้วยความเห็นอกเห็นใจ ไม่รุนแรง เป็นต้น

2. การยอมรับตนเอง

ชุต (Schutte, 1929 : 394 - 396) ศึกษาเรื่องการยอมรับตนเองของนักเรียน พบว่านักเรียนที่มีความสามารถหลายอย่างและ เป็นความสามารถที่พึงปรารถนาของสังคม มีคนยกย่องชื่นชมนั้น มักจะประเมินคุณค่าตัวเองได้ง่ายกว่าคนที่มีความสามารถน้อย ซึ่งหมายความว่ามีการยอมรับตนเองดีกว่า สำหรับผู้ที่มีความสามารถในด้านต่าง ๆ ค่อนข้างต่ำ ไม่เพียงแต่คนอื่นจะมองตนอย่างผิด ๆ เท่านั้น แม้ตนเองก็มักจะมองตนเองอย่างผิด ๆ ไม่สอดคล้องกับความจริงด้วย สำหรับตัวเอง อาจจะคิดว่าขีดความสามารถของตนสูงเกินไปหรือต่ำเกินไปที่ตัวเองมีจริงก็ได้

สมิท (Smith, 1932 : 144) ศึกษาเรื่องปมค้อย (Inferior complex) ของนักเรียน และพบว่าผู้ซึ่งมีปมค้อยคิดว่าตัวเองเลวหรือต่ำต้อยมีปมค้อยนั้น จะเป็นผู้ที่ไม่ยอมรับตนเอง ทั้งมักจะประเมินค่าตัวเองไม่สอดคล้องตามความเป็นจริงด้วยทั้งที่ตนอาจจะไม่ค้อยอย่างที่คิดเสมอไป

กอลวินและโฮลทซ์แมน (Galvin and Holtzman, 1953 : 39 - 44) ศึกษาเกี่ยวกับการมองตนเองและการมองคนอื่น พบว่าบุคคลที่ยอมรับตนเอง จะรับรู้เกี่ยวกับคนอื่นได้ดีกว่าและตามความเป็นจริงยิ่งกว่าคนที่ไม่ยอมรับตนเอง และบุคคลที่ไม่ยอมรับตนเองจะเป็นพวกที่มีปัญหายุ่งยากในการปรับตัวทางอารมณ์

นอร์มัน (Norman, 1953 : 205 - 235) ศึกษาเรื่องการยอมรับตนเอง พบว่ามีสัมพันธภาพเชิงนิมิต (Positive relationship) ระหว่างความหยั่งเห็น (insight) การยอมรับตนเอง (Self acceptance) การยอมรับคนอื่น (Acceptance of others) และการรับรู้เกี่ยวกับคนอื่นตามสภาพความเป็นจริง (Realistic perception of others)

แต่ในการตัดสินคนอื่นนั้นมักจะผิดพลาดได้ง่าย เพราะมีอิทธิพลหลายอย่าง เช่น คนที่มองตนเองในแง่ดี ก็มักจะมองคนอื่นในแง่ดี บางคนก็ไม่กล้าที่จะตัดสินว่าคนอื่นเลว หรือเมื่อตัดสินคนที่ เป็นศัตรูของตน คน ก็มักจะมือคตอยู่แล้วทำให้ตัดสินอย่างเอนเอียงไปมา

การศึกษา เรื่องการยอมรับตนเองในประเทศไทย ส่วนมากเป็นการศึกษา เกี่ยวกับตนเองตาม อรรถภาพ (Real - self) และตนเองตามปณิธาน (Ideal self)

บ้างอร เสตนนท์ (2512 : 62 - 63) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง "ตน" อย่างที่คิดว่าเป็น และ "ตน" อย่างที่คิดว่ายากเป็นของ เด็กวัยรุ่น กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 155 คน พบว่า เด็กวัยรุ่นที่มีฐานะทางสังคมมีตีสอง ป็นแนวโน้มว่าจะมีการยอมรับตนเองมากกว่า วัยรุ่นที่มีฐานะทางสังคมมีตีสอง แต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังได้พบด้วยว่า เด็กวัยรุ่น เพศชายมีแนวโน้มว่าจะมีการยอมรับตนเองมากกว่าวัยรุ่นเพศหญิง แต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ และพบว่าตัวแปรอื่นที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับตนเองของเด็ก เรียงตามลำดับคือ การ เลี้ยงดูของ พ่อแม่ สถานภาพทางสังคม เพศ หน้าที่ที่เก็บในโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน และสถานภาพทาง ครอบครัว

วันเพ็ญ อายุการ (2512 : 94 - 95) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึง บุคลิกภาพเก็บตัวหรือแสดงตัว กับ การยอมรับตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนวัยรุ่น พบว่า เด็กทั้งสองกลุ่ม คือกลุ่มที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวและแสดงตัวมีการยอมรับตนเองไม่แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและการยอมรับตนเองของเด็กแสดงตัว และเก็บตัวแล้ว ปรากฏว่าบุคลิกภาพแสดงตัวและการยอมรับตนเองมีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่าสหสัมพันธ์ สูงกว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพเก็บตัวและการยอมรับตนเองจากค่าสหสัมพันธ์ จึงอาจกล่าวได้ว่า เด็กที่เก็บตัวมีการยอมรับตนเองต่ำกว่าเด็กแสดงตัว และลักษณะบุคลิกภาพเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการ ยอมรับตนเอง

จุฬพล พูลภทธีวิน (2515 : 77 - 78) ศึกษาเรื่องมโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล ความ เกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำและผู้นำตามของนักเรียนในระดับชั้น ม.ศ.3 พบว่านักเรียนในกลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นผู้นำมีมโนภาพแห่งตนสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำตาม ซึ่งหมายความว่าผู้นำเป็น บุคคลที่คิดเกี่ยวกับตนเอง รู้จักตนเองว่า "ฉันเป็นใคร" และ "ฉันมีความสัมพันธ์กับคนอื่นอย่างไร มาก น้อยเพียงไหน" มากกว่าผู้นำตาม ผลนี้สนับสนุนผลการวิจัยของสิทธิโชค-วรสันติกุล (2514 : 43 - 46)

ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงมีต้นตามอัตราที่สูงกว่ากลุ่มที่มีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำ

จำรัส บุญญานันท์ (2515 : 64 - 65) ศึกษาเรื่องมโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล และความของการสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนที่ประพฤติก้อยตามและที่ขัดกับสังคม พบว่านักเรียนที่ประพฤติก้อยตามสังคมมีมโนภาพแห่งตน (ทั้งตนตามอัตราภาพและตนตามปณิธาน) และความของการสัมฤทธิ์ผลสูงกว่านักเรียนที่ประพฤติกขัดกับสังคม เมื่อเปรียบเทียบโดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างแยกตามเพศ พบว่ากลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคม มีตนตามอัตราภาพ ตนตามปณิธาน และความสำเร็จของการสัมฤทธิ์ผลสูงกว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ประพฤติกขัดกับสังคมกลุ่มทดลองตามลำดับ

3. ความเชื่อมั่นในตัวเอง

เลอวินและลิปพิทท์ (Lowin and Lippaite, อ้างจาก McKinnon, 1942 : 8) ศึกษาเด็กทั้งหญิงและชายกลุ่มเดียวกัน ซึ่งได้รับการทดลองอบรมเลี้ยงดูในบรรยากาศสามแบบ คือ แบบประชาธิปไตย (Democratic) อัตตาธิปไตย (Autocratic) และแบบเสรีนิยม (Laissez-faire) พบว่าบรรยากาศแบบประชาธิปไตยดีกว่าอย่างอื่น เด็กมีลักษณะเป็นมิตร มีความเชื่อมั่นในตัวเองมากขึ้น ไม่คอยแสดงความก้าวร้าว

เบรคเคนริดจ์ (Breckenridge, อ้างจากซูซีฟ ออนโคสูง, 2516 : 14) อ้างถึงการศึกษาของสโตรทเธอร์ (Strother) แจ็ค (Jack) และเพจ (Page) ซึ่งพบว่า การได้รับการยอมรับจากครอบครัวจะเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กสามารถพัฒนาความคิด เรื่องการนับถือตนเองและความเชื่อมั่นในตัวเอง เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตัวเองจะมีความสามารถในการควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบ และสามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วย สาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตัวเองได้แก่ การฝึกฝนเพิ่มเติมเป็นพิเศษอยู่เสมอ ความสำเร็จและความสามารถสูง ในที่สุดจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตัวเองขึ้น นอกจากนี้ความเชื่อมั่นในตัวเองยังขึ้นอยู่กับระดับอายุ ระดับพัฒนาการ และกลุ่มที่เด็กร่วมเล่นหรือร่วมทำงานตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญอยู่ เด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองคือเด็กที่ไม่บรรลุจุดหมายทางอารมณ์ ไม่กระปรี้กระเปร่าในการกระทำสิ่งต่าง ๆ และไม่ยอมรับกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง

นอกจากนี้เบรคเคนริดจ์ยังได้ศึกษาพบว่า ความเชื่อมั่นในตัวเองอาจจะไม่ทำให้เกิดผลดีเสมอไป จากการศึกษากฎการที่ก้าวร้าว ปรากฏว่าเกิดจากบุคคลสองประเภท คือ

1. พวกที่เชื่อมั่นในตัวเองมากเกินไป
2. พวกที่รู้สึกว่าตนเองขาดความรัก ความอบอุ่น และความปลอดภัย

สตอกคิสล์ (Stogdill, อ้างจาก Medinnus and Johnson, 1969 : 595)

ศึกษาคุณสมบัติของความเป็นผู้นำ (Leadership) พบว่าบุคคลที่สามารถเป็นผู้นำนอกจากจะมีคุณลักษณะดีเกณฑ์หลายอย่าง เช่น สถิติปัญญา ความรู้ดี สังคมเก่ง ปรับตัวเก่งแล้ว ลักษณะอันหนึ่งที่จะขาดเสียมิได้ก็คือ มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง ซึ่งการศึกษานี้ตรงกับผลการศึกษาของดักเกอร์ (Dugger, 1969 : 1817-A) ซึ่งศึกษาเรื่องความเป็นผู้นำและไม่เป็นผู้นำ พบว่าผู้นำจะมีความเชื่อมั่นในตัวเองสูงและมีบุคลิกภาพแสดงตัว และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของสไตรส์ (Stares, 1970:3511-A) ที่ว่าผู้นำเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง ยิ่งมีความเชื่อมั่นในตัวเองสูงมากเท่าไรก็ยิ่งได้รับสรรเสริญจากคนอื่นมากเท่านั้น

ซูซีพ ออนโคกสูง (2516 : 96 - 98) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง กับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งชายและหญิงจำนวน 300 คน พบว่าเด็กชายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เด็กที่ปกครองรับราชการและค้าขายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กที่ปกครองประกอบอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เด็กที่เชื่อมั่นในตนเองสูงมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่าเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเด็กที่เชื่อมั่นในตนเองสูงมีความวิตกกังวลต่ำกว่าเด็กที่เชื่อมั่นในตนเองต่ำ ส่วนความเชื่อมั่นในตนเองกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดีไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. เด็กวัยรุ่นจะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากกว่าพ่อ ✓
2. เด็กวัยรุ่นหญิงจะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นชาย ✓
3. เด็กวัยรุ่นตอนต้นจะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นตอนปลาย ✓
4. เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่ถึงแก่กรรมหรือหย่าร้างจะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน ✓

subject 5. ~~เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน จะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่แตกต่างกัน~~

subject 2 ~~เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อายุห่างจากลูกต่างกัน จะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่แตกต่างกัน~~

? ความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่และการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นจะเป็นไปในทางที่กลับกัน กล่าวคือ กลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง จะมีการยอมรับตนเองต่ำ ส่วนกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ จะมีการยอมรับตนเองสูง ✓

8. ความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่และความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กวัยรุ่นจะเป็นไปในทางที่กลับกัน กล่าวคือ กลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง จะมีความเชื่อมั่นในตัวเองต่ำ ส่วนกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ จะมีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง. ✓

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกนักเรียนจากสถานศึกษาที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นเกณฑ์

1. เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และวิทยาลัยครูที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้น ป.กศ.ปีที่ 1 ถึงชั้น ป.กศ.สูงปีที่ 2
2. เป็นสถานศึกษาที่นักเรียนส่วนมากอยู่ในวัยรุ่น
3. เป็นสถานศึกษาที่มีการกระจายสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคลากรของนักเรียนพอสมควร พอที่จะถือได้ว่าเป็นตัวแทนของบุคลากรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูง กลาง และต่ำได้
4. เป็นสถานศึกษาที่ผู้วิจัยสามารถเดินทางไปทำการทดสอบได้สะดวกพอสมควร
5. เป็นสถานศึกษาที่ให้ความร่วมมือในการทดสอบเป็นอย่างดี

โดยอาศัยหลักเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้เลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กวัยรุ่นอายุ 13-21 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลในเขตจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดอุดรธานี และเด็กวัยรุ่นซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยครูอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2517 ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตาราง

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบ่งตามโรงเรียน อายุ และเพศ

โรงเรียน	วัยรุ่นตอนต้น (อายุ 13 - 16 ปี)				วัยรุ่นตอนปลาย (อายุ 17 - 21 ปี)				รวม	ร้อยละ
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
วิทยาลัยครูอุตรธานี	—		—		54	15.08	46	12.85	100	27.93
โรงเรียนอุตรพิทยานุกูล	38	10.61	—		10	2.79	9	2.51	57	15.97
โรงเรียนสตรีราชินูทิศ	—		37	10.33	9	2.51	10	2.79	56	15.64
เรียนขอนแก่นวิทยายน	26	7.36	—		13	3.63	9	2.51	48	13.40
เรียนกัลยาณวัตร	—		18	5.02	—		24	6.70	42	11.73
เรียนแก่นนครวิทยาลัย	12	3.35	28	7.82	10	2.79	5	1.39	55	15.36
จำนวนนักเรียน	159				199				358	100
เป็นร้อยละของทั้งหมด	44.41				55.58				100	

* 2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งมี 4 ฉบับด้วยกัน คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียนและผู้ปกครอง ผู้วิจัยกับคณะ
ช่วยกันสร้างขึ้น

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ ผู้วิจัยกับคณะช่วยกันสร้างขึ้น

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามการยอมรับตนเอง ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของวันเพ็ญ บุญการ
(2512) ซึ่งสร้างขึ้นสำหรับวัดการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่น ผู้สร้างได้วัดความสอดคล้องการ
ตรวจสอบค่า Validity โดยใช้วิธี Equal-Appearing Intervals ของเรอร์สโท
(หาพิสัยควอไทล์) และเลือกเอาข้อที่มีค่า α ไม่เกิน 3 ไว้

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตัวเอง ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของฐิติ อ่อนโถงสูง
(2516) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และค่าความเที่ยงตรง (Validity) * ดังนี้

ตาราง 2 แสดงค่าความเชื่อมั่นและค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

ค่าความเชื่อมั่น	ค่าความเที่ยงตรง
(r_{tt})	
.86	$r_1 = .79^{**}$
	$r_2 = .45^{**}$

**
P < .01

r_1 = ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองกับความเป็นผู้นำ

r_2 = ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองกับความเกรงใจ

การสร้างแบบสอบถามความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่

ผู้วิจัยกับคณะช่วยกันสร้างขึ้นโดยคำนึงการเป็นชั้น ๆ ดังนี้

1. ศึกษาผลการวิจัยที่มีผู้วิจัยเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่

2. สำนวจความเห็นของนักเรียนวัยรุ่นและครูปกครองเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่าง

วัยรุ่นกับพ่อแม่ในสถานต่าง ๆ โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด สำหรับนักเรียนที่ได้ขอความร่วมมือในการสำรวจ คือ นักเรียนชั้น ม.ก.1 - ม.ศ.5 ของโรงเรียนสมุทรปราการ และโรงเรียนบึงบอระเพ็ด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

3. รวบรวมลักษณะความขัดแย้งกันต่าง ๆ สร้างเป็นแบบสอบถาม มีข้อคำถาม

136 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองสอบกับนักเรียนในชั้น ม.ศ.1 - ม.ศ.6

โรงเรียนสมุทรปราการ โรงเรียนบำรุงวิทยา จังหวัดนครปฐม โรงเรียนวัดชีโนรส กรุงเทพมหานคร โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ จังหวัดระยอง และนักเรียนครูวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา

5. นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน วากการะคานคำตอบที่สมบูรณ์ 150 ข้อ เรียงคะแนนจากมากที่สุดลงมาน้อยที่สุดตามลำดับ แล้วคัดเลือกร้อยละ 27 ของกระดาษคำตอบทั้งหมดไว้

เป็นตัวแทนของกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และอีกกลุ่มหนึ่งเรียงคะแนนจากค่าตอบที่ได้คะแนนต่ำที่สุดขึ้นไป 27 % ของกระดานค่าตอบทั้งหมด ให้เป็นตัวแทนของกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ ซึ่งได้ค่าตอบที่นำมาศึกษากลุ่มละ 41 ชุด รวมเป็น 82 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาอำนาจจำแนก

6. หาอำนาจจำแนกโดยใช้ t -test ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย (mean) ของกลุ่มที่มีความขัดแย้งสูงและกลุ่มที่มีความขัดแย้งต่ำ (ค่าอำนาจจำแนกแสดงไว้ในภาคผนวก)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

7. เลือกข้อคำถามที่มีค่า t สูงไว้ได้ 58 ข้อ แกะไขข้อความให้เหมาะสม แล้วนำแบบสอบถามที่มีข้อคำถาม 58 ข้อไปทดลองสอบพร้อมกันแบบทดสอบความวิตกกังวลของประสิทธิ์ บัวคลี (2514) กับกลุ่มตัวอย่าง 119 คน การทดสอบครั้งนี้มีจุดประสงค์ที่จะหาความเชื่อมั่นและค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง เนื่องจากแบบทดสอบความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่และแบบทดสอบความวิตกกังวลมีโครงสร้างคล้าย ๆ กัน จึงนำแบบทดสอบความวิตกกังวลมาทดสอบด้วย เพื่อจะหาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่

8. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธี Split half Reliability แบ่งคะแนนจากแบบสอบถาม 58 ข้อที่เลือกไว้ออกเป็น 2 ნაკ คือ คะแนนของข้อคู่และคะแนนของข้อคี่ ได้ค่า r_{hh} (ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามครึ่งฉบับ) = .807 เมื่อหาค่า r_{tt} (ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ) โดยใช้สูตรของสเปียร์แมน - บราวน์ (Spearman-Brown) ได้ค่า $r_{tt} = .893$ นับว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความเชื่อมั่นสูงพอที่จะนำไปใช้ได้

$$\text{สูตร } r_{tt} = \frac{2r}{1+r}$$

เมื่อ r_{tt} เป็นความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
 r เป็นสหสัมพันธ์ของคะแนนข้อคู่และข้อคี่

9. หาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามความซัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ กับคะแนนของผู้ตอบคนเดียวกันในแบบสอบถามความวิตกกังวล ได้ค่าสหสัมพันธ์ 0.238 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

$$\text{สูตร } r = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

10. พิจารณาปรับปรุงข้อความต่าง ๆ ในแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง แล้วสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อที่จะนำไปทดสอบจริง ✕

ลักษณะแบบสอบถามความซัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่

ลักษณะของแบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มีข้อความทั้งหมด 5 ข้อ ดังตัวอย่าง

ท่านเกิดความรู้สึกไม่พอใจเพียงใดต่อเหตุการณ์ต่อไปนี้แต่ละข้อ ซึ่งเป็นการกระทำของพ่อแม่

ข้อ	เหตุการณ์	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ไม่ให้ทำการบ้านบ่อย ๆ					
2	ไปอนุญาตให้เลือกเรียนวิชาชีพที่ท่านชอบ					

ในการตอบแบบสอบถามได้กำหนดให้ตอบ เป็นน้ำหนักมากน้อยตามความรู้สึกของตนด้วยการกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ได้พิจารณาแล้วว่าตรงกับความเป็นจริงของตนเองมากที่สุด ส่วนทั้ง 5 ในมาตราส่วนนี้มีความหมายดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ระดับความรู้สึกไม่พอใจของ เด็กวัยรุ่นที่มีต่อการกระทำของพ่อแม่มากที่สุด

มาก หมายถึง ระดับความรู้สึกไม่พอใจของ เด็กวัยรุ่นที่มีต่อการกระทำของพ่อแม่มาก

ปานกลาง หมายถึง ระดับความรู้สึกไม่พอใจของ เด็กวัยรุ่นที่มีต่อการกระทำของพ่อแม่ปานกลาง

หมายความว่า ระดับความรู้สึกไม่พอใจของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อการกระทำของพ่อแม่
 น้อยที่สุด หมายความว่า ระดับความรู้สึกไม่พอใจของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อการกระทำของพ่อแม่
 น้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน
 มาก ให้คะแนน 4 คะแนน
 ปานกลาง ให้คะแนน 3 คะแนน
 น้อย ให้คะแนน 2 คะแนน
 น้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน

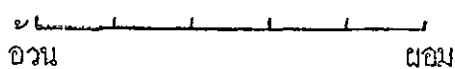
ผู้ที่ให้คะแนนสูงนับว่าเป็นผู้ที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ในทางต่าง ๆ สูง และผู้ที่ให้คะแนนต่ำ
 นับว่าเป็นผู้ที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ในทางต่าง ๆ ต่ำ

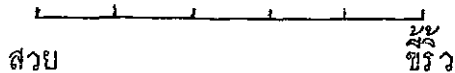
ลักษณะแบบสอบถามการยอมรับตนเอง

มีข้อความถาม 50 ข้อ แบ่งเป็น 4 หมวด คือ ก. หมวดร่างกาย ข. หมวดสติปัญญาและ
 ความสามารถทางการเรียน ค. หมวดอารมณ์และความรู้สึก ง. หมวดสังคม ลักษณะแบบสอบถาม
 เป็นแบบ Semantic Differential Scale คือแต่ละข้อความแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก
 เป็นความจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียนเองตามที่เป็นอยู่ และส่วนหลังเป็นระดับความพอใจของนักเรียนต่อ
 ลักษณะที่ตนเป็นอยู่นั้น ดังตัวอย่าง

ความจริงสำหรับตัวข้าพเจ้า

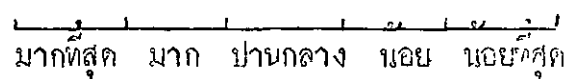
ก. หมวดร่างกาย ข้าพเจ้าเป็นคน

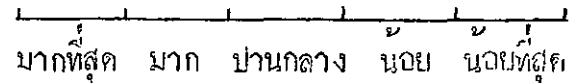
1.
 อ้วน ผอม

2.
 สวย ห่วย

ความพอใจของข้าพเจ้าในสิ่งต่อไปนี้

ข้าพเจ้าพอใจในลักษณะของข้าพเจ้า

 มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

 มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การให้คะแนนในมาตราส่วนทางซ้ายมือ ซึ่งเป็นลักษณะของเด็กนั้น ถ้าเด็กตอบในช่อง "สวย" ก็ให้ 5 คะแนน ค่อนข้างสวย 4 คะแนน พออยู่ได้ (คือของกลาง) ให้ 3 คะแนน ค่อนข้างชิวว 2 คะแนน ชิวว 1 คะแนน การให้คะแนนเช่นนี้เพราะถือเกณฑ์ทางสังคมเป็นหลัก โดยถือเอาความนิยมทางสังคมของเด็กวัยรุ่น เด็กวัยรุ่นนิยม "สวย" มากกว่า "ชิวว" จึงให้คะแนนทาง "สวย" มากกว่าทาง "ชิวว" ส่วนทางขวามือซึ่งเป็นความพอใจของเด็กนั้น ถ้าเด็กตอบในช่องพอใจมากที่สุดให้ 5 คะแนน มาก 4 คะแนน ปานกลาง 3 คะแนน น้อย 2 คะแนน น้อยที่สุด 1 คะแนน แล้วนำคะแนนที่เด็กได้ทั้ง 2 ช่องมาคูณกันเป็นคะแนนของชนิดนั้น ๆ เพื่อนำคะแนนทั้งสองด้านมาคูณกันทีละข้อจนครบ 50 ข้อ นำคะแนนทั้ง 50 ข้อมารวมกัน ก็จะเป็นคะแนนการยอมรับตนเองของเด็กคนหนึ่ง ๆ เด็กคนใดได้คะแนนสูงถือว่ามีความยอมรับตนเองสูง เด็กคนใดได้คะแนนต่ำถือว่ามีการยอมรับตนเองต่ำ ✕

✕ ลักษณะแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตัวเอง

แบบสอบถามฉบับนี้มีข้อความทั้งหมด 42 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ Multiple choice แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 3 คำตอบ ในข้อหนึ่ง ๆ ให้ผู้ตอบเลือกคำตอบเพียง 1 คำตอบเท่านั้น

ตัวอย่างแบบสอบถาม

- ๑) เวลาทำแบบฝึกหัดนักเรียนชอบคิดเองหรือทำตามทีครูทำให้
 - ก. ทำตามครูถูกต้องที่สุด
 - ข. บางครั้งก็คิดเอง
 - ค. มักคิดทำตามวิธีของตนเอง
- ๑๑) นักเรียนอยากกลับไปเป็นเด็กเล็ก ๆ อีกหรือไม่
 - ก. อยากเป็นเด็กอีก
 - ข. บางครั้งก็อยากเป็น
 - ค. ไม่อยากเป็นเด็กอีก

วิธีให้คะแนน แบบสอบถามแต่ละข้อมีคะแนนเต็ม 2 คะแนน เท่ากัน คำตอบใด (ก, ข หรือ ค) ตรงกับพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ให้ 2 คะแนน คำตอบที่ตรงกับพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงครึ่งเดียว ให้ 1 คะแนน ถ้าไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ก็ไม่ให้คะแนน ดังตัวอย่างในข้อ ๑) แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อต้องการวัดพฤติกรรมของผู้ตอบในด้านความกล้าในการคิด พยายามและกล้า

ถ้านักเรียนใครตอบข้อ ค. คือ "มักคิดทำเองตามวิธีของตนเอง" ก็ให้ 2 คะแนน เพราะตรงกับ
จุดมุ่งหมายของแบบสอบถามนี้ ถ้าตอบข้อ ข. ก็ให้ 1 คะแนน ตอบข้อ ก. ก็ไม่ให้คะแนน

นำคะแนนของข้อคำถาม 42 ขอมารวมกันก็จะเป็นคะแนนความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กคน
หนึ่ง ๆ เด็กคนใดได้คะแนนสูงถือว่ามีความเชื่อมั่นในตนเองสูง เด็กคนใดได้คะแนนต่ำถือว่ามีความ
เชื่อมั่นในตัวเองต่ำ

3. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ออกไปทำการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเพื่อป้องกันข้อผิดพลาดต่าง ๆ โดยมีหนังสือ
นำตัวจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร การออกไปรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ครั้ง
ครั้งแรกผู้วิจัยไปทำการทดสอบที่โรงเรียนและวิทยาลับที่กำหนดไว้ในเขตจังหวัดอุดรธานี ใน
วันที่ 5 - 6 พฤศจิกายน 2517 และครั้งที่สองผู้วิจัยไปทำการทดสอบที่โรงเรียนที่กำหนดไว้ในเขตจังหวัด
ขอนแก่น ในวันที่ 23 - 24 ธันวาคม 2517 โดยใช้เวลาเป็นกลุ่ม กำหนดเวลาให้ตอบการตอบ
1 ชั่วโมง 30 นาที โดยให้แต่ละโรงเรียนแต่ละโรงเรียนเป็นผู้ช่วยควบคุมการทดสอบ แบบสอบถาม
และกระดาษคำตอบทั้งฉบับไว้รับกันในวันที่ทำการทดสอบนั้น

4. วิธีการกระทำกับข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของกระดาษคำตอบทุกฉบับ คัดฉบับที่ไม่สมบูรณ์ออก แล้วตรวจได้
คะแนนคำตอบแบบสอบถามความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ของนักเรียนทุกคน จากนั้นเรียงคะแนน
ของแบบสอบถามความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ จากมากที่สุดลงมาน้อยที่สุดตามลำดับ เลือก
คำตอบที่ได้คะแนนสูงไว้ 27 % ของคำตอบทั้งหมด โดยการเรียงคะแนนจากมากที่สุดลงมาตามลำดับ
ให้กลุ่มนี้เป็นตัวแทนของกลุ่มที่มีการขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และเลือกคำตอบที่ได้คะแนนต่ำไว้อีก 27 %
ของคำตอบทั้งหมด โดยการเรียงคะแนนจากน้อยที่สุดขึ้นไปตามลำดับ ให้เป็นตัวแทนของกลุ่มที่มีความ
ขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ แล้วจึงตรวจให้คะแนนคำตอบแบบสอบถามการยอมรับตนเอง และคำตอบแบบสอบถาม
ความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กในสองกลุ่มนี้ ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนความขัดแย้งกับพ่อแม่ในระดับกลาง ๆ
ไม่ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามสองฉบับหลัง แต่ให้นำมาศึกษาในหัวข้อความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับ
พ่อแม่ ไม่ถึงถึงเสียเลยทีเดียว

2. สำหรับคำขอบแบบสอบถามความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ หาความถี่และจำนวนร้อยละของแต่ละหัวข้อปัญหา เพื่อจัดลำดับความสำคัญของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับเด็ก โดยแยกตามเพศ อายุ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ สถานภาพทางการสมรสของพ่อแม่ และความแตกต่างระหว่างอายุของพ่อแม่กับลูก และหาความถี่และจำนวนร้อยละเพื่อเปรียบเทียบความขัดแย้งที่เด็กวัยรุ่นมีต่อพ่อและแม่

3. เปรียบเทียบความขัดแย้งที่เด็กวัยรุ่นมีต่อพ่อแม่ เพื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรต่าง ๆ เพื่อหาความแตกต่าง ดังนี้

ระหว่างเพศของเด็กวัยรุ่นใช้ χ^2 - test

ระหว่างระดับอายุของเด็กวัยรุ่นใช้ t - test

ระหว่างสถานภาพทางการสมรสของพ่อแม่ใช้ t - test

ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ใช้ F - test วนิด Analysis of variance

ระหว่างความแตกต่างระหว่างอายุของพ่อแม่กับอายุลูกใช้ F - test

4. เปรียบเทียบการยอมรับตนเองของกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง กับกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ โดยใช้ t - test เพื่อหาความแตกต่าง

5. เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตัวเองของกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง กับกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ โดยใช้ t - test เพื่อหาความแตกต่าง

6. หาความสัมพันธ์ของความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ กับการยอมรับตนเองและความเชื่อมั่นในตัวเอง โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Product - moment correlation เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปด้วยความสะดวก ผู้วิจัยได้แบ่งแยกข้อมูลตามตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

1. เพศ

1.1 วัยรุ่นชาย

จำนวน 172 คน

1.2 วัยรุ่นหญิง

จำนวน 186 คน

๑. วัย

2.1 วัยรุ่นตอนต้นทั้งหมด จำนวน 159 คน

2.2 วัยรุ่นตอนปลายทั้งหมด จำนวน 199 คน

3. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่

3.1 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง จำนวน 20 คน

3.2 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมปานกลาง จำนวน 174 คน

3.3 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ จำนวน 164 คน

4. ความแตกต่างระหว่างอายุพ่อแม่กับอายุลูก

4.1 พ่อแม่ที่อายุห่างจากลูกมาก จำนวน 117 คน

4.2 พ่อแม่ที่อายุห่างจากลูกน้อย จำนวน 147 คน

4.3 พ่ออายุห่างจากลูกมาก แม่แม่อายุห่างจากลูกน้อย จำนวน 94 คน

5. สถานภาพทางการสมรสของพ่อแม่

5.1 พ่อแม่อยู่ด้วยกัน จำนวน 310 คน

5.2 พ่อแม่ถึงแก่กรรมหรือหย่าร้าง จำนวน 48 คน

๖. 27 % ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และ 27 % ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ

6.1 27 % ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง จำนวน 96 คน

6.2 27 % ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ จำนวน 96 คน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะแยกกล่าวเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงการจัดลำดับความสำคัญของความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเพศ อายุ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ สถานภาพทางการสมรสของพ่อแม่ และความแตกต่างระหว่างอายุของพ่อแม่กับอายุของลูก

ตอนที่ 2 แสดงสถิติพื้นฐานและการเปรียบเทียบความแตกต่างของความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ในระหว่างกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ สถานภาพทางการสมรสของพ่อแม่ และความแตกต่างระหว่างอายุของพ่อแม่กับอายุของลูก

ตอนที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่และการยอมรับตนเอง และความเชื่อมั่นในตัวเอง และเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับตนเองและความเชื่อมั่นในตัวเองของนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงกับกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนน
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S^2	แทน	ความแปรปรวน
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	t-Statistic
F	แทน	F-Statistic
SS	แทน	Sum Square
MS	แทน	Mean Square
df	แทน	Degree of freedom
Z	แทน	Z-Statistic
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Product-moment correlation)

1. แสดงการจัดอันดับความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ ผลการจัดอันดับแสดงไว้ใน

ตาราง 3 - 28

ตาราง 3 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นมีมากที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่ชอบยกเอาพี่น้องหรือเพื่อนบ้านขึ้นมา เป็นตัวอย่าง	1236
2	พ่อแม่ไม่ค่อยอนุญาตให้ไปทัศนจรหรือเดินทางไกล	1169
3	พ่อแม่ชอบย่ำให้เอาอย่างคนที่ประสบความสำเร็จในการเรียน	1148
4	พ่อแม่ให้ชี้แจงเรื่องการใช้จ่ายเงิน และย่ำให้ใช้จ่ายอย่างประหยัด	1144
5	พ่อแม่กวัดขั้นเรื่องการคบเพื่อนที่พูดจาไม่สุภาพ คับสุรา สบุนารี เล่นการพนัน เทียวเก่ง ฯลฯ	1138
	พ่อแม่มักลงโทษอย่างรุนแรงเมื่อเกิดอารมณ์โมโห	1138
6	พ่อแม่ไม่ค่อยอนุญาตให้ออกนอกบ้านหรือไปเที่ยว เพราะกลัวเสียเวลา ทำงานอื่น กลัวเปลืองทรัพย์สิน หรือกลัวมีความประพฤติเสียหาย	1135
7	พ่อแม่มักบ่นหรือแสดงความไม่พอใจ เมื่อผลการเรียนไม่ดี	1129
8	พ่อแม่ชอบให้ทำตามความต้องการและคำแนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง จะทำ อะไรต้องได้รับความเห็นชอบจากพ่อแม่เสียก่อนจึงจะไม่ถูกบ่น	1125
9	วัยรุ่นถือว่าการไปดึกกีฬา ดูภาพยนตร์ การละเล่น เป็นการพักผ่อน หย่อนใจ แต่พ่อแม่บ่นว่าและไม่ค่อยอนุญาตให้ไป	1120
10	พ่อแม่ไม่ชอบให้อ่านหนังสืออื่น ๆ ที่ไม่ใช่ตำราเรียน	1102

จากราย 3 แสดงให้เห็นว่า เด็กวัยรุ่นมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากที่สุดในเรื่องที่พ่อแม่ให้
เอาอย่างคนอื่น การไม่อนุญาตให้ออกนอกบ้าน การให้ชี้แจงเรื่องการใช้เงิน การกวัดขั้นในการคบ
เพื่อนที่ความประพฤติไม่ดี การลงโทษอย่างรุนแรง การกวัดขั้นในเรื่องการเรียน และการให้ทำตาม
คำแนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง

ตาราง 4 ลักษณะของความขัดแย้ง 10 อันดับที่เด็กวัยรุ่นน้อยที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่ก็มีเรื่องดกเถียงทะเลาะวิวาทกับคนบ้านใกล้เคียงจน ถูกรำคาญ	803
2	พ่อแม่กับทงนม การไต่สวนและการใช้เครื่องสำอาง	859
3	พ่อแม่มักเชิญให้ไปทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ	902
4	พ่อแม่ทำการแต่งกายของลูกว่าไม่เหมาะสม เช่น ไม่เหมาะสมกับวัย ฐานะ รูปร่างลักษณะ ฯลฯ	912
5	พ่อแม่จู้เรื่องอาหาร เช่น ให้รับประทานอาหารเป็นเวลา และคอย เตือนให้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ แต่ลูกไม่ชอบ	929
6	พ่อแม่กำหนดเวลาให้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เวลาเล่น ดูทีวี ทำการบ้าน ฯลฯ	933
7	พ่อแม่ไม่อนุญาตให้เลือกซื้อหรือคัดเลือกเสื้อผ้าที่ลูกชอบ	
8	พ่อแม่ให้เงินไม่เพียงพอในการใช้จ่าย หรือให้ไม่คงที่	937
9	พ่อแม่ชอบทะเลาะกันเองหรือความเห็นของพ่อแม่ไม่ตรงกัน แล้วพ่อหรือแม่ มักบังคับให้ลูกเห็นคล้อยตามความเห็นของตน	946
10	พ่อแม่ไม่ชอบให้พาเพื่อน ๆ มาที่บ้านหรือติดต่อกับเพื่อนฝูงมาก ๆ เช่น เที่ยวด้วยกันบ่อย ๆ เขียนจดหมายติดต่อกับโทรศัพท์บ่อย ๆ พ่อแม่กังวลกับสุขภาพของลูกมากเกินไป เช่น ไม่ให้เล่นตีกอล์ฟ หรือเตือน ให้รับประทานยา หรือให้ไปหาหมอบ่อย ๆ	964

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นมีความขัดแย้งกับพ่อแม่บ่อยที่สุดในเรื่องพ่อแม่มีเรื่อง
กับเพื่อนบ้าน การบ่นเกี่ยวกับการแต่งกายและทงนม เรื่องอาหาร การทำบุญ การกำหนดเวลาในการทำ
กิจกรรมให้ จำนวนเงินที่พ่อแม่ให้ การบังคับให้เขาฟังพ่อแม่ การติดต่อกับเพื่อนฝูง และเรื่องเกี่ยวกับ
สุขภาพ

ตาราง 5 ลักษณะของความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นชายมีมากที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	Σx
1	พ่อแม่ชอบย่ำให้เขาอย่างคนที่ประสบความสำเร็จในการเรียน	606
2	พ่อแม่กังวลใน เรื่องการคบ เพื่อนที่พูดจาไม่สุภาพ คับสุรา สุ่มหุรี เล่นการพนัน เที่ยวเก่ง ฯลฯ	600
3	พ่อแม่ให้เงิน เรื่องการใช้จ่ายเงิน และย่ำให้ใช้จ่ายอย่างประหยัด	587
4	พ่อแม่ชอบยกเอาพี่น้องหรือเพื่อนบ้านขึ้นมา เป็นตัวอย่าง	584
5	พ่อแม่ไม่คอยอนุญาตให้ออกนอกบ้านหรือไปเที่ยว เพราะกลัวเสียเวลา ทำงานอื่น กลัวเปลืองทรัพย์สิน หรือกลัวมีความประพฤติเสียหาย	564
6	พ่อแม่ย่ำว่าให้ทำดี ทำดี	555
7	พ่อแม่กังวลใจอย่างรุนแรง เมื่อมีอาการมึนเมา	546
8	พ่อแม่มักบ่นหรือแสดงความไม่พอใจ เมื่อผลการ เรียนของลูกไม่ดี	545
9	พ่อแม่บ่นว่าหรือไม้อนุญาตลูกเกี่ยวกับการสุ่มหุรี	537
	พ่อแม่จู้เรื่องความสะอาดของร่างกาย ขาวของเครื่องใช้	537
10	พ่อแม่ชอบให้ทำตามความต้องการและคำแนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง จะทำ อะไรต้องได้รับความเห็นชอบจากพ่อแม่เสียก่อนจึงจะไม่ถูกบ่น	534
	พ่อแม่ไม่คอยอนุญาตให้ไปทัศนศึกษาหรือเดินทางไกล	534

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นชายมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากที่สุดในเรื่องที่
พ่อแม่ย่ำให้เขาอย่างคนอื่น การกังวลในการคบ เพื่อนที่ความประพฤติไม่ดี การให้เงิน เรื่องการ
ใช้จ่าย การไม้อนุญาตให้ออกนอกบ้าน การย่ำให้ทำความดี การลงโทษอย่างรุนแรง การกังวล
ในเรื่องการเรียน การไม้อนุญาตให้สุ่มหุรี เรื่องความสะอาด และการให้ลูกทำตามคำแนะนำ
ทุกอย่าง

ตาราง 6 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับที่ได้กับรุ่นชาวยุโรปน้อยที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่มีเรื่องดราม่าถึงทะเลาะวิวาทกับคนบ้านใกล้เคียงจนลูก รำคาญ	346
2	พ่อแม่ก็เที่ยวเชิญให้ไปทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ	435
3	พ่อแม่ชอบทะเลาะกันเองหรือความเห็นของพ่อแม่ไม่ตรงกัน แล้วพ่อหรือ แม่บังคับให้ลูกให้เคลียร์ตามความเห็นของตน	442
4	พ่อแม่จู้เรื่องอาหาร เช่น ให้รับประทานอาหารเป็นเวลา และคอยเตือน ให้รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์แก่ลูกไปเรื่อย	450
5	พ่อแม่ไม่ชอบให้พาเพื่อน ๆ มาที่บ้านหรือติดต่อกับเพื่อนฝูงมาก ๆ เช่น เที่ยวควงกันมอญ ๆ เขียนจดหมายติดต่อกับ หรือโทรศัพท์บ่อย ๆ	455
6	พ่อแม่ชอบเรื่องการวางตัวกับเพื่อนต่างเพศอย่างเข้มงวดกวดขัน	458
7	พ่อแม่ทำหนิการแต่งกายของลูกว่าไม่เหมาะสม เช่น ไม่เหมาะสมกับวัย ฐานะ รูปร่างลักษณะของลูก ฯลฯ	461
8	พ่อแม่ให้เงินไม่เพียงพอในการใช้จ่าย หรือให้ไม่คงที่	
9	พ่อแม่ไม่อนุญาตให้เลือกซื้อหรือตัดเสื้อผ้าแบบที่ลูกชอบ	462
	พ่อแม่สนใจธุระอื่น ๆ มากกว่า ไม่ค่อยเอาใจใส่ลูกเท่าที่ควร	462
10	พ่อแม่พอใจที่จะเล่าและเปรียบเทียบเกี่ยวกับการขมขื่นมารยาทและการ วางตัวของตนในสมัยก่อน	466

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นชายมีความขัดแย้งกับพ่อแม่บ่อยที่สุดในเรื่องที่มีเรื่องราวกับเพื่อนบ้าน การทำบุญ การให้เช่าจากพ่อหรือแม่ เรื่องอาหาร การติดต่อกับเพื่อนฝูง การยอมรับเรื่องเพื่อนต่างเพศ การจู้เรื่องการแต่งกายและทรงผม จำนวนเงินที่พ่อแม่ให้ การไม่สนใจลูกเท่าที่ควร และการเปรียบเทียบเรื่องมารยาท

ตาราง 8 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับที่ได้กับรุ่นหญิงเป็นน้อยที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	Σx
1	พ่อแม่เกี่ยวกับทรงผม การไว้หนวดเครา และการใช้เครื่องสำอาง	392
2	พ่อแม่บ่นว่าหรือไม้อนุญาตเกี่ยวกับการสูบบุหรี่	434
3	พ่อแม่ตำหนิการแต่งกายของลูกว่าไม่เหมาะสม เช่น ไม่เหมาะสมกับวัยฐานะ รูปร่างลักษณะของลูก ฯลฯ	454
4	พ่อแม่กำหนดเวลาให้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เวลาเล่น ดูโทรทัศน์ ทำการบ้าน ฯลฯ	455
5	พ่อแม่มีเรื่องดกเถียงทะเลาะวิวาทกับคนบ้านใกล้เคียงจนลูกรำคาญ	457
6	พ่อแม่มักเกี่ยวเชิญให้ไปทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ	467
7	พ่อแม่มักกังวลกับสุขภาพของลูกมากเกินไป เช่น ไม่ให้ชนคึก หรือเตือนให้รับประทานยา หรือให้ไปหาหมอบ่อย ๆ	470
8	พ่อแม่ไม้อนุญาตให้เลือกรับหรือตัดเสื้อผ้าแบบที่ลูกชอบ	474
9	พ่อแม่ให้เงินไม่เพียงพอในการใช้จ่ายหรือให้ไม่คงที่	476
10	พ่อแม่จู้เรื่องอาหาร เช่น ให้รับประทานอาหารเป็นเวลา และคอยเตือนให้รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ แต่ลูกไม่ชอบ	487

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นหญิงมีความขัดแย้งกับพ่อแม่บ่อยที่สุดในเรื่องพ่อแม่เกี่ยวกับการแต่งกายและทรงผม การไม้อนุญาตให้สูบบุหรี่ การกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมให้ การที่พ่อแม่มีเรื่องราวกับเพื่อนบ้าน การทำบุญ เรื่องสุขภาพ จำนวนเงินที่พ่อแม่ให้ และเรื่องอาหาร

ตาราง 9 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นตอนต้นมีมากที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่ชอบทำให้เธออย่างอื่นที่ประสบผลสำเร็จในการเรียน	548
2	พ่อแม่ให้ชี้แจงเรื่องการใช้จ่ายเงิน และทำให้ใช้จ่ายอย่างประหยัด	530
	พ่อแม่รอบคอบเอาพี่น้องหรือเพื่อนบ้านขึ้นมาเป็นตัวอย่าง	530
3	พ่อแม่มักจะดุด่าอย่างรุนแรงเพื่อเกิดอารมณ์โมโห	520
4	พ่อแม่กวัดจันเรื่องการคบเพื่อนที่พิกจาไม่สุภาพ คัมสุรา สูบบุหรี่ เล่นการพนัน เที่ยวเก่ง ฯลฯ	505
5	พ่อแม่ไม่ยอมอนุญาตให้ไปทัศนจรหรือเดินทางไกล	504
6	พ่อแม่ชอบให้ทำตามความต้องการและคำแนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง จะทำอะไรต้องได้รับความเห็นชอบจากพ่อแม่เสียก่อนจึงจะไม่ถกบน	498
7	พ่อแม่ไม่ยอมอนุญาตให้ออกนอกบ้านหรือไปเที่ยว เพราะกลัวเสียเวลาทำงานอื่น กลัวเปลี่ยนทรัพย์สิน หรือกลัวมีความประพฤติเสียหยา	497
8	พ่อแม่กับหรือแสดงความไม่พอใจในเมื่อผลการเรียนไม่ดี	491
9	พ่อแม่แสดงความลำเอียงต่อลูก ๆ	481
	พ่อแม่ไม่ชอบให้อ่านหนังสืออื่น ๆ ที่ไม่ใช่ตำราเรียน	481
	เมื่อพ่อแม่มีปัญหาต่าง ๆ ที่ไม่พอใจหรือกลัวใจ ชอบมาระบายอารมณ์เสียกับลูก ๆ	481
10	พ่อแม่จู้เรื่องความสะอาดของร่างกาย ขาวของเครื่องใช้	477

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นตอนต้นมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากที่สุดในเรื่องที่พ่อแม่ให้เธออย่างอื่น การให้ชี้แจงเรื่องการใช้จ่าย การดุด่าอย่างรุนแรง การกวัดจันเรื่องการคบเพื่อน ที่ความประพฤติไม่ดี การไม่อนุญาตให้ออกนอกบ้าน การให้ทำตามคำแนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง การกวัดจันเรื่องการเรียน การแสดงความลำเอียงต่อลูก ๆ การระบายอารมณ์เสียกับลูก ๆ และการจู้เรื่องความสะอาด

ตาราง 10 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับที่ได้กัวยุรณตอนต้นน้อยที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่มีเรื่องทะเลาะวิวาทกับคนบ้านใกล้เคียงจนลูก รำคาญ	361
2	พ่อแม่กับทรนงผม การไต่สวนคดี และการใช้เครื่องสำอาง	387
	พ่อแม่มีเรื่องทะเลาะวิวาทให้ไปทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ	387
3	พ่อแม่ให้เงินไม่เพียงพอในการใช้จ่าย หรือให้ไม่คงที่	395
4	พ่อแม่ทะเลาะกันเองหรือความเห็นพ่อแม่ไม่ตรงกัน แล้วพ่อหรือแม่ มักบังคับให้ลูกเห็นคล้อยตามความเห็นของตน	407
5	พ่อแม่ไม่อนุญาตให้เลือกซื้อหรือตัดสินใจแบบที่ลูกชอบ	410
6	พ่อแม่ตำหนิการแต่งกายของลูกว่าไม่เหมาะสม เช่น ไม่เหมาะสมกับวัย ฐานะ รูปร่างลักษณะ ฯลฯ	413
7	พ่อแม่กังวลกับสุขภาพของลูกมากเกินไป เช่น ไม่ให้ออนดิก หรือเตือนให้ รับประทานยา หรือให้ไปหาหมอบ่อย ๆ	414
8	พ่อแม่ไม่ชอบให้พาเพื่อน ๆ มาที่บ้านหรือติดต่อกับเพื่อนฝูงมาก ๆ เช่น เที่ยวควยกันบ่อย ๆ เขียนจดหมายติดต่อกัน หรือโทรศัพท์บ่อย ๆ	418
9	พ่อแม่ต้องการให้ประกอบอาชีพตามที่พ่อแม่เลือกให้ไม่ว่าลูกจะชอบหรือไม่ ชอบก็ตาม	419
10	พ่อแม่สนใจธุระอื่น ๆ มากกว่า ไม่ค่อยเอาใจใส่ลูกเท่าที่ควร	426
	พ่อแม่กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น เวลาเล่น ดูโทรทัศน์ ฯลฯ	426

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรณตอนต้นมีความขัดแย้งกับพ่อแม่บ่อยที่สุดในเรื่อง
พ่อแม่มีเรื่องทะเลาะวิวาทกับเพื่อนบ้าน การบ่นเรื่องทรนงผมและการแต่งกาย การทำบุญ จำนวนเงินที่พ่อแม่ให้
การให้เขาช่างพ่หรือแม่ เรื่องสุขภาพ การติดต่อกับเพื่อนฝูง การเลือกอาชีพ การเอาใจใส่ธุระอื่น
มากกว่าลูก และการกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมให้ลูก

ตาราง 11 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่ได้วัยรุ่นตอนปลายมีมากที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่ชอบยกเอาพี่น้องหรือเพื่อนมาขึ้นมาเป็นตัวอย่าง	706
2	พ่อแม่ชอบทำให้เขาอย่างคนที่ประสบสำเร็จในการเรียน	700
3	พ่อแม่บังคับยอญญาติให้ไปพักการจร หรือเดินทางไกล	663
4	เด็กวัยรุ่นต้องการไปศึกษา ความบันเทิง การละเล่น เป็นการพักผ่อนหย่อนใจ แต่พ่อแม่บอกว่า และไม่ค่อยอนุญาตให้ไป	662
5	พ่อแม่ไม่อนุญาตให้ออกนอกบ้านหรือไปเที่ยว เพราะกลัวเสียเวลาทำงานอื่น กลัวเปลืองทรัพย์สิน หรือกลัวมีความประพฤติเสียหาย	638
6	พ่อแม่มักบ่นหรือแสดงความไม่พอใจ เมื่อผลการเรียนไม่ดี	638
6	พ่อแม่กวัดขั่นเรื่องการคบเพื่อนที่พวกเขาไม่สุภาพ คมสุรา สูบบุหรี่ เล่นการพนัน เที่ยวเก่ง ฯลฯ	633
7	พ่อแม่ชอบให้อ่าน ไม่ชอบให้ไปเล่นนอกลานหรืออ่านคนอื่น	629
8	พ่อแม่หัวเก่าไม่เข้าใจความต้องการของเด็กในปัจจุบัน	628
9	พ่อแม่ชอบให้ทำตามความต้องการและคำแนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง จะทำอะไรต้องได้รับความเห็นชอบจากพ่อแม่เสียก่อน จึงจะไม่ถูกบ่น	627
10	พ่อแม่ออกนอกใจของอนุญาตพ่อแม่ทุกครั้ง และต้องขี้แจงเกี่ยวกับการออกนอกบ้านว่าไปไหน อย่างไร กับใคร	624

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า เด็กวัยรุ่นตอนปลายมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากที่สุดในเรื่องที่พ่อแม่ให้เขาอย่างคนอื่น การไปอนุญาตให้ออกนอกบ้าน การกวัดขั่นเรื่องการเรียน การที่พ่อแม่ไม่เข้าใจความต้องการของเด็กวัยรุ่น และการให้ทำตามคำแนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง ที่มีหลายข้อที่สุดคือเรื่องเกี่ยวกับการอนุญาตให้ออกนอกบ้าน

ตาราง 12 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับที่เกิดกับรุ่นตอนปลายมีน้อยที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่มีกับเรื่องดกเลี้ยงทะเลาะวิวาทกันมานานใกล้เรือนเคียงจนดูรำคาญ	442
2	พ่อแม่บ่นว่าเกี่ยวกับพ่อแม่ การไว้หน้าคนเรา และการใช้เครื่องสำอาง	462
3	พ่อแม่รู้เรื่องอาหาร เช่น ให้รับประทานอาหารเป็นเวลา และคอยเตือนให้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ แต่ลูกไม่ชอบ	493
4	พ่อแม่หาหมึกการแต่งกายของลูกว่าไม่เหมาะสม เช่น ไม่เหมาะสมกับวัย รูปร่างลักษณะ ฐานะ ฯลฯ	499
5	พ่อแม่กำหนดเวลาให้ไปการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เวลาเล่น ดูโทรทัศน์ ทำการบ้าน ฯลฯ	507
6	พ่อแม่บ่นว่าหรือไม้อนุญาตเกี่ยวกับการสนับหู้	515
	พ่อแม่มาเกี่ยวเนื่องให้ไปทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ	515
7	พ่อแม่ไม่อนุญาตให้เลือกซื้อหรือซักเสื้อผ้าแบบที่ลูกชอบ	526
8	พ่อแม่จู้เกี่ยวกับมารยาทต่าง ๆ เช่น การรับประทานอาหาร เกิน นั่ง นอน บุกรุก และการวางตัวต่อหน้าบุคคลอื่น	536
9	พ่อแม่ให้เงินไม่เพียงพอในการใช้จ่าย หรือให้ไม่คงที่	542
	พ่อแม่บ่นว่าไม่คอยช่วยพ่อแม่ทำงาน และให้ทำงานบ้านมากเกินไป	
	ลูกบ่นว่าไม่มีเวลาพอสำหรับทำาง ส่วนตัว	542
	พ่อแม่บ่นว่าลูกทำร้าย ขอบแถมตัว แต่ไม่เอาใจใส่การทำงาน	542
10	พ่อแม่บ่นว่าที่ทะเลาะทะเล่ เปรียบเทียบถึงการอบรมมารยาทและการวางตัวของคนอื่นในสมัยก่อน	546
	พ่อแม่ไม่ยอมให้เพื่อน ๆ มาที่บ้านหรือติดต่อกับเพื่อนฝูงมาก ๆ เช่น เทียวด้วยกันบ่อย ๆ รับประทานอาหารหรือไปเล่นกีฬาติดต่อกันบ่อย ๆ	546

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นตอนปลายมีความขัดแย้งกับพ่อแม่บ่อยที่สุดในเรื่องพ่อแม่บ่นว่าเรื่องเกี่ยวกับเพื่อนบ้าน การบ่นเกี่ยวกับทรงผมและการแต่งกาย เรื่องอาหาร การกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมให้ การไม่อนุญาตให้สนับหู้ การทำบุญ การจู้เกี่ยวกับมารยาทต่างๆ จำนวนเงินที่พ่อแม่ให้ บ่นว่าไม่ช่วยพ่อแม่ทำงาน การเปรียบเทียบถึงการอบรมมารยาทในสมัยก่อน และการติดต่อกับเพื่อนฝูง

ตาราง 13 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่น ซึ่งมีพ่อแม่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูงมีมากที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	Σx
1	พ่อแม่กวัดขุ่นเรื่องการคบเพื่อนที่พูดจาไม่สุภาพ ดมสุรา สูบบุหรี่ เล่นการพนัน เที่ยวเก่ง ฯลฯ	75
2	พ่อแม่ขบใจกับและเอาแบบอย่างเพื่อนที่พ่อแม่ชอบ	72
3	พ่อแม่ชอบยกเอาเพื่อนหรือเพื่อนบ้านขึ้นมาเป็นตัวอย่าง	70
4	พ่อแม่ขบใจให้เอาอย่างคนที่ประสบผลสำเร็จในการเรียน	69
5	พ่อแม่ยั่วว่าให้ทำดี ทำดี	68
6	พ่อแม่ให้ชี้แจงเรื่องการใช้จ่ายเงิน และยั่วให้ใช้จ่ายอย่างประหยัด	66
7	พ่อแม่ไม่คอยอนุญาตให้ไปค้างบ้านเพื่อนหรือบ้านญาติ	65
8	พ่อแม่ไม่คอยอนุญาตให้ออกนอกบ้านหรือไปเที่ยว เพราะกลัวเสียเวลาทำงานอื่น กลัวเบี่ยงเบนหรือกลัวมีความประพฤติเสียหาย	63
9	พ่อแม่ไม่ชอบให้ไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศโดยเฉพาะในเวลากลางคืน	62
10	พ่อแม่ไม่ชอบให้ฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์ในขณะที่ทำการบ้าน หรืออ่านหนังสือเรียน	61
	พ่อแม่ไม่อนุญาตให้ไปเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนเพศเดียวกัน	61

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า เด็กวัยรุ่นที่มีพ่อแม่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง มีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากที่สุดในเรื่องที่พ่อแม่กวัดขุ่นเกี่ยวกับการคบเพื่อนที่มีความประพฤติไม่ดี การให้เอาอย่างคนอื่น การยั่วให้ทำความดี การให้ชี้แจงเรื่องการใช้จ่ายเงิน การไม่อนุญาตให้ออกนอกบ้าน เข้มงวดในเรื่องการเที่ยวกลางคืน และกวัดขุ่นเกี่ยวกับการเรียน

ตาราง 14 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับที่ได้กัวยุ่ร่นซึ่งพ่อแม่ปัสถานภาพทางเศรฐกิจ
และสังคมสูงมีน้อยที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่ชอบทะเลาะกันเอง หรือความเห็นพ่อแม่ไม่ตรงกัน แล้วพ่อหรือแม่ มักบังคับให้ลูกเห็นค้อยตามความเห็นของตน	32
2	พ่อแม่มีเรื่องดกเถียงทะเลาะวิวาทกับคนบ้านใกล้เคียงจนลูก รำคาญ	34
3	พ่อแม่เกี่ยวกับทรงผม การไว้หนวดเครา และการใช้เครื่องสำอาง	37
4	พ่อแม่ให้เงินไม่เพียงพอในการใช้จ่าย หรือให้ไม่คงที่	39
5	พ่อแม่ไม่อนุญาตให้เลือกซื้อหรือตัดเสื้อผ้านแบบที่ลูกชอบ	41
6	พ่อแม่มักเ็ียวเชิญให้ไปทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ	44
7	เมื่อพ่อแม่มีปัญหาทาง ๆ ที่ไม่พอใจหรือกลุ้มใจ ชอบมาระบายอารมณ์เสีย กับลูก ๆ	45
8	พ่อแม่กำหนดเวลาให้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เวลาเล่น ดูโทรทัศน์ ทำการบ้าน ฯลฯ	47
9	การอนุญาตลูก ๆ มักไม่ค่อยสม่ำเสมอ	48
10	พ่อแม่ตำหนิการแต่งกายของลูกว่าไม่เหมาะสม เช่น ไม่เหมาะสมกับวัย ฐานะ รูปร่างลักษณะ ฯลฯ	49

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า ได้กัวยุ่ร่นที่พ่อแม่ปัสถานภาพทางเศรฐกิจและสังคมสูง
มีความขัดแย้งกับพ่อแม่มีน้อยที่สุดในเรื่องพ่อแม่ให้เขาช่างพ่อหรือแม่ การที่พ่อแม่มีเรื่องราวกับเพื่อน
บ้าน การบนและการอนุญาตเกี่ยวกับทรงผมและการแต่งกาย จำนวนเงินที่พ่อแม่ให้ การทำบุญ การ
ระบายอารมณ์เสียกับลูก ๆ การกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมให้ และความไม่สม่ำเสมอในการ
อนุญาต

ตาราง 15 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนกลางมีสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมปานกลางมากที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่ชอบทำให้เขาอย่างคนที่ประสบผลสำเร็จในการเรียน	593
2	พ่อแม่ชอบยกเอาเพื่อนหรือเพื่อนบ้านขึ้นมาเป็นตัวอย่าง	578
3	พ่อแม่ไม่ชอบให้ไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศโดยเฉพาะในเวลากลางคืน	569
4	พ่อแม่ไม่ชอบให้อ่านหนังสืออื่น ๆ ที่ไม่ใช่ตำราเรียน	563
5	พ่อแม่ไม่ค่อยอนุญาตให้ไปทัศนาจรหรือเดินทางไกล	561
6	พ่อแม่กังวลในเรื่องการคบเพื่อนที่พูดจาไม่สุภาพ คมสุรา สูบบุหรี่ เล่นการพนัน เที่ยวเก่ง ฯลฯ	560
7	พ่อแม่มักบ่นหรือแสดงความไม่พอใจเมื่อผลการเรียนไม่ดี	558
8	พ่อแม่กลัวลูกโง่งอย่างรุนแรงเมื่อเกิดอาการงอแง	548
9	พ่อแม่ชอบให้อยู่บ้าน ไม่ชอบให้ไปเล่นนอกบ้าน หรือตามคนอื่น	546
10	พ่อแม่ให้เงินเรื่องการใช้รายวัน และยืมให้ใช้จ่ายอย่างประหยัด	541
	พ่อแม่มีเรื่องถกเถียงว่ากล่าวกับคนในบ้านจนน่ารำคาญ	541

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมปานกลาง มีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากที่สุดในเรื่องที่พ่อแม่ให้เขาอย่างคนอื่น การออกไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศในเวลากลางคืน การกังวลเรื่องการเรียน การกังวลเรื่องการคบเพื่อนที่ความประพฤติไม่ดี การไม่อนุญาตให้ออกนอกบ้าน การลงโทษลูกอย่างรุนแรง การให้เงินเรื่องการใช้รายวัน และการที่พ่อแม่มีเรื่องวิวาทกับคนในบ้าน

ตาราง 16 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับ ที่เค็กวียุ่นซึ่งพ่อแม่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมปานกลางมีน้อยที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่มีเรื่องอึดอัดใจทะเลาะวิวาทกับคนบ้านใกล้เรือนเคียงจนลูกรำคาญ	415
3	พ่อแม่ทำหิการแต่งกายของลูกว่าไม่เหมาะสม เช่น ไม่เหมาะสมกับวัยฐานะ รูปร่างลักษณะ ฯลฯ	428
3	พ่อแม่มักเขียวเชิญให้ไปทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ	422
4	พ่อแม่เน้นเกี่ยวกับทรงผม การไว้หนวดเครา และการใช้เครื่องสำอาง	430
5	พ่อแม่กำหนดเวลาให้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เวลาเล่น ดูโทรทัศน์ ทำการบ้าน ฯลฯ	434
6	พ่อแม่ให้เงินไม่เพียงพอในการใช้จ่าย หรือให้ไปคงที่	437
7	พ่อแม่ไม่อนุญาตให้เลือกซื้อหรือคัดเลือกเสื้อผ้าที่ลูกชอบ	452
8	พ่อแม่ไม่ชวนไปหาเพื่อน ๆ มาที่บ้านหรือติดต่อกับเพื่อนฝูงมาก ๆ เช่น คุยวุ่นวายกันบ่อย ๆ เขียนจดหมายติดต่อกับหรือโทรศัพท์บ่อย ๆ	454
9	พ่อแม่พอใจที่จะเล่าและเปรียบเทียบเกี่ยวกับการขมขื่นมารยาทและการวางตัวของตนในสมัยก่อน	456
	ถ้าจะนอนตื่นสายบ้างในวันหยุด พ่อแม่มักขมขื่นจนลูกรำคาญ	456
10	พ่อแม่บ่นว หรือไม่อนุญาตลูกเกี่ยวกับการสูบบุหรี่	463

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า เค็กวียุ่นที่พ่อแม่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมปานกลาง มีความขัดแย้งกับพ่อแม่มีน้อยที่สุดในเรื่องพ่อแม่มีเรื่องราวกับเพื่อนบ้าน การทำหิการแต่งกายและทรงผม การทำบุญ การกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมให้ จำนวนเงินที่พ่อแม่ให้ การติดต่อกับเพื่อนฝูง การเปรียบเทียบการขมขื่นมารยาท การบ่นเกี่ยวกับการนอนตื่นสาย และการไม่อนุญาตให้สูบบุหรี่

ตาราง 17 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่น ซึ่งมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำมากที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่ขมขื่นเอาพี่น้องหรือเพื่อนบ้านขึ้นมาเป็นตัวอย่าง	727
2	พ่อแม่ขมขื่นทำให้เขาอย่างคนที่ประสบความสำเร็จในการเรียน	564
3	พ่อแม่ขอให้ทำตามความต้องการและคำแนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง	542
	จะทำอะไรต้องได้รับความเห็นชอบจากพ่อแม่เสียก่อน จึงจะไม่ถูกบน	
4	เด็กวัยรุ่นถือว่าการไปกีฬา ดนตรี การละเล่น เป็นการพักผ่อนหย่อนใจ แต่พ่อแม่เห็นว่าและไม่อนุญาตให้ไป	536
5	ลูกอยากได้ของมีราคาซึ่งพ่อแม่จะซื้อได้ แต่พ่อแม่ไม่อนุญาต	535
6	เมื่อพ่อแม่มีปัญหามาก ๆ ที่ไม่พอใจ หรือกลัวใจ ขบถระบายอารมณ์เสียกับลูก ๆ	531
7	พ่อแม่ยึดถือประเพณีดั้งเดิมมากเกินไป จนไม่ฟังเหตุผลของลูก ๆ	530
8	พ่อแม่ไม่อนุญาตให้ไปทัศนจร หรือเดินทางไกล	524
9	พ่อแม่ไม่อนุญาตให้ออกนอกบ้านหรือไปเที่ยว เพราะกลัวเสียเวลาทำงานอื่น กลัวเปลืองทรัพย์สิน หรือกลัวมีความประพฤติเสียหาย	518
10	พ่อแม่มักบ่นหรือแสดงความไม่พอใจ เมื่อผลการเรียนไม่ดี	505

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากที่สุดในเรื่องที่พ่อแม่ให้เขาอย่างคนอื่น การให้ทำตามคำแนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง การไม่อนุญาตให้ออกนอกบ้าน การไม่อนุญาตให้ซื้อสิ่งของ การระบายอารมณ์เสียกับลูก ๆ การไม่ฟังเหตุผลของลูก ๆ และการบ่นเรื่องผลการเรียน

ตาราง 18 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับที่ได้วัยรุ่น ซึ่งพ่อแม่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมต่ำน้อยที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่ชอบรบกวนการวางตัวกับเพื่อนตาเพศอย่างเข้มงวดกวดขัน	326
2	พ่อแม่มักมีเรื่องถกเถียงทะเลาะวิวาทกับคนบ้านใกล้เคียงจนลูกรำคาญ	330
3	พ่อแม่บ่นว่าลูกส่ำวาย ชอบแค้นตัว แต่ไม่เอาใจใส่ในการทำงาน	369
4	พ่อแม่ไม่ชอบให้พาเพื่อน ๆ มาที่บ้านหรือติดต่อกับเพื่อนฝูงมาก ๆ เช่น เทียบวัยกับน้อย ๆ เขียนจดหมายติดต่อกับหรือโทรศัพท์น้อย ๆ	400
5	พ่อแม่บ่นเกี่ยวกับทรงผม การไว้หนวดเครา และการใช้เครื่องสำอางค์	401
6	พ่อแม่ชอบทะเลาะกันเอง หรือความเห็นพ่อแม่ไม่ตรงกัน แล้วพ่อหรือแม่ มักบังคับให้ลูกเห็นคล้อยตามความเห็นของตน	406
7	พ่อแม่จู้เรื่องอาหาร เช่น รับประทานอาหารให้เป็นเวลา และคอยเตือนให้รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ แต่ลูกไม่ชอบ	407
8	พ่อแม่กังวลกับสุขภาพของลูกมากเกินไป เช่น ไม่ให้นอนดึก หรือเตือนให้รับประทานยา หรือให้ไปหาหมอบ่อย ๆ	411
	พ่อแม่หัวเก่าไม่เข้าใจความต้องการของเด็กในปัจจุบัน	411
9	พ่อแม่ตำหนิการแต่งกายของลูกว่าไม่เหมาะสม เช่น ไม่เหมาะสมกับวัยฐานะ รูปร่างลักษณะ ฯลฯ	417
10	พ่อแม่กำหนดเวลาให้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เวลาเล่น ดูโทรทัศน์ ทำการบ้าน ฯลฯ	423

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำมีความขัดแย้งกับพ่อแม่บ่อยที่สุดในเรื่องที่พ่อแม่เข้มงวดเรื่องเพื่อนต่างเพศ การที่พ่อแม่มีเรื่องราวกับเพื่อนบ้าน การบ่นว่าลูกไม่เอาใจใส่การทำงาน การติดต่อกับเพื่อนฝูง การตำหนิเรื่องทรงผมและการแต่งกาย การให้เขาข้างพ่อหรือแม่ เรื่องอาหาร เรื่องสุขภาพ การไม่เข้าใจความต้องการของลูก และการกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมให้

ตาราง 19 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่น ซึ่งพ่อแม่อยู่ด้วยกัน
มีมากที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	Σx
1	พ่อแม่ขมขื่นเอาพี่น้องหรือเพื่อนมาขึ้นมาเป็นตัวอย่าง	1066
2	พ่อแม่ให้ข้อเท็จจริงเรื่องการใช้จ่าย และทำให้ใช้จ่ายอย่างประหยัด	1008
3	พ่อแม่ไม่อนุญาตให้ไปทัศนจร หรือเดินทางไกล	1006
4	พ่อแม่กวัดขุ่นเรื่องการคบเพื่อนที่พวกเขาไม่ศรัทธา คีฬา สุนัขหรือ เล่นการพนัน เทียวเก่ง ฯลฯ	999
5	พ่อแม่ขมขื่นให้เอาอย่างคนที่ประสบความสำเร็จในการเรียน	995
6	พ่อแม่กังวลโทษอย่างรุนแรง เมื่อเกิดอารมณ์ไม่ไหว	994
7	พ่อแม่ขมขื่นหรือแสดงความไม่พอใจ เมื่อผลการเรียนไม่ดี	984
8	พ่อแม่ขอให้ทำตามความต้องการและคำแนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง จะทำอะไรต้องได้รับความเห็นชอบจากพ่อแม่เสียก่อน จึงจะไม่ถูกบน	966
9	พ่อแม่ไม่อนุญาตให้ออกนอกบ้านหรือไปเที่ยว เพราะกลัวเสียเวลาทำงานอื่น กลัวเปลืองทรัพย์สิน หรือกลัวมีความประพฤติเสียหายน	963
10	เด็กวัยรุ่นถือว่าการไปกีฬา ภาพยนตร์ การละเล่น เป็นการพักผ่อนหย่อนใจ แต่พ่อแม่เห็นว่า และไม่อนุญาตให้ไป	961

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อยู่ด้วยกันมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากที่สุดในเรื่องที่พ่อแม่ให้เอาอย่างคนอื่น การชี้แจงเรื่องการใช้จ่าย การไม่อนุญาตให้ออกนอกบ้าน การกวัดขุ่นในการคบเพื่อนที่ความประพฤติไม่ดี การลงโทษอย่างรุนแรง การกวัดขุ่นเรื่องการเรียน และการให้ทำตามคำแนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง

ตาราง 20 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับที่ได้วัยรุ่นซึ่งพ่อแม่อยู่ด้วยกันน้อยที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่มีเรื่องถกเถียงทะเลาะวิวาทกับคนบ้านใกล้เรือนเคียงจนลูกรำคาญ	689
2	พ่อแม่เกี่ยวกับทรงผม การไว้หนวดเครา และการใช้เครื่องสำอาง	744
3	พ่อแม่มักเถียงเชิญให้ลูก ๆ ไปทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ	773
4	พ่อแม่ตำหนิการแต่งกายของลูกว่าไม่เหมาะสม เช่น ไม่เหมาะสมกับวัยฐานะ รูปร่างลักษณะ ฯลฯ	783
5	พ่อแม่ให้เงินไม่เพียงพอในการใช้จ่าย หรือให้ไม่คงที่	791
6	พ่อแม่ไม่อนุญาตให้เลือกซื้อหรือตัดเสื้อผ้าแบบที่ลูกชอบ	796
7	พ่อแม่ชอบทะเลาะกันเองหรือความเห็นของพ่อแม่ไม่ตรงกัน แล้วพ่อหรือแม่ก็ยังบังคับให้ลูกเห็นคล้อยตามความเห็นของตน	803
8	พ่อแม่กำหนดเวลาให้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เวลาเล่น ดูโทรทัศน์ ทำการบ้าน ฯลฯ	813
9	พ่อแม่จู้เรื่องอาหาร เช่น ให้อาหารเป็นเวลา และคอยเตือนให้อาหารที่เป็นประโยชน์ แต่ลูกไม่ชอบ	814
10	พ่อแม่ไม่สนใจให้ มาที่งานหรือติดต่อกับเพื่อนฝูงมาก ๆ เช่น เที่ยวนอกบ้านน้อย ๆ เขียนจดหมายติดต่อกับหรือโทรศัพท์บ่อย ๆ	831

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่า ได้วัยรุ่นที่พ่อแม่อยู่ด้วยกันมีความขัดแย้งกับพ่อแม่บ่อยที่สุดในเรื่องพ่อแม่เรื่องราวกับเพื่อนบ้าน การตำหนิเรื่องการแต่งกายและทรงผม การทำบุญ จำนวนเงินที่พ่อแม่ให้ การให้ลูกเข้าข้างพ่อหรือแม่ การกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมให้ เรื่องอาหาร และการติดต่อกับเพื่อนฝูง

ตาราง 21 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่นซึ่งพ่อแม่ถึงแก่กรรมหรือหย่าร้างมีมากที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่ไม่ค่อยอนุญาตให้ออกไปนอกบ้านหรือไปเที่ยว เพราะกลัวเสียเวลาทำงานอื่น กลัวเปลืองทรัพย์สิน หรือกลัวมีความประพฤติเสียหาย	172
2	พ่อแม่ชมยกเอาเพื่อนหรือเพื่อนบ้านขึ้นมาเป็นตัวอย่าง	170
3	พ่อแม่แสดงความลำเอียงต่อลูก ๆ	166
4	พ่อแม่หัวเก่าไม่เข้าใจความต้องการของเด็กในปัจจุบัน	165
5	พ่อแม่ไม่ค่อยอนุญาตให้ไปทัศนจารหรือเดินทางไกล	163
6	พ่อแม่ขอให้ทำตามความต้องการและคำแนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง จะทำอะไรต้องได้รับความเห็นชอบจากพ่อแม่เสียก่อน จึงจะไม่ถูกบน	159
	เด็กวัยรุ่นถือว่าการไปลูกพี่ลูกน้อง การพนัน การละเล่น เป็นการพักผ่อนหย่อนใจ แต่พ่อแม่เห็นว่าและไม่ค่อยอนุญาตให้ไป	159
7	พ่อแม่ขอให้ขยัน ไม่ขอให้ไปเล่นนอกบ้าน หรือบ้านคนอื่น	157
	พ่อแม่ไม่ค่อยอนุญาตให้ไปทัศนจารหรือเดินทางไกล	157
8	พ่อแม่จู้เรื่องความสะอาดของร่างกาย ขาวของเครื่องใช้	153
9	พ่อแม่ยึดถือประเพณีดั้งเดิมมากเกินไปจนไม่ฟังเหตุผลของลูก ๆ	152
10	พ่อแม่ไม่พอใจและบ่นว่าเมื่อลูกกลับบ้านไม่ตรงเวลา	151

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่ถึงแก่กรรมหรือหย่าร้าง มีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากที่สุดในเรื่องที่พ่อแม่ไม่ค่อยอนุญาตให้ออกนอกบ้าน การให้เอาอย่างคนอื่น การแสดงความลำเอียงต่อลูก ๆ การไม่เข้าใจความต้องการของเด็ก การให้ทำตามคำแนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง การจู้เรื่องความสะอาด การไม่ฟังเหตุผลของลูก ๆ และการบ่นเมื่อกลับบ้านไม่ตรงเวลา

ตาราง 22 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับที่ได้กับรุ่นซึ่งพ่อแม่ถึงแก่กรรมหรือหย่าร้าง
น้อยที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่บนวาทหรือไม้อนุญาตลูกเกี่ยวกับการสูบบุหรี่	112
2	พ่อแม่มีเรื่องดกเถียงทะเลาะวิวาทกับคนบ้านใกล้เคียงจนนำรำคาญ	114
3	พ่อแม่บนเกี่ยวกับทรงผม การไว้หนวดเครา และการใช้เครื่องสำอาง	115
	พ่อแม่อบรมเรื่องการวางตัวกับเพื่อนต่างเพศอย่างเข้มงวดกวดขัน	115
4	พ่อแม่จู้เรื่องอาหาร เช่น ให้อาหารรับประทานให้เป็นเวลา และคอย เตือนให้อาหารที่มีประโยชน์ แต่ลูกไม่ชอบ	116
5	พ่อแม่ไม่ชอบให้พาเพื่อน ๆ มาที่บ้านหรือติดต่อกับเพื่อนฝูงมาก ๆ เช่น เที่ยวด้วยกันบ่อย ๆ เขียนจดหมายติดต่อกับหรือโทรศัพท์บ่อย ๆ	117
6	พ่อแม่กำหนดเวลาให้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เวลาเล่น ดูโทรทัศน์ ทำการบ้าน ฯลฯ	120
7	พ่อแม่พอใจที่จะเล่าและเปรียบเทียบถึงการอบรมมารยาทและการวางตัว ของตนในสมัยก่อน	127
8	พ่อแม่ตำหนิการแต่งกายของลูกว่าไม่เหมาะสม เช่น ไม่เหมาะสมกับวัย ฐานะ รูปร่างลักษณะ ฯลฯ	129
9	พ่อแม่มักเคี่ยวเข็ญให้ไปทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ	130
10	พ่อแม่ชอบบ่นว่าลูกไม่เอาใจใส่ในการเรียนเท่าที่ควร	133

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่ถึงแก่กรรมหรือหย่าร้างมีความขัดแย้งกับ
พ่อแม่ในเรื่องที่พ่อแม่ไม่อนุญาตให้สูบบุหรี่ การที่พ่อแม่มีเรื่องวิวาททะเลาะกับเพื่อนบ้าน การตำหนิเรื่อง
ทรงผมและการแต่งกาย การอบรมเรื่องเพื่อนต่างเพศ เรื่องอาหาร การติดต่อกับเพื่อนฝูง การกำหนด
เวลาในการทำกิจกรรมให้ การเปรียบเทียบเรื่องมารยาท การทำบุญ และการบ่นว่าลูกไม่เอาใจใส่
ในการเรียน

ตาราง 23 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่น ซึ่งพ่อแม่อายุห่างจากลูกมากกว่า 10 ปีมากที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่ไม่อนุญาตให้ไปทัศนจรหรือเดินทางไกล	491
2	พ่อแม่ให้เงินเรื่องการใช้จ่ายเงิน และย่ำให้ใช้จ่ายอย่างประหยัด	440
3	พ่อแม่ชอบทะเลาะกันเองหรือความเห็นพ่อแม่ไม่ตรงกัน แล้วพ่อหรือแม่ มักบังคับให้ลูกคล้อยตามความต้องการของตน	423
4	เวลาวางจะทำงานส่วนตัว เล่น หรือพักผ่อน พ่อแม่มักจะบ่นและย่ำให้สนใจ เรื่องการเรียนจนรู้สึกรำคาญ	415
	พ่อแม่ชอบยกเอาพี่น้องหรือเพื่อนบ้านขึ้นมาเป็นตัวอย่าง	415
5	พ่อแม่ไม่ชอบให้อ่านหนังสืออื่น ๆ ที่ไม่ใช่ตำราเรียน	412
6	พ่อแม่กวัดข้นเรื่องการคบเพื่อนที่พุดจาไม่สุภาพ คิมสุรา สุ่มหุรี เล่นการพนัน เทียบเก่ง ฯลฯ	405
7	พ่อแม่ชอบให้อ่าน ไม่ชอบให้ไปเล่นนอกบ้านหรืออ่านคนอื่น	385
8	พ่อแม่ย่ำว่าให้ทำดี ทำดี	382
9	พ่อแม่ไม่อนุญาตให้ออกนอกบ้านหรือไปเที่ยว เพราะกลัวเสียเวลา ทำงานอื่น กลัวเบื่องานหรือกลัวมีความประพฤติเสียหยา	373
10	พ่อแม่บังคับโทษอย่างรุนแรงเมื่อเกิดอารมณ์โมโห	371

จากตาราง 23 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อายุห่างจากลูกมาก มีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากที่สุดในเรื่องการไม่อนุญาตให้ออกนอกบ้าน การให้เงินเรื่องการใช้จ่ายเงิน การให้เขาช่างพ่อหรือแม่ การกวัดข้นเรื่องการเรียน การให้อาวย่างคนอื่น การกวัดข้นเรื่องการคบเพื่อน ที่มีความประพฤติไม่ดี การย่ำให้ทำความดี และการลงโทษอย่างรุนแรง

ตาราง 24 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับที่ได้ก๊วยรุ่น ซึ่งพ่อแม่อายุห่างจากลูกมาก มีน้อยที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่บอกว่าไม่ชอบช่วยพ่อแม่ทำงาน และให้ทำงานบ้านมากเกินไปจนบางที่ไม่มีเวลาพอสำหรับทำงานส่วนตัว	204
2	พ่อแม่ตำหนิการแต่งกายของลูกว่าไม่เหมาะสม เช่น ไม่เหมาะสมกับวัยฐานะ รูปร่างลักษณะ ฯลฯ	213
3	พ่อแม่บ่นเกี่ยวกับทรงผม การไว้หนวดเครา และการใช้เครื่องสำอาง	232
4	พ่อแม่มักเคี่ยวเข็ญให้ไปทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ	237
5	พ่อแม่ไม่ชอบให้ไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศโดยเฉพาะในเวลาว่าง	246
6	พ่อแม่หัวเราะไม่เข้าใจความต้องการของเด็กในปัจจุบัน	252
7	พ่อแม่ชอบให้คบและเอาแบบอย่างเพื่อนที่พ่อแม่ชอบ	258
8	พ่อแม่มักมีเรื่องถกเถียงทะเลาะวิวาทกับคนบ้านใกล้เรือนเคียงจนวุ่นวาย	267
9	เมื่อพ่อแม่มีปัญหาดัง ๆ ที่ไม่พอใจหรือกลัวใจ ชอบมาระบายอารมณ์เสียกับลูก ๆ	269
10	พ่อแม่ไม่ค่อยอนุญาตให้ไปค้างบ้านเพื่อนหรือขานญาติ	271

จากตาราง 24 แสดงให้เห็นว่าเด็กก๊วยรุ่นที่พ่อแม่อายุห่างจากลูกมาก มีความขัดแย้งกับพ่อแม่บ่อยที่สุดในเรื่องที่ว่าพ่อแม่ให้ทำงานบ้านมาก การตำหนิเรื่องการแต่งกายและทรงผม การทำบุญ การไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศในเวลาว่าง การไม่เข้าใจความต้องการของลูก การให้คบเพื่อนที่พ่อแม่ชอบ การที่พ่อแม่มีเรื่องวุ่นวายกับเพื่อนบ้าน การระบายอารมณ์เสียกับลูก ๆ และการไม่อนุญาตให้ออกนอกบ้าน

ตาราง 25 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่น ซึ่งพ่อแม่อายุห่างจากลูกน้อย
ปีมากที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	เมื่อพ่อแม่มีปัญหาต่าง ๆ ที่ไม่พอใจหรือกลัวใจ ขอบมาระบายอารมณ์ เสียกับลูก ๆ	564
2	พ่อแม่ไม่ค่อยอนุญาตให้ไปค้างบ้านเพื่อนหรือบ้านญาติ	521
3	พ่อแม่ขอร่ำให้เอาอย่างคนที่ประสบผลสำเร็จในการเรียน	504
4	พ่อแม่ขอร่ำให้เพื่อนหรือเพื่อนบ้านขึ้นมาเป็นตัวอย่าง	487
5	พ่อแม่กลัวยกโทษอย่างรุนแรงเมื่อเกิดอารมณ์ไม่ไหว	483
6	พ่อแม่ไม่ค่อยอนุญาตให้ออกนอกบ้านหรือไปเที่ยว เพราะกลัวเสียเวลา ทำงานอื่น กลัวเปลืองทรัพย์สิน หรือกลัวมีความประพฤติเสียหยา	476
7	พ่อแม่บ่นว่าจู้เกี่ยวกับเรื่องที่ถูกเห็นว่าเป็นเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ	471
8	พ่อแม่ขอให้ทำตามความต้องการและคำแนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง จะทำ อะไรก็ต้องได้รับความเห็นชอบจาก แม่เสียก่อน จึงจะไม่ถกบน	470
9	พ่อแม่สนใจธุระอื่น ๆ มากกว่า ไม่ค่อยเอาใจใส่ลูกเท่าที่ควร	467
10	พ่อแม่ไม่ขอให้อ่านหนังสืออื่น ๆ ที่ไม่ใช่ตำราเรียน	457

จากตาราง 25 แสดงให้เห็นว่า เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อายุห่างจากลูกน้อยมีความขัดแย้งกับ
พ่อแม่มากที่สุดในเรื่องที่พ่อแม่ขอร่ำระบายอารมณ์เสียกับลูก ๆ การไปอนุญาตให้ออกนอกบ้าน การ
ขอร่ำให้เอาอย่างคนอื่น การลงโทษอย่างรุนแรง การจู้ในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ การให้ทำตามคำ
แนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง การเอาใจใส่ธุระอื่นมากกว่าลูก และการไม่อนุญาตให้อ่านหนังสือที่ไม่ใช่
ตำราเรียน

ตาราง 26 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับที่เด็กวัยรุ่น ซึ่งพ่อแม่อายุห่างจากลูกน้อย
น้อยที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อแม่ชอบทะเลาะกันเอง หรือความเห็นของพ่อแม่ไม่ตรงกัน แล้วพ่อหรือแม่ มักยังขับให้ลูกเห็นคล้อยตามความเห็นของตน	288
2	พ่อแม่ก็มีเรื่องดกเถียงทะเลาะวิวาทกันคนบ้านใกล้เรือนเคียงจน ลูกรำคาญ	336
3	พ่อแม่ไม่ค่อยอนุญาตให้ไปทัศนศึกษาหรือเดินทางไกล	363
4	พ่อแม่ทำหนิการแต่งกายของลูกว่าไม่เหมาะสม เช่น ไม่เหมาะสมกับวัย ฐานะ รูปร่างลักษณะ ฯลฯ	373
5	พ่อแม่กังวลสุขภาพของลูกมากเกินไป เช่น ไม่ให้ชนก๊ิก หรือเตือนให้ รับประทานยา หรือให้ไปหาหมอบ่อย ๆ	374
6	พ่อแม่ไม่อนุญาตให้เลือกซื้อหรือตัดเสื้อผ้าแบบที่ลูกชอบ	374
7	เวลาว่างจะทำงานส่วนตัว เล่นหรือพักผ่อน มักจะบ่นและย้ำให้สนใจ เรื่องการเรียนรู้อีกว่าคาญ	377
8	พ่อแม่ไม่ค่อยพอใจเมื่อลูกอยู่ในกลุ่มเพื่อนฝูงแล้วส่งเสียงกริกราก เฮฮาอย่างสนุกสนาน	380
9	พ่อแม่จู้เรื่องอาหาร เช่น ให้รับประทานอาหารเป็นเวลา และคอย เตือนให้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ แต่ลูกไม่ชอบ	28
10	พ่อแม่ไม่ชอบให้พาเพื่อน ๆ มาที่บ้านหรือติดต่อกับเพื่อนฝูงมาก ๆ เช่น เที่ยวควยกันมาก ๆ เขียนจดหมายหรือโทรศัพท์ติดต่อกันบ่อย ๆ	29

จากตาราง 26 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อายุห่างจากลูกน้อยมีความขัดแย้งกับพ่อแม่
น้อยที่สุดในเรื่องที่พ่อแม่ให้เขาช่างพ่อหรือแม่ การที่พ่อแม่มีเรื่องราวกับเพื่อนบ้าน การไม่อนุญาตให้
เดินทางไกล การทำหนิเรื่องการแต่งกาย เรื่องสุขภาพ การย้ำให้สนใจในการเรียนตลอดเวลา
เรื่องอาหาร และการติดต่อกับเพื่อนฝูงเฮฮาในหมู่เพื่อนฝูง

ตาราง 27 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับแรกที่เด็กวัยรุ่น ซึ่งพ้ออายุห่างจากลูกมาก แต่แม่อายุห่างจากลูกน้อยมีมากที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	ΣX
1	พ่อบุญชอบทำให้เขาอย่างคนที่ประสบผลสำเร็จในการเรียน	344
2	พ่อบุญชอบยกเอาพี่น้องหรือเพื่อนบ้านขึ้นมาเป็นตัวอย่าง	334
3	พ่อบุญชอบอนุญาตให้ไปทัศนจรหรือเดินทางไกล	315
4	พ่อบุญชอบเข้มงวดเกี่ยวกับการเรียนและการดูหนังสือที่บ้าน	311
5	เด็กวัยรุ่นถือว่าการไปดึกกีฬา ดูภาพยนตร์ ดูการละเล่น เป็นการพักผ่อนหย่อนใจ แต่พ่อบุญชอบว่าและไม่อนุญาตให้ไป	310
6	พ่อบุญชอบโหดและเอาแบบอย่างเพื่อนที่พ่อบุญชอบ	305
7	พ่อบุญชอบหรือแสดงความไม่พอใจเมื่อผลการเรียนไม่ดี	304
8	พ่อบุญชอบไม่คอยพอใจเมื่อลูกอยู่ในกลุ่มเพื่อนฝูงแล้วส่งเสียงกรีดคราดเฮฮาอย่างสนุกสนาน	302
9	พ่อบุญชอบมีเรื่องถกเถียงว่ากล่าวกับคนในบ้านจนลูกรำคาญ	300
10	พ่อบุญชอบให้เรื่องการเงิน และทำให้ใช้จ่ายอย่างประหยัด	297
	พ่อบุญชอบให้ทำตามความต้องการ และทำตามคำแนะนำของพ่อบุญชอบทุกอย่าง	
	จะทำอะไรต้องได้รับความเห็นชอบจากพ่อบุญชอบเสียก่อน จึงจะไม่ถูกชน	297

จากตาราง 27 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นที่พ้ออายุห่างจากลูกมาก แต่แม่อายุห่างจากลูกน้อย มีความขัดแย้งกับพ่อบุญชอบมากที่สุดในเรื่องที่พ่อบุญชอบให้เขาอย่างคนอื่น ไม่อนุญาตให้ออกนอกบ้าน การเข้มงวดในเรื่องการเรียน การสนุกสนานเฮฮาในหมู่เพื่อนฝูง การที่พ่อบุญชอบมีเรื่องราวกับคนในบ้าน การให้เงินแรงเงินใช้จ่าย และการให้ทำตามคำแนะนำของพ่อบุญชอบทุกอย่าง

ตาราง 28 ลักษณะความขัดแย้ง 10 อันดับที่เกิดขึ้น ซึ่งพออายุห่างจากลูกมาก แต่แม่อายุห่างจากลูกน้อยเป็นอันดับที่สุด

อันดับ	เหตุการณ์ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	Σx
1	พ่อแม่มีเรื่องถกเถียงทะเลาะวิวาทกับคนบ้านใกล้เรือนเคียงจนลูกรำคาญ	200
2	พ่อแม่ตำหนิการแต่งกายของลูกว่าไม่เหมาะสม เช่น ไม่เหมาะสมกับฐานะ รูปร่างลักษณะ ฯลฯ	226
3	พ่อแม่มักเฝ้าดูหรือเข้าไปทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ	229
4	พ่อแม่กังวลกับสุขภาพของลูกมากเกินไป เช่น ไม่ให้อนุติกา หรือเตือนให้รับประทานยาหรือไปหาหมอบ่อย ๆ	231
5	พ่อแม่ไปชวนให้อ่านหนังสืออื่น ๆ ที่ไม่ใช่ตำราเรียน	233
6	พ่อแม่ไม่ชวนให้พาเพื่อน ๆ มาที่บ้านหรือติดต่อกับเพื่อนฝูงมาก ๆ เช่น เที่ยวด้วยกันบ่อย ๆ เขียนจดหมายติดต่อกับหรือโทรศัพท์บ่อย ๆ	234
7	พ่อแม่มักบ่นเกี่ยวกับทรงผม การใช้ยาสระผม และการใช้เครื่องสำอาง	236
8	พ่อแม่ชอบทะเลาะกันเองหรือความเห็นพ่อแม่ไม่ตรงกัน แล้วพ่อหรือแม่ก็ยังบังคับให้ลูกเห็นคล้อยตามความเห็นของตน	237
9	พ่อแม่ไม่อนุญาตให้เลือกรับหรือตัดสินใจแบบที่ลูกชอบ	239
10	พ่อแม่กำหนดเวลาให้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เวลาเล่น ดูโทรทัศน์ ทำการบ้าน ฯลฯ	245

จากตาราง 28 แสดงให้เห็นว่าเกิดวัยรุ่นที่พอแม่อายุห่างจากลูกมาก แต่แม่อายุห่างจากลูกน้อย มีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากที่สุดในเรื่องที่พ่อแม่เฝ้าดูหรือเข้าไปทำบุญ การตำหนิเรื่องการแต่งกาย และทรงผม การทำบุญ เรื่องสุขภาพ การกังวลเรื่องการเรียนรู้ การติดต่อกับเพื่อนฝูง การบังคับให้เขาฟังพ่อแม่ และการกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมให้

ตาราง 29 จำนวนความถี่และร้อยละของไก่ก๊วยรุ่นที่มีความขัดแย้งกับพ่อและกับแม่

กลุ่มตัวอย่าง	มีความขัดแย้งกับพ่อกว่า		มีความขัดแย้งกับแม่มากกว่า	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไก่ก๊วยรุ่นหญิงตอนตน	24	32.00	51	68.00
ไก่ก๊วยรุ่นชายตอนตน	18	25.71	52	74.28
ไก่ก๊วยรุ่นหญิงตอนปลาย	32	36.36	47	63.54
ไก่ก๊วยรุ่นชายตอนปลาย	30	38.96	56	61.04
ไก่ก๊วยรุ่นทั้งหมด	104	33.54	206	66.45

จากตาราง 29 แสดงให้เห็นว่า

ไก่ก๊วยรุ่นในกลุ่มตัวอย่างมีความขัดแย้งกับแม่มากกว่ากับพ่อ ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1

ไก่ก๊วยรุ่นชายตอนตน มีความขัดแย้งกับพ่อน้อยกว่าไก่ก๊วยรุ่นหญิงตอนตน และมีความขัดแย้งกับแม่มากกว่าไก่ก๊วยรุ่นหญิงตอนตน

ไก่ก๊วยรุ่นชายตอนปลาย มีความขัดแย้งกับพ่อกว่าไก่ก๊วยรุ่นหญิงตอนปลาย และมีความขัดแย้งกับแม่น้อยกว่าไก่ก๊วยรุ่นหญิงตอนปลาย แสดงว่าไก่ก๊วยรุ่นชายมีแนวโน้มที่จะมีความขัดแย้งกับพ่อกว่า

ไก่ก๊วยรุ่นตอนปลายถึงแม้จะมีความขัดแย้งกับแม่มากกว่ากับพ่อ แต่แนวโน้มที่จะมีความขัดแย้งกับพ่อกว่า (ดูจากการ ร้อยละ จะเห็นว่าไก่ก๊วยรุ่นตอนปลายมีการ ร้อยละของการขัดแย้งกับพ่อกว่าไก่ก๊วยรุ่นตอนตน)

ตาราง 30 ระดับของความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเพศ ระดับอายุ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ สถานภาพทางการสมรสของพ่อแม่ และความแตกต่างระหว่างอายุของพ่อแม่กับอายุของลูก

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	ระดับความขัดแย้ง
เด็กวัยรุ่นทั้งหมด	358	165.2709	2.84
เด็กวัยรุ่นชาย	172	164.2267	2.83
เด็กวัยรุ่นหญิง	186	166.2365	2.86
เด็กวัยรุ่นก้นตัน	159	162.1132	2.79
เด็กวัยรุ่นตอนปลาย	199	167.7939	2.89
เด็กวัยรุ่นพ่อแม่ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง	20	159.6500	2.75
เด็กวัยรุ่นพ่อแม่ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมปานกลาง	174	167.2873	2.88
เด็กวัยรุ่นพ่อแม่ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ	164	166.5731	2.87
เด็กวัยรุ่นพ่อแม่อยู่ด้วยกัน	310	163.9741	2.82
เด็กวัยรุ่นพ่อแม่ถึงแก่กรรมหรือหย่าร้าง	48	173.6458	2.99
เด็กวัยรุ่นพ่อแม่อายุห่างจากลูกมาก	117	163.7692	2.82
เด็กวัยรุ่นพ่อแม่อายุห่างจากลูกน้อย	147	162.5306	2.80
เด็กวัยรุ่นพ่อแม่อายุห่างจากลูกมากแต่แม่อายุห่างจากลูกน้อย	94	169.3404	2.91

จากตาราง 30 แสดงให้เห็นว่าแต่ละกลุ่มมีการระดับความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงกว่า 2.50 ซึ่งเมื่อตัดเอาคะแนนในมาตราส่วนของแบบสอบถามเป็นเกณฑ์ คือ 5 คะแนน = มากที่สุด 4 คะแนน = มาก 3 คะแนน = ปานกลาง 2 คะแนน = น้อย 1 คะแนน = น้อยที่สุดแล้ว ก็จะได้อีกต่อไป

เจ้าบุญหลงพบศิษย์ในอุ้งมืออย่างมีความขัดแย้งกับพ่อแม่ในระดัปรานกลาง

เด็กวัยรุ่นชายมีความขัดแย้งกับพ่อแม่ในระดับปานกลาง

เด็กวัยรุ่นหญิงมีความขัดแย้งกับพ่อแม่ในระดับปานกลาง

เด็กวัยรุ่นตอนต้นมักวามขัดแย้งกับพ่อแม่ในระดับปานกลาง

เด็กวัยปฐมวัยควรได้รับการพัฒนาทักษะกับพ่อแม่ในระดับปานกลาง

เคียวยรรนทพอแมมีดดาบภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมสูง มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ในระดับปานกลาง

เด็กรับรู้บทบาทแม่เฒ่าในการพาทางเพื่อธุรกิจและสืบสานกลาง มีความรักแ่กกับพ่อแม่ในรัศมี

ปานกลาง

เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่ไปหาภาพทางเพศบนธุรกิจและสังคมทั้งนี้ มีการนำแบงก์พ่อแม่ในระดับปานกลาง

เครือข่ายทพพอและญาติด้วยกัน มีความขัดแย้งกับทพพอในระดับปานกลาง

แต่ก็ยอมรับพอแม่อิงแก่กรรมหรืออหะการาง มีความขัดแย้งกับคุณแม่อิงในระดับปานกลาง

เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่แยกทางจากลูกมาก มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ในระดับปานกลาง

เด็กวัยรุ่นหนีพ่อแม่มาอยู่ทางจากลูกินฮย มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ในระดับปานกลาง

ได้ช่วยรุ่นพี่อายุห่างจากลูกมาก แต่แม่อายุห่างจากลูกน้อย มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ในระดับ

ปานกลาง

2. การสถิติพื้นฐาน และการเปรียบเทียบความแตกต่างของความขัดแย้ง ระหว่าง เด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่
ในระหว่างกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของพ่อแม่
สถานภาพทางการสมรสของพ่อแม่ และความแตกต่างระหว่างอายุของพ่อแม่กับอายุของเด็ก

ตาราง 31 การสถิติพื้นฐานของความขัดแย้งระหว่าง เด็กวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างกับพ่อแม่

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	s^2	S
เด็กวัยรุ่นทั้งหมด	358	165.2709	1160.9263	34.0723

จากตาราง 31 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีจำนวน 358 คนมีคะแนนความขัดแย้ง กับพ่อแม่เฉลี่ย = 165.2709 คะแนนในกลุ่มนี้มีค่าความแปรปรวน = 1160.9263 และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 34.0723

ตาราง 32 เปรียบเทียบความขัดแย้ง เด็กกับพ่อแม่ในระหว่าง เด็กวัยรุ่นหญิงกับ เด็กวัยรุ่นชาย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	s^2	S	t
เด็กวัยรุ่นหญิง	186	166.2365	1544.5599	39.3008	0.5426
เด็กวัยรุ่นชาย	172	164.2267	931.3810	30.5185	

จากตาราง 32 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นหญิงกับเด็กวัยรุ่นชาย มีความขัดแย้งกับพ่อแม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.5426$) แต่เด็กวัยรุ่นหญิงในกลุ่มตัวอย่างก็มีแนวโน้มที่จะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงกว่าเด็กวัยรุ่นชายในกลุ่มตัวอย่าง เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย (คะแนนเฉลี่ยของหญิง = 166.2365 คะแนนเฉลี่ยของชาย = 164.2267) ซึ่งนำไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ว่า "เด็กวัยรุ่นหญิงจะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นชาย"

ไม่ได้หมายความว่ามีความขัดแย้งกับพ่อแม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4 คือ "เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่ถึงแก่กรรมหรือหย่าร้างจะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน"

ตาราง 35 เปรียบเทียบความขัดแย้งกับพ่อแม่ในระหว่างวัยรุ่นที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน

Source	df	SS	MS	F
Between mean	2	1046.7939	523.3968	0.5730
Within classes	355	324246.3042	913.3699	
Total	357	325293.0978		

จากตาราง 35 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน ไม่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง ปานกลาง และต่ำ มีความขัดแย้งกับพ่อแม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 5 ทว่า "เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน จะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่างกัน"

ตาราง 36 เปรียบเทียบความชุกแ่งกับพ่อแม่ในระหว่าง เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อายุห่าง
จากลูกต่างกัน

Source	df	SS	MS	F
Between mean	2	2817.1351	1408.5676	0.9450
Within classes	355	529152.4878	1490.5704	
Total	357	531969.6229		

จากตาราง 36 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อายุห่างจากลูกต่างกัน คือ พ่อแม่มีอายุห่างจากลูกมาก พ่อแม่มีอายุห่างจากลูกน้อย และพ่อแม่มีอายุห่างจากลูกมาก แม่มีอายุห่างจากลูกน้อย มีความชุกแ่งกับพ่อแม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 6 ทว่า "เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อายุห่างจากลูกต่างกัน จะมีความชุกแ่งกับพ่อแม่ต่างกัน"

3. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่และการยอมรับตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเอง และเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับตนเองและความเชื่อมั่นในตัวเองของนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง กับกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ

ตาราง 37 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่และการยอมรับตนเอง ของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงและกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ

กลุ่มตัวอย่าง	ค่า r ของความขัดแย้งกับพ่อแม่ และการยอมรับตนเอง	Z
กลุ่มตัวอย่างที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง	$-.239^*$	5.3243^{**}
กลุ่มตัวอย่างที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ	$-.497^{**}$	

** มีนัยสำคัญระดับความเชื่อมั่น = .01 (r ที่ .01 = .254)

* มีนัยสำคัญระดับความเชื่อมั่น = .05 (r ที่ .05 = .195)

จากการาง 37 แสดงให้เห็นว่าความขัดแย้งกับพ่อแม่ของนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และการยอมรับตนเอง มีความสัมพันธ์กันจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.239$ มีนัยสำคัญทางสถิติระดับความเชื่อมั่น = .05) แต่เนื่องจากค่า r เป็นลบ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองจึงเป็นไปในทางกลับกัน คือนักเรียนวัยรุ่นที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงจะมีการยอมรับตนเองต่ำ

ความขัดแย้งกับพ่อแม่ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำและการยอมรับตนเอง มีความสัมพันธ์กันจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.497$ มีนัยสำคัญทางสถิติระดับความเชื่อมั่น = .01) แต่เนื่องจากค่า r เป็นลบ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองจึงเป็นไปในทางกลับกัน คือ นักเรียนวัยรุ่นที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำจะมีการยอมรับตนเองสูง

และเมื่อเปรียบเทียบค่า r สองตัวว่าตัวใดมีค่าสูงกว่าจริงอย่างเชื่อถือได้โดยใช้ Z-Statistic ในการทดสอบความแตกต่างก็พบว่าค่า r ทั้งสอง มีความแตกต่างกันจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 ซึ่งหมายความว่าความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่และการยอมรับตนเองของนักเรียนวัยรุ่นในกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ มีมากกว่าความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่และการยอมรับตนเองของนักเรียนวัยรุ่นในกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง

ตาราง 38 / ค่ากับประสิทธิสัมพันธระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่และความเชื่อมั่นในตัวเอง ของเด็กวัยรุ่นในกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ

กลุ่มตัวอย่าง	ค่า r ของความขัดแย้งกับพ่อแม่ และความเชื่อมั่นในตัวเอง	Z
กลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง	-.022	.4864
กลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ	-.046	

จากตาราง 38 แสดงให้เห็นว่า

ความขัดแย้งกับพ่อแม่ของนักเรียนวัยรุ่นในกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และความเชื่อมั่นในตัวเองมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.022$) และเนื่องจากค่า r เป็นลบ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองจึงเป็นไปในทางกลับกัน ก็ือนักเรียนวัยรุ่นที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง มีแนวโน้มที่จะมีความเชื่อมั่นในตัวเองต่ำ

ความขัดแย้งกับพ่อแม่ของนักเรียนวัยรุ่นในกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ และความเชื่อมั่นในตัวเองมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.046$) และเนื่องจากค่า r เป็นลบ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองจึงเป็นไปในทางกลับกัน ก็ือนักเรียนวัยรุ่นในกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ มีแนวโน้มที่จะมีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง

และเมื่อเปรียบเทียบค่า r สองตัวว่าแตกต่างกันอย่างเชื่อถือได้หรือไม่ โดยใช้ Z-Statistic ในการทดสอบความแตกต่าง ก็พบว่าค่า r ทั้งสองมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ $r = -.022$ และ $r = -.046$ มีค่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งหมายความว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่ของนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงกับความเชื่อมั่นในตัวเอง และความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่ของนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ กับความเชื่อมั่นในตัวเอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 39 เปรียบเทียบการยอมรับตนเองของ เด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ

กลุ่มตัวอย่าง	การยอมรับตนเอง				
	N	$\bar{X}$	S	S^2	t
กลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง	96	578.9479	125.2651	15691.3610	.4440
กลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ	96	586.7292	117.4329	13790.4920	

จากตาราง 39 แสดงให้เห็นว่านักเรียนวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ มีการยอมรับตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

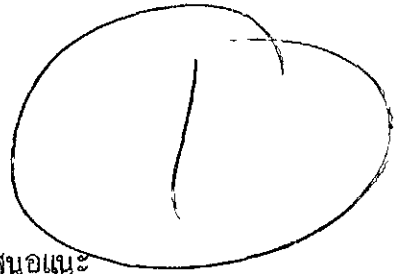
ตาราง 40 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ

กลุ่มตัวอย่าง	ความเชื่อมั่นในตัวเอง				
	N	$\bar{X}$	S	S^2	t
กลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง	96	54.0104	8.6916	75.5472	2.6256**
กลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ	96	57.1250	7.7177	59.5631	

** มีนัยสำคัญระดับความเชื่อมั่น = .01 (t .01 = 2.60)

จากตาราง 40 แสดงให้เห็นว่านักเรียนวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ มีความเชื่อมั่นในตัวเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อจะจัดอันดับความสำคัญของความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ เปรียบเทียบความขัดแย้งกับพ่อแม่ในระหว่างกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามเพศ รัชชชาอายุ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ สถานภาพทางการสมรสของพ่อแม่ ความแตกต่างระหว่างอายุของพ่อแม่กับของลูก และเปรียบเทียบการยอมรับตนเองและความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงและกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนวัยรุ่นชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ระดับชั้นตั้งแต่ ม.ศ.1 - ม.ศ.5 ปีการศึกษา 2517 ในเขตจังหวัดขอนแก่นและอุดรธานี และนักเรียนครูที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น ป.กท.ปีที่ 1 - ชั้น ป.กท.สูงปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูอุดรธานี ปีการศึกษา 2517 จำนวนทั้งสิ้น 358 คน (ชาย 172 คน หญิง 186 คน)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม 4 ฉบับ ดังนี้

1. แบบสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียนและผู้ปกครอง ผู้วิจัยกับคณะช่วยกันสร้างขึ้น
2. แบบสอบถามความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ ผู้วิจัยกับคณะช่วยกันสร้างขึ้น ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 58 ข้อ
3. แบบสอบถามการยอมรับตนเอง ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของวันเพ็ญ อายุการ ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 50 ข้อ
4. แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตัวเอง ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของฐิติพร อ่อนโคกสูง ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 42 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลไคร่กระทำตามลำดับดังนี้

1. แวกแรงแรงความถี่และหาคะแนนรวมของค่าตามในแบบสอบถามความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่แต่ละข้อ เพื่อวัดอันดับความสำคัญของความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และหาการเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบความขัดแย้งของวัยรุ่นกับพ่อและแม่

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ ในระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อจำแนกตามเพศ รัชสมัยอายุ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ สถานภาพทางการสมรสของพ่อแม่ และอายุของพ่อแม่ โดยใช้ t -test และ F -test แยกแยะการที่

3. หากสัมพันธ์สหสัมพันธ์ของความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ กับการยอมรับตนเองและความเชื่อมั่นในตัวเอง โดยใช้ Product-moment correlation และเปรียบเทียบค่า r แลสะถุโดยใช้การทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของ r (Z -test)

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับตนเอง และความเชื่อมั่นในตัวเอง ของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง กับกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ โดยใช้ t -test

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ในการจัดอันดับลักษณะความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างกับพ่อแม่ ไม่ว่าจะแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามเพศ รัชสมัยอายุ สถานภาพทางการสมรสของพ่อแม่ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ หรือความแตกต่างระหว่างอายุของพ่อแม่กับของลูกก็ตาม ปรากฏว่าเด็กเกิดความขัดแย้งรวมกันมากและน้อยในเรื่องต่อไปนี้

1.1 เด็กวัยรุ่นมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากในเรื่องที่พ่อแม่ให้เขาอย่างคนอื่น ไม่ค่อยอนุญาตให้ออกนอกบ้าน ไม่ทำตามคำแนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง ให้เงินเรื่องค่าใช้จ่าย กวดขันในการคบเพื่อนที่ความประพฤติไม่ดี ลงโทษลูกอย่างรุนแรง และกวดขันในเรื่องการเรียน

1.2 เด็กวัยรุ่นมีความขัดแย้งกับพ่อแม่ในเรื่องที่พ่อแม่ไม่สนใจเกี่ยวกับทรงผมและการแต่งกาย เข้มงวดเกินไปทำบุญ กำหนดเวลาให้ลูกในการทำกิจกรรม การติดต่อกับเพื่อนฝูงของลูก จู้ในเรื่องอาหารและสุขภาพ พ่อแม่ให้เขาข้างฝ่ายพ่อหรือแม่ จู้ในเรื่องมารยาท ว่านอนเงินให้ลูกใช้จ่าย และไม่อนุญาตให้ลูกสูบบุหรี่

1.3 เด็กวัยรุ่นมีความขัดแย้งกับพ่อแม่ในระดับปานกลาง ไม่ว่าจะแบ่งกลุ่มตามเพศ รัชสมัยอายุ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ สถานภาพทางการสมรสของพ่อแม่ และความแตกต่างระหว่างอายุของพ่อแม่กับของลูก

2. เปรียบเทียบความขัดแย้งกับพ่อแม่ในระหว่างกลุ่มต่าง ๆ

2.1 เด็กวัยรุ่นที่มีความขัดแย้งกับแม่มากกว่ากับพ่อ (มีความขัดแย้งกับแม่มากกว่ากับพ่อ รอยละ 66.45 และมีความขัดแย้งกับพ่อกว่ากับแม่ รอยละ 33.54) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

2.2 เด็กวัยรุ่นชายและเด็กวัยรุ่นหญิงมีความขัดแย้งกับพ่อแม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.5426$) แต่เมื่อพิจารณาตามคะแนนเฉลี่ย เด็กวัยรุ่นหญิงมีแนวโน้มที่จะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงกว่าเด็กวัยรุ่นชาย (คะแนนเฉลี่ยของหญิง = 166.2365 คะแนนเฉลี่ยของชาย = 164.2267) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นแนวโน้มซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า "เด็กวัยรุ่นหญิงจะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นชาย"

2.3 เด็กวัยรุ่นตอนต้นและเด็กวัยรุ่นตอนปลาย มีความขัดแย้งกับพ่อแม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -1.5893$) แต่เมื่อพิจารณาตามคะแนนเฉลี่ย เด็กวัยรุ่นตอนปลายมีแนวโน้มที่จะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงกว่าเด็กวัยรุ่นตอนต้น (คะแนนเฉลี่ยของเด็กวัยรุ่นตอนปลาย = 167.7939 คะแนนเฉลี่ยของเด็กวัยรุ่นตอนต้น = 162.1132) ซึ่งตรงกันข้ามกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ว่า "เด็กวัยรุ่นตอนต้นจะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นตอนปลาย"

2.4 เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อยู่ด้วยกันมีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่ถึงแก่กรรมหรือหย่าร้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 ($t = 2.1234$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า "เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่ถึงแก่กรรมหรือหย่าร้าง จะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน"

2.5 เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ มีความขัดแย้งกับพ่อแม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.5730$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า "เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน จะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่างกัน"

2.6 เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อายุห่างจากลูกมาก พ่อแม่อายุห่างจากลูกน้อย และพ่อแม่อายุห่างจากลูกมาก แม่แม่อายุห่างจากลูกน้อย มีความขัดแย้งกับพ่อแม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.9450$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่า "เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อายุห่างจากลูกต่างกัน จะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่างกัน"

4

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่และการยอมรับตนเอง และความเชื่อมั่นในตัวเอง ในระหว่างกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงและต่ำ และเปรียบเทียบการยอมรับตนเอง และความเชื่อมั่นในตัวเองในระหว่างกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงและต่ำ

3.1 ความขัดแย้งกับพ่อแม่ของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งสูง มีความสัมพันธ์กับการยอมรับตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 ($r = -.239^*$) แต่เนื่องจากค่า r เป็นลบ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองจึงเป็นไปในทางกลับกัน คือ เด็กวัยรุ่นที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงจะมีการยอมรับตนเองต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 7

3.2 ความขัดแย้งกับพ่อแม่ของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งต่ำ มีความสัมพันธ์กับการยอมรับตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 ($r = -.497^{**}$) แต่เนื่องจากค่า r เป็นลบ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองจึงเป็นไปในทางกลับกันคือ เด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำจะมีการยอมรับตนเองสูง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 7

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่ และการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งต่ำ มีมากกว่าความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่และการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 ($Z = 5.3243^{**}$)

3.4 ความขัดแย้งกับพ่อแม่ของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งสูง มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตัวเองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็มีแนวโน้มว่าเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง จะมีความเชื่อมั่นในตัวเองต่ำ ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 8

3.5 ความขัดแย้งกับพ่อแม่ของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งต่ำ มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตัวเองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีแนวโน้มว่าเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ จะมีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 8

X 3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่และความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งสูง และความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่และความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งต่ำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = .4864$)

3.7 เด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ มีการยอมรับตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.8 เด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ มีความเชื่อมั่นในตัวเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 ($t=2.6256^{**}$)

อภิปรายผล

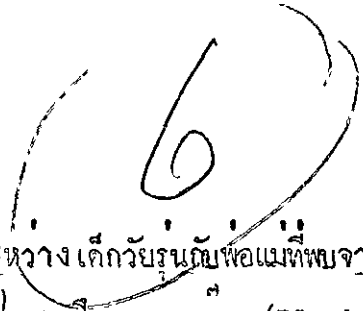
1. ผลจากการศึกษาการจักษุทัศนคติลักษณะของเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่

① เมื่อพิจารณาจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กวัยรุ่นเกิดความขัดแย้งกับพ่อแม่แล้ว ก็จะได้เห็นว่า เหตุการณ์เหล่านั้นเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์และความต้องการทางอารมณ์ของเด็กวัยรุ่น และการยอมรับเลี้ยงดูของพ่อแม่

② เด็กวัยรุ่นต้องการ เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น โดยเฉพาะของสมาชิกในครอบครัว เมื่อพ่อแม่ยกเอาคนอื่นมาเป็นตัวอย่าง และต้องการให้ปฏิบัติตามแบบอย่างของคนนั้น เด็กจึงรู้สึกขัดแย้งมาก เพราะโดยธรรมชาติเด็กวัยรุ่นมีความสนใจอยุ่อยู่แล้ว เมื่อรู้สึกว่าคุณค่าของคนอื่น นอกจากนั้น เด็กวัยรุ่นยังมีความต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเอง มีอิสระพอสมควรในกิจกรรมที่ตนสนใจ ในการออกนอกบ้านเพื่อหาประสบการณ์ใหม่ ๆ และต้องการไปกับเพื่อนมากกว่ากับบุคคลในครอบครัว ถ้าหากพ่อแม่ไม่สนองความต้องการเหล่านี้ของเด็กเท่าที่ควร เช่น ไม่ค่อยอนุญาตให้ออกนอกบ้าน ไม่ไว้วางใจในเรื่องการใช้จ่าย การคบเพื่อน และไม่ยอมให้เป็นตัวของตัวเอง โดยให้ทำตามคำแนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง เป็นต้น เด็กก็จะมีความรู้สึกขัดแย้งกับพ่อแม่และเกิดความคับข้องใจได้

การที่พ่อแม่ไปเข้าใจความสนใจของเด็กวัยรุ่น ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่มีความขัดแย้งกัน เด็กวัยรุ่นสนใจที่จะหาประสบการณ์ใหม่ๆ เช่น จากการไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ดูภาพยนตร์ ดูการละเล่นต่าง ๆ ดูกีฬา ฯลฯ เมื่อพ่อแม่เข้มงวดกวดขันสูงในเรื่องเหล่านี้ เพราะกลัวจะประพฤติดื้อเสียหรือเสียเวลาเรียน เด็กยอมไม่พอใจ แต่ความเกรงใจพ่อแม่ เด็กจึงเก็บอารมณ์ไม่พึงพอใจไว้

เมื่อพิจารณาในแง่การยอมรับเลี้ยงดูจากเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ จะเห็นได้ว่าการยอมรับเลี้ยงดูที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ได้ มีอยู่สองแบบ คือห่วงใยมากเกินไปและเข้มงวดกวดขันมากเกินไป ซึ่งพฤติกรรมของพ่อแม่ในการยอมรับเลี้ยงดูทั้งสองแบบนี้คล้ายกัน คือ ไม่ให้อิสระแก่เด็ก มักจะให้เด็กทำตามคำแนะนำของตนทุกอย่าง ซึ่งก็จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกขัดแย้ง

ลักษณะของเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ที่พบจากการศึกษาครั้งนี้ คล้ายกับที่นักจิตวิทยาชาวตะวันตกได้ศึกษาพบ เช่น การศึกษาของบลอค (Block, 1973:192-206) และของฟอลซัม (Folsom, อ้างจาก Powell, 1963 : 268) แต่ความมากมายของความขัดแย้งในแต่ละเรื่องแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้เพราะชนบทรอบนิยมประเพณี ทัศนคติ ค่านิยม และแบบแผนในการอบรมเลี้ยงดูเด็กของไทยกับของตะวันตกแตกต่างกัน พ่อแม่ชาวตะวันตกหวงพัฒนาการทางกายและทางสติปัญญาของลูกมาก ในขณะที่พ่อแม่คนไทยหวงเรื่องความประพฤติของลูกมากกว่า จะเห็นได้ว่าพ่อแม่ไทยไม่ค่อยสนใจเรื่องอาหารและเรื่องสุขภาพของลูกมากนัก

อย่างไรก็ตามเด็กวัยรุ่นไทยมีความขัดแย้งกับพ่อแม่ โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้นไม่ถึงขั้นรุนแรง ทั้งนี้เพราะคนไทยได้รับการปลูกฝังค่านิยมเรื่องการเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่มาแต่เล็กแต่น้อย มีความเข้าใจว่าบทบาทของผู้ใหญ่ต้องการให้การอบรมสั่งสอนดูแล เมื่อพ่อแม่จู้หรือเข้มงวดกวดขัน จึงไม่รู้สึกขัดแย้งมากนัก เพราะเห็นว่าพ่อแม่ทำไปตามบทบาทของพ่อแม่ และเด็กวัยรุ่นก็โตพอที่จะเข้าใจเหตุผลต่าง ๆ จึงพอที่จะมองเห็นความหวังดีในการที่พ่อแม่เข้มงวดกวดขันเอากับตน ทำให้ไม่เกิดความขัดแย้งถึงขั้นรุนแรง

2. ผลจากการเปรียบเทียบความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ในระหว่างกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ

✓ 2.1 เด็กวัยรุ่นมีความขัดแย้งกับแม่มากกว่ากับพ่อ ซึ่งตรงข้ามกับการศึกษาของสตอตต์ (Stott, 1960 b. : 415 - 428) ทั้งนี้เพราะแม่เป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าพ่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูลูก และแม่ก็จะเป็นฝ่ายทำโทษเด็กมากกว่าพ่อก็คงด้วย

✗ 2.2 เด็กวัยรุ่นชายและเด็กวัยรุ่นหญิงมีความขัดแย้งกับพ่อแม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ เมื่อพิจารณาตามค่าคะแนนเฉลี่ย เด็กวัยรุ่นหญิงมีแนวโน้มที่จะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นชาย ซึ่งคล้ายกับผลการศึกษาของสตอตต์ (Stott, 1960 b. : 415 - 428) ที่พบว่าเด็กวัยรุ่นหญิงมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นชาย และเมื่อให้เด็กพิจารณาเกี่ยวกับพ่อแม่ เด็กวัยรุ่นหญิงก็จะมีข้อวิจารณ์มากกว่าเด็กวัยรุ่นชาย สตอตต์ให้เหตุผลว่าทั้งนี้เพราะพ่อแม่เป็นห่วงลูกสาวมากกว่าลูกชาย เนื่องจากว่าถ้าผู้หญิงกระทำผิด สังคมจะนิพนหาว่าร้ายมากกว่าผู้ชาย พ่อแม่จึงเข้มงวดกวดขันกับลูกสาว ทำให้เด็กวัยรุ่นหญิงมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นชาย และผลการวิจัยนี้

ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของวารินทร์ ม่วงสุวรรณ (2517 : 154) ที่ว่าในการอบรมเลี้ยงดูลูกนั้น พ่อแม่จะควบคุมลูกสาวมากกว่าลูกชาย

2.3 เด็กวัยรุ่นตอนต้นและเด็กวัยรุ่นตอนปลายมีความขัดแย้งกับพ่อแม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ เมื่อพิจารณาตามคะแนนเฉลี่ยแล้วพบว่า เด็กวัยรุ่นตอนปลายมีแนวโน้มที่จะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงกว่าเด็กวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งตรงกันข้ามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า เด็กวัยรุ่นตอนต้นจะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นตอนปลาย ในการตั้งสมมติฐานข้อนี้ผู้วิจัยอาศัยหลักทางจิตวิทยาพัฒนาการที่ว่า เด็กเมื่อเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นจะมีการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายอย่างรวดเร็ว ทำให้ทางกานจิตใจและอารมณ์เปลี่ยนแปลงตาม คือมีความวิตกกังวลสูงและเริ่มไม่ให้ความร่วมมือทำอะไรตามใจตนเอง แต่พอเข้าสู่วัยรุ่นตอนปลายเด็กจะปรับตัวได้ดีขึ้น เข้าใจเหตุและผลต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงเชื่อว่า เด็กวัยรุ่นตอนต้นจะมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นตอนปลาย ผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่ามีแนวโน้มไปในทางตรงกันข้าม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ พ่อแม่ไทยนั้นให้อิสระแก่ลูกน้อยกว่าพ่อแม่ทางตะวันตก ถึงลูกจะโตแค่ไหนในความรู้สึกของพ่อแม่ก็ยังเห็นลูกเป็นเด็กอยู่เสมอ ส่วนเด็กวัยรุ่นยังมีอายุมากขึ้นก็ยิ่งต้องการความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น เมื่อพ่อแม่ยังเข้มงวดกวดขันเท่ากับตอนที่ยังเล็กอยู่ เด็กก็ยิ่งมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากขึ้น

2.4 เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน มีความขัดแย้งกับพ่อแม่น้อยกว่าเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่ถึงแก่กรรมหรือหย่าร้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เพราะ เด็กที่พ่อแม่อยู่ด้วยกันจะมีความอบอุ่น ความมั่นคงในครอบครัวมากกว่าเด็กที่พ่อแม่หย่าร้าง แต่งงานใหม่ หรือถึงแก่กรรม ยิ่งเด็กมีพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง ความวิตกกังวลและความเครียดในอารมณ์ของเด็กมีมากขึ้น ทำให้เด็กมีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากขึ้น

2.5 เด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ มีความขัดแย้งกับพ่อแม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ไม่ใช่องค์ประกอบที่สำคัญของความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ ไม่ว่าพ่อแม่จะมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับใด เด็กวัยรุ่นก็มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ได้พอ ๆ กัน

2.6 ความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ของเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อายุห่างจากลูกมาก พ่อแม่อายุห่างจากลูกน้อย และพ่อแม่อายุห่างจากลูกมาก แต่พ่อแม่อายุห่างจากลูกน้อย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าความห่างกันระหว่างอายุของพ่อแม่กับลูกไม่ใช่องค์ประกอบที่สำคัญของความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ ไม่ว่าพ่อแม่จะอายุห่างจากลูกมากน้อยเท่าใด เด็กวัยรุ่นก็มีความ

8

ขัดแย้งกับพ่อแม่ได้พอ ๆ กัน

3. ~~ผล~~จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่ของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงและต่ำ และการยอมรับตนเอง และความเชื่อมั่นในตัวเอง และเปรียบเทียบการยอมรับตนเอง และความเชื่อมั่นในตัวเองในระหว่างกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ

3.1 ~~การ~~ยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ ไม่แตกต่างกัน แตกต่างความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่ และการยอมรับตนเองทั้งของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งสูงและของกลุ่มที่มีความขัดแย้งต่ำ เป็นความสัมพันธ์ทางลบ คือ เด็กที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงจะมีการยอมรับตนเองต่ำ ส่วนเด็กที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำจะมีการยอมรับตนเองสูง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 7 และข้อที่ 8 และเมื่อเปรียบเทียบทั้งสองตัวก็พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่าความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่ และการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งต่ำมีมากกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง

3.2 ~~ความ~~เชื่อมั่นในตัวเองของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง และกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่ และความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงและกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำ ปรากฏค่า r ทั้งสองไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่า r ทั้งสองตัวโดยใช้ Z - Statistic ก็พบว่าไม่มีนัยสำคัญด้วย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากค่า r เป็นลบ จึงพอจะแปลความหมายได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่ และความเชื่อมั่นในตัวเองมีแนวโน้มที่จะเป็นไปในทางกลับกัน คือ เด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูง มีแนวโน้มที่จะมีความเชื่อมั่นในตัวเองต่ำ และเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ต่ำมีแนวโน้มที่จะมีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง

จากผลการวิจัยในข้อ 3.1 และ 3.2 แสดงให้เห็นว่าการยอมรับตนเอง และความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กวัยรุ่นจะมีความคล้อยตามกัน คือ กลุ่มที่มีการยอมรับตนเองสูง ก็จะมี ความเชื่อมั่นในตัวเองสูงด้วย ส่วนกลุ่มที่มีการยอมรับตนเองต่ำ ก็จะมี ความเชื่อมั่นในตนเองต่ำด้วย ซึ่งนักจิตวิทยาหลายคนได้กล่าวพองกันว่า บุคคลที่มีการยอมรับตนเองจะเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตัวเองด้วย และเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดี

9

การศึกษาในหัวข้อที่ 3 นี้ สอดคล้องกับการศึกษาของคนอื่น ๆ อีกหลายคน ในแง่ที่ว่ากระบวนการ
เลี้ยงดูที่เข้มงวดกวดขันของพ่อแม่ ทำให้เด็กมีความคับข้องใจ มีความวิตกกังวลสูง/ขาดการยอมรับตนเอง
และความเชื่อมั่นในตัวเอง ซึ่งก่อให้เกิดความขัดแย้งกับพ่อแม่ เช่น ทองหล่อ วิภาวรินทร์ (อ้างจากวารสาร
บวรสุพรรณ 2517 : 12) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสังคมประเพณีและความเกรงใจของกรณครวัไทย
และกรณครวัจีน พบว่าการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ไทยส่วนใหญ่จะใช้การควบคุมหรือการลงโทษ
รุนแรง และเน้นเรื่องความเชื่อฟังโดยให้เด็กทำตามคำสั่งของพ่อแม่ โดยที่พ่อแม่ไม่ใส่ใจเหตุผลหรือ
คำนึงถึงความรู้สึกของลูก สิ่งเหล่านี้จะเป็นผลให้เด็กไม่เป็นตัวของตัวเองและขาดความรับผิดชอบ นอก
จากนี้ก็มีการศึกษาของวรรณิ รักธรรม (อ้างจากสุทธิ หลักเพชร 2517 : 17) ศึกษาเปรียบเทียบความ
วิตกกังวล ความต้องการผลสัมฤทธิ์ ความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กไทย เชื้อชาติไทย กับเด็กไทย เชื้อชาติจีน
พบว่าเด็กไทย เชื้อชาติไทย เกรงกลัวพ่อแม่และพยายามทำตามความต้องการของพ่อแม่ แม้ตนเองจะไม่
พอใจก็ตาม นอกจากนั้นการอบรมเลี้ยงดูของคนไทยใช้ระบบอาวุโสมากกว่าหลักการ ทำให้บุตรเก็บกด
ความไม่สบายใจเอาไว้ อันเป็นสาเหตุหนึ่งของความวิตกกังวล และการขาดความมั่นใจในตนเอง และ
การศึกษาของสมพงษ์ ทิรพัฒน์ (2517 : 46) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดู ความ
เชื่อมั่นในตนเอง และความรู้สึกรับผิดชอบ พบว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูซึ่งหนักไปในทางแบบ
ประชาธิปไตย มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูงที่สุด ทั้งนี้เพราะเด็กกลุ่มนี้ได้รับการฝึกที่ส่งเสริมให้เกิดความ
เชื่อมั่นในตัวเองจากกระบวนการสังคมประเพณีถึงสองทางพร้อมกัน คือ เด็กได้รับการเข้มงวดกวดขัน ทำให้
เด็กมีโอกาสดูที่คิดหรือตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ที่ตนเองสนใจหรือมีความถนัด ไม่ต้องระแวงตัวกลัวว่าพ่อแม่
จะไม่พอใจ ทำให้เด็กมีความรู้สึกเป็นอิสระ กล้าแสดงความคิดเห็น ชอบตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งก็
สอดคล้องกับการศึกษาของมัสเสน (Mussen, อ้างจากสมพงษ์ ทิรพัฒน์ 2517 : 46) ที่พบว่า
พ่อแม่ที่ปล่อยให้เด็กเป็นอิสระในการช่วยเหลือตนเอง และสนองความต้องการในด้านความอยากรู้อยาก
เห็น จะทำให้เด็กมีความรู้สึกเป็นตัวของตัวเอง ฟังตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้า
ตัดสินใจ กล้าพูด กล้าแสดงออก สามารถเผชิญสถานการณ์ใหม่โดยไม่วิตกกังวล มีความเชื่อมั่นในตัวเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับพ่อแม่และปู่ย่าตายาย

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นแล้วว่าความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ เกิดจากการที่พ่อแม่ไม่เข้าใจความสนใจและความต้องการของเด็กวัยรุ่น เช่น ไม่เข้าใจว่าเด็กต้องการให้พ่อแม่ยอมรับเด็กตามสภาพที่เด็กเป็นอยู่ มักจะเอาเด็กไปเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกขัดแย้ง ดังนั้นพ่อแม่และปู่ย่าตายายจึงควรจะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่นอยู่เสมอ เพื่อที่จะได้เข้าใจความสนใจ ความต้องการ และพัฒนาการทางต่าง ๆ ของเด็กวัยรุ่นได้อย่างถูกต้อง

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบปกป้องเด็กมากเกินไป หรือแบบเข้มงวดกวดขันให้เด็กทำตามคำแนะนำของพ่อแม่หรือปู่ย่าตายายทุกอย่าง ก็เป็นสาเหตุหนึ่งของความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ และยังเป็นผลให้เด็กมีความวิตกกังวล ไม่กล้าแสดงออก จะทำอะไรก็กลัวผิด บางคนอาจถึงกับเกิดมโนคติเห็นว่าตนเองไม่มีค่า ซึ่งก็คือการไม่ยอมรับตนเองและการขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง ตรงกันข้ามกับการ

อบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ซึ่งจะสอดคล้องกับความต้องการและพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมของเด็ก ซึ่งจะส่งผลที่ดีต่อพัฒนาการทางกายและทางสติปัญญาด้วย ดังนั้นพ่อแม่และปู่ย่าตายายจึงควรจะอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบประชาธิปไตย เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ และส่งเสริมการยอมรับตนเองและความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กวัยรุ่น

3. ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่ถึงแก่กรรม หรือพ่อแม่หย่าร้างแยกกันอยู่ หรือสมรสใหม่ มีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นที่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเด็กขาดความอบอุ่น ขาดความเข้าใจอันดี หรือบางทีอาจเป็นเพราะได้รับความอับยัตติธรรม ดังนั้นพ่อแม่หรือปู่ย่าตายายของเด็กประเภนี้ จึงควรที่จะเอาใจใส่เด็กเป็นพิเศษ ไม่ให้เด็กรู้สึกว่าคุณทอดทิ้ง ผู้ที่เป็นพ่อเลี้ยงหรือแม่เลี้ยงก็ควรจะให้ความยุติธรรมกับลูกเลี้ยงตามสมควร

4. พ่อแม่และปู่ย่าตายายควรที่จะสำรวจภายในครอบครัวของตนว่ามีเหตุการณ์ที่เป็นความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับตนเองบ้างหรือไม่ บ้างอะไรบ้าง เพื่อจะหาทางป้องกันหรือลดความขัดแย้งนั้นให้หมดลง และควรสร้างบรรยากาศของบ้านให้น่าอยู่ ให้เด็กมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ภายในบ้านตามสมควร

5. พ่อแม่และปู่ย่าตายายควรทำตัวให้เป็นพี่เลี้ยงของลูกหรือเด็กในปกครองได้ เมื่อเด็ก

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครูและครูแนะแนว

เมื่อเด็กขาดสมดุลมาจากครอบครัว โรงเรียนเท่านั้นเป็นที่พึ่งของเขาได้ ดังนั้นครูควรจะช่วยเหลือเด็ก ดังนี้

1. ครูควรสร้างบรรยากาศในลักษณะที่ทำให้รู้สึกว่าเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด ให้เด็กได้รู้สึกได้ว่าได้รับความเห็นอกเห็นใจจากครู มีความเข้าใจกัน ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อกันทางตามสมควร ให้ได้เห็นใบหน้าอันยิ้มแย้มแจ่มใสของครู ควบคู่กับการมีอารมณ์ขัน วาจาที่ไพเราะ นุ่มนวล การพูดจาหยอกล้อด้วยความรักเอ็นดูก็ควรมีบ้างตามโอกาส

2. ครูควรจะแสดงความรัก เมตตาปรานีแก่นักเรียนทุกคนโดยสม่ำเสมอ ปราศจากความลำเอียง และเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของนักเรียนอยู่เสมอ

3. ให้เด็กได้มีโอกาสชื่นชมกับงานที่ตนกระทำสำเร็จด้วยความสามารถจริง ๆ แม้จะต้องเป็นงานที่ไม่ง่ายจนเกินไป หรือยากเกินกำลังความสามารถของเด็ก

4. ให้เด็กได้มีโอกาสแสดงความสามารถของตนให้เป็นที่ยอมรับจากสมาชิกในสังคมบ้าง อาจจะเป็นในด้านการเรียนและด้านอื่น ๆ เช่น ด้านกีฬา ดนตรี เป็นต้น

5. เด็กวัยรุ่นอาจมีปัญหาค้นหาตัวเองที่ไม่สามารถจะแก้ได้ และไม่ทราบว่าจะไปปรึกษาหารือใคร แต่เด็กอาจมีความไว้วางใจในตัวครู และนำปัญหาเข้าไปปรึกษาขอคำแนะนำจากครู ครูก็ต้องช่วยชี้แจงแนะนำจนเป็นที่พอใจ สำหรับครูนั้นบางทีนักเรียนจะรู้สึกว่าการนำปัญหาไปปรึกษาจะง่ายกว่าการปรึกษานักวิชาการเสียอีก

6. ครูควรจะเป็นผู้ให้ความรู้แก่เด็กเกี่ยวกับเรื่องการวางตัวในวัยรุ่น และควรจะเป็นแหล่งวิทยาการที่ดีสำหรับครูปกครองเกี่ยวกับเรื่องจิตวิทยาวัยรุ่นด้วย

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ในการศึกษาวิจัยเรื่องต่อไป ควรจะปรับปรุงแบบสอบถามความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ให้ดีขึ้น

2. การศึกษาความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ ควรจะศึกษาถึงอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มอีกด้วย เช่น ขนาดของครอบครัว ลำดับการเกิด ศาสนา และเชื้อชาติ ฯลฯ และควรจะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่กับตัวแปรอื่น ๆ อีก นอกจากที่ผู้วิจัยและคณะได้ศึกษาไว้แล้ว

123

เช่น ศึกษาความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความเกรงใจ ความคิดสร้างสรรค์ และความต้องการ
สับดูทีละ เป็นต้น

3. เกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ ควรจะได้มีการศึกษาทั้งเด็กวัยรุ่น
ที่ประพฤติดีตามสังคม และเด็กวัยรุ่นที่ประพฤติชดกับสังคม เพื่อจะได้ทราบว่าเด็กวัยรุ่นทั้งสองกลุ่ม
มีความขัดแย้งกับพ่อแม่อย่างไรบ้าง

4. กลุ่มตัวอย่างควรจะมีการเลือกให้กว้างขวางขึ้น เช่น ศึกษานักเรียนวัยรุ่นใน
โรงเรียนราษฎร์ โรงเรียนเทคนิค และโรงเรียนพาณิชย์การ หรือศึกษาวัยรุ่นที่ไม่ได้อยู่ในโรงเรียนด้วย

5. ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ต่อไป ควรจะมีแบบสอบถามที่ใช้สำหรับสอบถามพ่อแม่ด้วย

បរិច្ចាគ

บรรณานุกรม

✓ จุ่มพด พงษ์ทริชวิน มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักเรียนที่เป็นผู้นำ และนักเรียนที่เป็นผู้ตามในระดับชั้น ม.ศ.3 ปีการศึกษา 2514 ปรินฎานินท์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 90 หน้า

✓ จารัต บุญฐานันท์ มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล และความตึงเครียดของนักเรียนที่ประสบอุบัติเหตุทางรถและที่ซัดกับสิ่งคม ปรินฎานินท์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 119 หน้า.

✗ ชัยนาค นาคบุปผา โลกของวัยรุ่น โอเคเนชั่น 2514, 358 หน้า. ✓

✓ ชูชีพ อ่อนโคกสูง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง กับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ปรินฎานินท์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516, 104 หน้า.

✗ ชูศรี หลีกเพชร ความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับเลี้ยงดูกับความเชื่อมั่นในตนเอง และคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดี ปรินฎา กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2517, 101 หน้า. ✓

✓ บักร เสดนต์ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งที่คิดว่าตนเองและตนเองอย่างที่ต้องการจะเป็น ของนักเรียนวัยรุ่น อายุ 13 - 16 ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระโขนง จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2512 ปรินฎานินท์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2512, 99 หน้า. ✓

ประสิทธิ์ บั๊กลี การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความเกรงใจ และความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนไทยในต่างจังหวัด นักเรียนไทยในกรุงเทพฯ และนักเรียนนานาชาติ ชั้น ม.ศ. 3 ปรินฎานินท์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 118 หน้า.

โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา ความรู้สำหรับประชาชน โรงพิมพ์อักษรไทย 2516, 214 หน้า.

ลวน สายยศ และ อังกลา ถิ่นศิริตานนท์ สถิติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช 2515, 279 หน้า.

วันเพ็ญ อายุการ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพเก็บตัวหรือแสดงตัว กับการยอมรับตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่น ปรินิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2512, 163 หน้า.

✓ วารินทร์ ม่วงสุวรรณ ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและแบบควบคุมความเอื้อเฟื้อ และวินัยทางสังคม ปรินิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2517, 189 หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง การวิจัยทางการศึกษาของกรมวิชาการ เล่มที่ 4 2503, 30 หน้า.

✓ ศึกษาธิการ, กระทรวง เอกสารนิเทศการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 92 จิตวิทยาพัฒนาการ 2511, 356 หน้า.

✓ สมพงษ์ ศิริพัฒน์ ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดู การให้คะแนนในตนเอง และความรู้สึกกับนิคชอบ ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2517, 57 หน้า.

สิทธิโชค วรานุสันติกุล การศึกษามโนภาพเกี่ยวกับตน ความแตกต่างระหว่างตน และความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปรินิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 96 หน้า.

✓ สุชา จันทน์เฒ ปัญหาเด็กและวัยรุ่น โอเคเอ็นสโตร์ 2510, 153 หน้า.

สุเมธ สุภาสัย ทัศนคติของเด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อการปฏิบัติของบุคคลในครอบครัว ปรินิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2505, 80 หน้า.

- Block, V.L., "Conflicts of Adolescents with Their Mothers," Journal of Abnormal and Social Psychology, 1937 Vol. 32, pp. 192 - 206. ✓
- ✓Calvin, A.D., and Holtzman, W.H., "Adjustment and Discrepancy Between Self Concept and Inferred Self," Journal of Consulting Psychology, 1953 Vol. 17, pp. 39 - 44. ✓
- Dugger, J.A., "A Study of Measurable Personal Factors of Leaders and Non-Leaders Among University Women," Dissertation Abstract 30 : 1817 - A, 1969.
- Fey, W.F., 1954, "Acceptance of Self and Others, and Its Relations to Therapy - Readiness," Journal of Clinical Psychology, 10, pp. 269-271.
- Fleming, C.M., Adolescence, Routledge & Kegan Paul Ltd., London, 1957.
- Garrett, Henry E. Statistics in Psychology and Education, Bombay: Vakils, Feffer and Simons Private Ltd. 1969.
- Garrison, K.C., Psychology of Adolescence, Prentice-Hall, Inc., 1955.
- Hurlock, E.P., Adolescent Development, McGraw-Hill, Inc., New York, 1949.
- Hurlock, E.P., Adolescent Development, McGraw-Hill, Inc., New York, 1967.
- McKinnon, K.M., Consistency and Change in Behavior Manifestations, Bureau of Publications, Teachers College, Columbia University, New York, 1942.
- Medinmus, G.R. and Johnson R.C., Child and Adolescent Psychology, John Wiley & Sons, Inc., New York, 1969.
- ✓Norman, R.D., 1953, "The Inter-Relationship Among Acceptance Rejection, Self-Other Identify, Insight Into Self, and Realistic Perception of others," Journal of Social Psychology, 37, 205 - 235.
- Powell Marvin, The Psychology of Adolescence, The Bobbs-Merrill Company, Inc., New York, 1963.
- ✓Schutte, T.H., 1929, "Students' Estimates of Their Ability and Achievement," Journal of Educational Research, 20, 394-396.
- ✓Smith, R.B., 1932, "The Development of an Inventory for the Measurement of Inferiority Feelings at the High School Level," Archives of Psychology, 1944.

Stires, K.L., "Leadership Designation and Perceived Ability as Determinants of Tactical Use of Modesty and Self Enhancement," Dissertation Abstract, 30:3551-A, 1970.

Stott, L.H., 1940 a., "Adolescents' Dislikes Regarding Parental Behavior and Their Significance," Journal of Genetic Psychology, 57, 393-414.

✓ Stott, L.H., 1940 b., "Home Punishment of Adolescents," Journal of Genetic Psychology, 415 - 428.

Wylie, R.C., "Some Relationships Between Defensiveness and Self-concept Discrepancies," Journal of Personality, 1957, 25, 600 - 616.

ภาคผนวก ก.

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

✓ 1. การหาค่าเฉลี่ยของคะแนน

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่ม

✓ 2. การหาความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่ม

✓ 3. การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าที่จะใช้พิจารณาใน t-distribution

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ความแปรปรวน

$$F = \frac{MA_b}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่จะพิจารณาใน F-distribution

MS_b แทน ค่า Mean Square ระหว่างตัวแปร

MS_W แทน ค่า Mean Square ภายใน

✓ 5. การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

N แทน เป็นจำนวนคนที่ศึกษา

$\sum X, \sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนดิบ X และ Y ทั้งหมด ตามลำดับ

$\sum X^2, \sum Y^2$ แทน ผลรวมของแต่ละตัวยกกำลังสองของคะแนนดิบ X และ Y ตามลำดับ

$\sum XY$ แทน ผลรวมทั้งหมดคะแนนดิบ X และ Y คูณกันแต่ละคู่

6. การทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของ

$$Z = \frac{Z_{r_1} - Z_{r_2}}{\sqrt{\frac{1}{n_1 - 3} + \frac{1}{n_2 - 3}}}$$

เมื่อ Z แทน คะแนนมาตรฐานของโค้งปกติ

Z_{r_1} แทน คะแนนมาตรฐานแบบพิชเชอร์แปลงจาก r_1

Z_{r_2} แทน คะแนนมาตรฐานแบบพิชเชอร์แปลงจาก r_2

N_1 แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ 1

N_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ 2

ภาคผนวก ข.

กาอ่านาจจำแนกของแบบสอบถามความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่

การวางแสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายข้อของแบบสอบถามความซัดแย้ง
ระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ (ทุกข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01)

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่ t	ค่า t	ข้อที่ t	ค่า t
1	9.15	21	3.42	41	7.00
2	12.27	22	8.10	42	5.83
3	3.37	23	6.35	43	7.42
4	14.37	24	8.48	44	7.50
5	6.97	25	6.00	45	9.25
6	7.49	26	12.08	46	7.04
7	4.96	27	7.04	47	5.56
8	3.60	28	7.22	48	5.37
9	4.16	29	7.08	49	6.10
10	7.54	30	6.26	50	6.20
11	4.45	31	16.12	51	4.04
12	5.74	32	3.65	52	5.29
13	7.04	33	3.30	53	6.85
14	10.14	34	2.45	54	14.37
15	7.12	35	4.84	55	4.22
16	5.92	36	6.16	56	5.84
17	7.60	37	6.78	57	5.58
18	7.40	38	6.26	58	7.59
19	8.58	39	12.24		
20	3.48	40	4.73		

ภาคผนวก ค.
๑
แบบสอบถาม

13

93

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

25 ตุลาคม 2517

นักเรียนที่รัก

ควยข้าพเจ้ามีความสนใจที่จะศึกษานักเรียนวัยรุ่น เนื่องจากเห็นว่า เป็นวัยที่สำคัญมากในชีวิตของพวกเรา ทั้งนี้เพื่อจะทำความรู้จักกับบุคคลในวัยนี้ให้มากขึ้น อันจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างเด็กวัยรุ่นและผู้ใหญ่ หัวข้อที่ข้าพเจ้าเลือกศึกษา คือ "ความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่ และการยอมรับตนเอง และความเชื่อมั่นในตัวของเด็กวัยรุ่น"

ท่านเป็นผู้ที่ข้าพเจ้าเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ดังนั้นจึงใคร่ขอความร่วมมือของท่านในการตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามนี้ด้วยความสบายใจ และความรู้สึกรวมทั้งสภาพที่เป็นจริงของท่านมากที่สุด คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ ท่านไม่ต้องลงชื่อในการตอบแบบสอบถามนี้ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ เพราะแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคำตอบครบถ้วนจะไม่เป็นประโยชน์ในการศึกษา สำหรับผลของการศึกษาค้นคว้าจะสรุปออกมาเป็นส่วนรวม ไม่เฉพาะเจาะจงตอบบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านเป็นอย่างยิ่ง

นางวรรณ อินทรชัยศรี

(นางวรรณ อินทรชัยศรี)

นิสิตปริญญาโทสาขากการแนะแนว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ก่อนจะตอบแบบสอบถามแต่ละชุดขอให้ท่านนักเรียนอ่านคำชี้แจง และรายละเอียดต่างๆ ให้เข้าใจเสียก่อน ไม่เช่นนั้นอาจจะทำผิดพลาดได้ และโปรดตอบในกระดาษคำตอบเท่านั้น กรุณาอย่าขีดเขียนข้อความใดๆ ในแบบสอบถาม ถ้าท่านนักเรียนมีข้อสงสัยให้ถามผู้ที่ควบคุมการตอบแบบสอบถามนี้

แบบสอบถามทั้งหมดแบ่งออกเป็น 4 ชุดดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวและบิดา มารดาของนักเรียน ขอให้ท่านนักเรียนพิจารณาคำตอบให้ละเอียด และกาเครื่องหมาย หรือตอบคำถามทุกข้อให้ตรงความเป็นจริงที่สุดในการตอบ

แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่น กับพ่อแม่

แบบสอบถามชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับตนเอง

แบบสอบถามชุดที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง

ขอให้ท่านนักเรียนตอบแบบสอบถามให้ครบทุกชุดและทุกข้อ

แบบสอบถามชุดที่ 1

1. เพศ

☐

ชาย

☐

หญิง

2. อายุ.....ปี

3. อาชีพของบุคคลกร (ถือเอาบิดาหรือหัวหน้าครอบครัวเป็นหลัก)

รับราชการ

☐

ข้าราชการพลเรือนต่ำกว่าระดับชั้นตรี หรือทหาร ตำรวจ ต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรลงมา

☐

ข้าราชการพลเรือนระดับชั้นตรี หรือ ทหาร ตำรวจ ชั้นสัญญาบัตร หรือเทียบเท่าขึ้นไป

☐

ตั้งแต่ชั้นพิเณ หรือ เทียบเท่าขึ้นไป

☐

ข้าราชการการเมืองที่มีอำนาจ

ค้าขาย

☐

ค้าขายเล็กๆน้อยๆ

☐

เจ้าของกิจการขนาดกลาง

☐

เจ้าของธุรกิจขนาดใหญ่ทั่วไป

ทำงานบริษัทเอกชนและประกอบอาชีพส่วนตัว

☐

นักธุรกิจหรือผู้จัดการ

☐

เสมียนพนักงาน หรือ ลูกจ้างประจำในโรงงาน

☐

บริการและองค์การนานาชาติที่ไม่เกี่ยวข้องกับการค้า

☐

นักหนังสือพิมพ์

☐

แพทย์

☐

ทนายความ

เกษตรกรรม

☐

กิจการขนาดเล็ก

☐

กิจการขนาดกลางขึ้นไป

อาชีพอื่นๆ (ระบุ).....

4. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

- ☐ ไม่ได้รับการศึกษาสามัญ ☐ ประถมปีที่ 1-4
- ☐ ประถมปีที่ 5-7 (ม. 3 เดิม)
- ☐ ประถมปีที่ 7- มัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม. 6 เดิม)
- ☐ สูงกว่า ม.ศ. 3 - ได้ประกาศนียบัตรต่างๆหรืออนุปริญญา
- ☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า-ปริญญาโท
- ☐ สูงกว่าระดับปริญญาโทขึ้นไป

5. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง

- ☐ 1,500 บาทลงมา ☐ สูงกว่า 1,500-4,000 บาท
- ☐ สูงกว่า 4,000 บาท ขึ้นไป

6. อายุของบิดามารดา

- บิดาอายุประมาณ.....ปี ☐ มีชีวิตอยู่ ☐ ถึงแก่กรรม
- มารดาอายุประมาณ...ปี ☐ มีชีวิตอยู่ ☐ ถึงแก่กรรม

7. ผู้ปกครองที่แท้จริงของท่านในปัจจุบันคือ

- ☐ บิดามารดา (ถ้าอยู่กับบิดาหรือมารดาฝ่ายเดียวระบุด้วย).....
- ☐ ญาติ (ระบุว่าเป็นใคร เช่น ลุง น้า อา ฯลฯ).....
- ☐ บุคคลอื่นๆ (ระบุ).....

8. สถานภาพทางการสมรสของบิดามารดา

- ☐ บิดามารดาอยู่ด้วยกัน
- ☐ หย่าร้างหรือถึงแก่กรรม

แบบสอบถามชุดที่ 2

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกต่อเหตุการณ์ที่ท่านเห็นว่าขัดแย้งกับการกระทำของพ่อแม่ เหตุการณ์ต่างๆ เหล่านี้เกิดขึ้นกับเด็กวัยรุ่นโดยทั่วไป ขอให้ท่านพิจารณาข้อคำถามในละเอียดและชี้แจงเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน ในแต่ละข้อในกระดานคำตอบ

หมายเหตุ พ่อ แม่ ในที่นี้รวมถึงผู้ปกครองของท่านด้วย (ในกรณีที่ผู้ปกครองของท่านไม่ใช่บิดามารดา)

ระดับความรู้สึกต่อความขัดแย้ง หมายถึง การพิจารณาว่า พ่อ แม่ ของท่านแสดงการกระทำเหล่านั้น ท่านจะเกิดความรู้สึกไม่พอใจต่อเหตุการณ์นั้นๆ ในระดับใดมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย หรือ น้อยที่สุด เมื่อท่านพิจารณาแล้วก็ขีดเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องว่างนั้นๆ ในกระดานคำตอบ

ข้อสำคัญ ในการตอบแบบสอบถามนี้ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด เพราะขึ้นอยู่กับความรู้สึกอันแท้จริงของแต่ละบุคคลที่มีต่อเหตุการณ์นั้นๆ ดังนั้นขอให้ท่านตอบให้ตรงกับความรู้สึกอันแท้จริงของท่านให้มากที่สุด ซึ่งจะประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัยครั้งนี้

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ท่านเกิดความรู้สึกไม่พอใจเพียงใดต่อเหตุการณ์ต่อไปนี้แต่ละข้อ ซึ่งเป็น การกระทำของ พ่อ แม่

	เหตุการณ์	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
C	จงใจให้ทำการบ้านบ่อยๆ	$\checkmark$				
OC	ไม่อนุญาตให้เลือกเรียนวิชาที่ชอบ			$\checkmark$		
	ชอบ					

แบบสอบถามชุดที่ 2

ท่านเกิดความรู้สึกไม่พอใจเพียงใดในเหตุการณ์ต่อไปนี้แต่ละข้อ ซึ่งเป็นการกระทำ

ของพ่อแม่

ข้อ	เหตุการณ์	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
✓ 1.	เวลารางจะทำงานสวนแก้ว เล่นหรือพักผ่อนมักจะบ่นหรือทำให้สนใจเรื่องการเรียนรู้ จนรู้ก็รำคาญ					
✓ 2.	ไม่ยอมให้ทั้งวิทยุหรือคู่มือ ในขณะที่ทำการบ้าน หรืออ่านหนังสือเรียน					
✓ 3.	กำหนดเวลาให้ในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น เวลาเล่น คู่มือ ทำการบ้าน ฯลฯ					
✓ 4.	ชอบบ่นว่าลูกไม่เอาใจใส่ในการเรียนเท่าที่ควร					
✓ 5.	กดดันเข้มงวดเกี่ยวกับการเรียนและการดูหนังสือที่บ้าน					
✓ 6.	ชอบบ่นให้เขาอย่างคนที่ประสบผลสำเร็จในการเรียน					
✓ 7.	ต้องการให้ประกอบอาชีพตามที่บิดามารดาเลือก ไม่ว่าจะชอบหรือไม่ชอบก็ตาม					
✓ 8.	ให้เงินไม่เพียงพอในการใช้จ่าย หรือให้ไม่คงที่					

ข้อ	เหตุการณ์	ปกติ	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๘.	ให้แจ้งเรื่องการใช้จ่ายเงินและ ยืมให้จ่ายตรงประหยัด					
๙.	บรรณาธิการของในราคาแพงหรือ หรือข้อหาของเครื่องใช้บ่อยๆ					
✓ 11.	ชอบได้คำถามความต้องการและ คำแนะนำของพ่อแม่ทุกอย่าง จะทำ อะไรต้องได้รับความเห็นชอบจาก พ่อแม่เสียก่อนจึงจะไม่ถูกบน					
✓ 12.	ชอบยกเอา บิดหรือเพื่อนบ้านขึ้น มาเป็นตัวอย่าง					
✓ 13.	บอกว่าไม่ชอบช่วยพ่อแม่ทำงานและ ให้ทำงานบ้านมากเกินไปจนบางที ไม่มีเวลาพอสำหรับทำงานส่วนตัว					
✓ 14.	รู้จักเกี่ยวกับขารยาทต่างๆ เช่นการ รับประทานอาหาร เกิน นิ่ง นอน พุดจา และการวางตัวของคนๆอื่น					
✓ 15.	พอใจที่จะเอาและเปรียบเทียบถึง การยอมรับมารยาทและการวางตัว ของตนในสมัยก่อน					
16.	ไม่อนุญาตให้ลูกถือหรือคัดเสื้อผ้า แบบที่ตนชอบ					
17.	คำนิยามการแต่งกายของท่านว่าไม่ เหมาะสม เช่น ไม่เหมาะกับวัย					

ข้อ	เหตุการณ์	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
✓18.	ฐานะ ฐานะ รุปร่าง ลักษณะของท่าน ชาติ มันเกี่ยวกับทรงผม และการไว้หนวด เครา และการใช้เครื่องสำอาง					
✓19.	ถ้าจะนอนดึกสายบ้างในวันหยุด มัก บนจนทานรำกาญ					
✓20.	มักมีเรื่องถกเถียงวาทะกับคนใน บ้านจนทานรำกาญ					
✓21.	มักมีเรื่องถกเถียงทะเลาะวิวาทกับคน บ้านใกล้เคียงหรือเพื่อนบ้านรำกาญ					
22.	พ่อแม่ชอบทะเลาะกันเองหรือความ เห็นพ่อแม่ไม่ตรงกัน แล้วพ่อแม่ มักบังคับให้ดูเห็นกล้อยตามความเห็น ของตน					
23.	ไม่ค่อยอนุญาตให้ไปทำงานเพื่อนหรือ บ้านญาติ					
✓24.	ไม่ค่อยอนุญาตให้ออกนอกบ้านหรือไป เที่ยว เพราะกลัวเสียเวลาทำงานอื่น กลัวเปลืองทรัพย์สิน หรือกลัวมีความ ประพฤติเสียหาย					
✓25.	ไม่ชอบไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ โดยเฉพาะในเวลากลางคืน					
26.	ไม่อนุญาตให้ไปเที่ยวกลางคืนกับเพื่อน เพศเดียวกัน					

ข้อ	เหตุการณ์	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
✓ 27.	อบรมเรื่องการวางตัวกับเพื่อนทางเพศอย่างเหมาะสม					
28.	มักไม่ค่อยพอใจเมื่อถูกอยู่ในกลุ่มเพื่อนฝูงแล้วต้องเลี้ยงกรีกกราดเฮฮาอย่างสนุกสนาน					
29.	ไม่ชอบให้พาเพื่อนๆ มาที่บ้านหรือติดต่อกับเพื่อนฝูงมากๆ เช่น เทียวควยกันบ่อยๆ เขียนจดหมายติดต่อกับหรือโทรศัพท์บ่อยๆ					
30.	ชอบให้คบแะเอาแบบอย่างเพื่อนที่พอแม่ออบ					
✓ 31.	กังวลเรื่องการคบเพื่อนที่พูดจาไม่สุภาพ กัมสุรา สูบบุหรี่ เล่นการพนัน เทียวเก่ง ฯลฯ					
32.	รู้จักเรื่องอาหาร เช่น ให้อาหารรับประทานเป็นเวลา และคอยเตือนให้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์แต่ทานไม่ชอบ					
33.	บนวาหรือไมอนุญาตทานในการสูบบุหรี่					
✓ 34.	มักเที่ยวเชิญให้ไปทำบุญในเทศกาลต่างๆ					
✓ 35.	ยึดถือประเพณีดั้งเดิมมากเกินไปจนไม่ฟังเหตุผลของผู้อื่น					

ข้อ	เหตุการณ์	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
✓ 36.	ชอบคุยโอ้อวดเรื่องลูกพี่ ลูกคนอื่นฟัง เช่น ลูกเก่ง ลูกเรียนดี ลูกสวย ฯลฯ					
✓ 37.	แสดงความอิจฉาคนอื่น					
✓ 38.	มักลงโทษอย่างรุนแรงเมื่อเกิด อารมณ์โมโห					
39.	ย่ำว่าให้ทำดี ทำดี					
✓ 40.	กังวลกับสุขภาพของท่านมากจนเกิน ไป เช่น ไม่ให้ออนดึก หรือเตือนให้ รับประทานยาหรือไปหาหมอบ่อยๆ					
41.	จู้จี้เรื่องความสะอาดของร่างกาย ชาวของ เครื่องใช้					
✓ 42.	พ่อแม่หัวเก่าไม่เข้าใจในความต้อง การของเด็กปัจจุบัน					
✓ 43.	ไม่พอใจจะบอกว่าเมื่อกลับบ้านไม่ ตรงเวลา					
44.	อยากได้ของมีราคาซึ่งพอจะซื้อได้ แต่พ่อแม่ไม่อนุญาต					
45.	ขอไปให้อยู่บ้านไม่ขอให้ไปเล่นนอก บ้าน หรือบ้านเพื่อน					
46.	บ่นว่าท่านลำบาก ชอบแค้นตัว แต่ไม่ เอาใจใส่ในการทำงาน					
47.	จู้จี้ว่าเกี่ยวกับเรื่องที่ท่านเห็นว่า เป็นเรื่องเล็กน้อยๆ					

ข้อ	เหตุการณ์	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
48.	ไม่ค่อยอนุญาตให้ไปงานรื่นเริงต่างๆ					
49.	ทนถือว่าการใช้กีฬา ศึกษายนต์ ดูการละเล่นเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ แต่พอเมื่อนานเข้า ก็จะไปอนุญาตให้ ไป					
✓ 50.	ไม่ค่อยอนุญาตให้ไปทัศนจารหรือเดิน ทางไกล					
✓ 51.	ก่อนออกนอกบ้านต้องขออนุญาตทุกครั้ง และต้องชี้แจงเกี่ยวกับการออกนอกบ้าน ว่า ไปไหน อย่างไร กับใคร					
52.	การอนุญาตดูๆก็ไม่สม่ำเสมอ					
✓ 53.	มักบ่นหรือแสดงความไม่พอใจเมื่อผล การเรียนไม่ดี					
✓ 54.	ไม่ชอบให้คนอื่นทำอะไรที่ไม่ใช่ตำรา เรียน					
55.	ไม่พอใจเมื่อทำกิจกรรมพิเศษอื่นๆ ให้เอาใจใส่แก่การเรียนเท่านั้น					
✓ 56.	เมื่อมีปัญหาต่างๆที่ไม่พอใจหรือกลุ่ม ใจ ชอบมาระบายอารมณ์เสียกับดูๆ					
57.	พ่อแม่สนใจดูอะไรมากกว่า ไม่ค่อย เอาใจใส่ดูเท่าที่ควร					
✓ 58.	ปฏิบัติต่อดูๆ เหมือนกับว่าดูๆเป็นเด็ก เล็ก					

จากเหตุการณ์ที่กล่าวมาแล้วนี้ ท่านความรู้สึกของท่านแล้ว ระหว่างพ่อกับแม่ใคร เว้น
สักเหตุก เรา ให้ทำให้ท่านไม่พอใจมากกว่ากัน

☐ พ่อ

☐ แม่

แบบสอบถามชุดที่ 5

คำถามนี้แบ่งเป็นสองตอน

ตอนขวามือแสดงลักษณะที่นักเรียนเป็นอยู่จริงๆ โดยแบ่งลักษณะของนักเรียนออกเป็น 5 ช่อง เช่น

อ้วน
|
|
 ผอม

ของแรก หมายถึง อ้วน ของที่สุด หมายถึง กอนข้างอ้วน ของที่สาม หมายถึง รูปร่างกำลังดี ของที่สอง หมายถึง กอนข้างผอม ของที่ห้า หมายถึง ผอม ถ้านักเรียนมีลักษณะตรงของใดก็ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้น เช่น ถ้านักเรียนเป็นคนอ้วนก็ขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องแรกดังนี้

อ้วน
|
|
 ผอม

ตอนขวามือแสดงความพอใจของนักเรียนต่อลักษณะของนักเรียน โดยแบ่งความพอใจเป็นช่อง คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด นักเรียนมีความพอใจในลักษณะที่นักเรียนเป็นอยู่ทางขวามือมากน้อยเพียงใด ก็ขีดเครื่องหมาย ลงในช่องนั้นตามความเป็นจริง นักเรียนควรทำคู่ไปกับคู่ทางซ้ายมือ

ตัวอย่าง

ข้าพเจ้าเป็นคน

|
|

สวย | ธรรมดา

ความจริงสำหรับตัวข้าพเจ้า

ก. หมวดร่างกาย

ข้าพเจ้าเป็นคน

|
|

1. อ้วน | ผอม

|
|

2. สูง | เตี้ย

ข้าพเจ้ามีความพอใจในลักษณะของข้าพเจ้าในขณะนี้

|
|

มากที่สุด | มาก | ปานกลาง | น้อย | น้อยที่สุด

ความพอใจของข้าพเจ้าในสิ่งต่อไปนี้

ข้าพเจ้ามีความพอใจในลักษณะของข้าพเจ้า

|
|

มากที่สุด | มาก | ปานกลาง | น้อย | น้อยที่สุด

|
|

มากที่สุด | มาก | ปานกลาง | น้อย | น้อยที่สุด

ท. ทบวงศึกษาความสามารถในการเขียน

ข้าพเจ้าเป็นคนที่

ข้าพเจ้ามีความพอใจในลักษณะของข้าพเจ้า

1. ฉลาด ใจ

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2. มีไหวพริบ หัวใจ

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3. ความจำดี ขี้ลืม

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

4. เก่ง ลอน

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

5. ขยัน เกียจคร้าน

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

6. เอาใจใส่ สะดวก

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

7. คิดฝัน คิดสิ่งที่เป็นอย่างจริง

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

8. สนใจ ไม่สนใจ

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

9. นักคิด นักจำ

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

10. รอบคอบ เงินเล็ด

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ค. หมวดอารมณ์และความรู้สึก
ชาวเขาเผ่าม้ง

ชาวเขามีความพอใจในลักษณะของชาวเขา

1. ใจเย็น ไม่โห่ร้อง

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2. มั่นคง อ่อนไหวง่าย

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3. สนุกสนาน หงอยเหงา

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

4. ยิ้มแย้ม หงุดหงิด

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

5. อบอุ่น ว้าวุ่น

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

6. รักง่าย เกลียดง่าย

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

7. กล้าหาญ หวาดกลัว

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

8. สงบเงียบ คึกคัก

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

9. ยินดีกับผู้อื่น ขี้อิจฉา

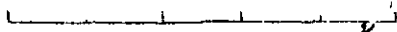
มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

10. ควบคุมอารมณ์ได้ ประหม่า

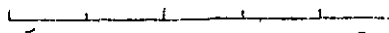
มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

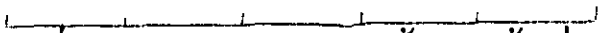
ข้าพเจ้าเป็นคน

ข้าพเจ้ามีความพอใจในลักษณะของข้าพเจ้า

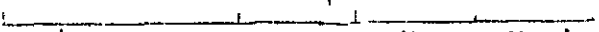
11. ใจเย็น ใจร้อน

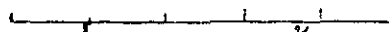
 มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

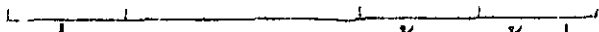
12. เป็นสุข กังวลใจ

 มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

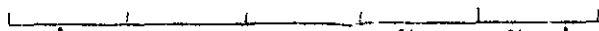
13. เกรงใจผู้อื่น เอาแต่ใจตน

 มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

14. หนักแน่น นอยใจ

 มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

15. ราเริง เกรว

 มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ข้าพเจ้าเป็นคน

ข้าพเจ้ามีความพอใจในลักษณะของข้าพเจ้า

11. เปิดเผย มีความลับ

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

12. กว้างขวาง มีคนรู้จักน้อย

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

13. รักความสงบ ระวัง

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

14. เสียสละ เห็นแก่ตัว

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

15. อ่อนหวาน แข็งกระด้าง

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

แบบสอบถามชุดที่ 4

แบบสอบถามนี้ ถามความรู้สึกของนักเรียนถึงสถานการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน ถ้านักเรียนประสบกับสถานการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ เหล่านี้ นักเรียนจะมีความรู้สึกอย่างไรกับสถานการณ์นั้นๆ

วิธีทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามจะมีคำถามเป็นข้อๆ แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกหลายคำตอบ คือ ก. ข. และ ค. ให้นักเรียนเลือกเอาเพียงข้อเดียวเท่านั้น ที่ตรงกับความเป็นจริงที่นักเรียนกระทำอยู่เสมอๆ หรือนักเรียนคิดว่าจะกระทำจริงๆ เมื่อนักเรียนประสบเหตุการณ์เช่นนั้น เมื่อเจอใจข้อใดก็ให้นำไปเขียนในกระดาษคำตอบที่แจกให้ทางหาก

ตัวอย่าง

๐) เวลาชมภาพยนตร์เมื่อถึงบทโศก นักเรียนเคຍร้องไห้ตามนางเอกหรือไม่

ก. เคຍร้องไห้ตาม ข. ถ้าโศกมากถึงจะร้องไห้ ค. ไม่เคຍ

ถ้านักเรียนเลือกข้อ ก. คือ เคຍร้องไห้ตาม ก็ขีดเครื่องหมาย X ลงไปที่ข้อที่ข้อ ก. ในกระดาษคำตอบของนักเรียนดังนี้

ก.

ข.

ค.

X

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้เขียน ขีดข้อที่ไม่ต้องการ แล้วขีด ลงในข้อที่ต้องการ เช่นถ้าต้องการเปลี่ยนจากข้อ ก. เป็น ข้อ ค. ให้ทำดังนี้

ก.

ข.

ค.

X

X

คำตอบของนักเรียนไม่มีผลกระทบกระเทือนถึงการสอบวิชาอื่น และไม่นำไปเปิดเผยในที่ใดเป็นรายบุคคล จึงขอให้นักเรียนตอบอย่างสบายใจ และให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. นักเรียนอยากสร้างสิ่งใหม่ๆ เช่น
เครื่องมือ เครื่องใช้ ของเล่น ฯลฯ
ขึ้นใช้เพื่อความสะดวกสบายหรือไม่
ก. ไม่คิด บ่อยก็แล้ว
ข. บางครั้งก็คิด
ค. คิดอยากทำสิ่งใหม่ๆ ขึ้นใช้
2. ขณะทำงานนักเรียนรู้สึกอย่างไร
ก. รู้สึกเหนื่อยไม่อยากทำ
ข. บางครั้งก็เหนื่อย
ค. อยากทำต่อไปไม่รู้สึกเหนื่อย
3. ถ้านักเรียนกำลังทำงานนานหรือเลียง
นอนอยู่ แล้วมีเพื่อนมาชวนไปเที่ยวเล่น
นักเรียนจะทำอย่างไร
ก. ไปเที่ยวกับเพื่อน
ข. บางทีอยากจะไป
ค. ไม่ไป
4. ถ้านักเรียนมาโรงเรียนไม่ทันเพราะมัว
พูดคุยกับเพื่อน ถ้าครูถามนักเรียนจะ
ตอบว่าอย่างไร
ก. บอกว่าแม่ไม่ปลุก
ข. ใต้ครุฑคิดเอง
ค. บอกว่ามัวแะคุยกับเพื่อน
5. ขณะคุยกับเพื่อนหรือกับคนอื่น นักเรียน
มองหน้าเขาหรือไม่

- ก. ไม่กล้ามอง
ข. ไม่อยากมอง
ค. มองด้วยศุขศุข
6. ถ้าเพื่อนเลือกใจเป็นหัวหน้าชั้นก็เรียนอะไร
เป็นได้หรือไม่
ก. เป็นไม่ได้
ข. พยายามเป็นให้ได้
ค. เป็นได้อย่างดี
7. นักเรียนพบสุนัขบ้า นักเรียนจะทำอย่างไร
ก. ขึ้นเฉยๆ
ข. ร้องไห้คนช่วย
ค. วิ่งหนี
8. นักเรียนชอบทำงานคนเดียวหรือไม่
ก. ชอบทำงานคนเดียว
ข. บางครั้งก็ชอบ
ค. ชอบทำงานกับเพื่อน
9. นักเรียนเคยช่วยเหลือคนอื่นทำงานบ้างหรือไม่
ก. ช่วยทำบ่อยๆ
ข. ไม่ค่อยได้ช่วย
ค. ไม่ช่วย
10. นักเรียนอยากกลับไปเป็นเด็กเล็กๆ อีกหรือไม่
ก. อยากเป็นเด็กอีก
ข. บางครั้งก็อยาก
ค. ไม่อยากเป็นเด็กอีก

11. ตามปกตินักเรียนชอบคิดเรื่องราว
ทางๆ ตลอดเวลาหรือไม่

- ก. คิดอยู่เสมอ ตลอดเวลา
- ข. ไม่ค่อยได้คิด
- ค. นานๆ จึงจะคิดสักครั้ง

12. เวลาที่มีปัญหาเกิดขึ้นกับนักเรียน
นักเรียนเคยคิดแก้ปัญหาต่างๆ ใดบ้าง
หรือไม่

- ก. เคยคิดไปเรื่อยๆ ทุกวัน
- ข. คิดได้เป็นบางครั้ง
- ค. ไม่เคยคิดได้เลย

13. นักเรียนคิดว่าควรช่วยกันด้วยความ
สะอาดห้องเรียนหรือไม่

- ก. ควรให้การโรงทำ
- ข. นานๆ จึงช่วยกันสักครั้ง
- ค. ช่วยทำทุกครั้งที่มีโอกาส

14. นักเรียนชอบทำงานด้วยตนเองหรือ
ชอบให้คนอื่นทำให้

- ก. ชอบทำเอง
- ข. บางครั้งก็ให้คนอื่นทำให้
- ค. ชอบให้คนอื่นทำให้

15. เวลานั้นนักเรียนคุยกับเพื่อนๆ นักเรียน
มีความรู้สึกอย่างไร

- ก. ไม่สนุกเลย
- ข. ถ้าอายุเพื่อนก็ไม่สนุก

ค. สนุกดี

16. เมื่อครูให้การบ้านนักเรียนทำอย่างไร

- ก. ทำทันทีเมื่อกลับถึงบ้าน
- ข. ไว้ลอกเพื่อนที่โรงเรียน
- ค. ไม่ต้องทำเลย

17. นักเรียนอยากเลิกเรียน (ออกจากโรง-
เรียน) หรือไม่

- ก. อยากเลิก 100 เปอร์เซ็นต์
- ข. บางครั้งอยากเลิก
- ค. ไม่อยากเลิก

18. ขณะที่อยู่ในห้องเรียนนักเรียนปฏิบัติ
อย่างไร

- ก. ตามครูทุกคนและทุกครั้งที่ไม่เข้าใจ
- ข. กล้าถามครูบางคนเท่านั้น
- ค. ไม่กล้าถามครู

19. เวลากระทำสิ่งต่างๆ นักเรียนคิดว่าอย่างไร

- ก. คิดว่าต้องทำให้เสร็จ
- ข. บางครั้งก็คิดว่าจะทำให้เสร็จ
- ค. ไม่คิดอะไร

20. ตามปกตินักเรียนเป็นคนอย่างไร

- ก. เปิดเผยไม่อ้อมค้อม
- ข. บางครั้งก็เปิดเผย
- ค. ไม่อยากให้ใครรู้ว่าเป็นอย่างไร

21. เวลาเล่นกีฬา หรือมีการแข่งขันกับเพื่อน
นักเรียนคิดอย่างไร

- ก. คิดแกล้งเพื่อนเพื่อให้อับอาย
- ข. อาจจะบอกลงเพื่อมองบางครั้ง
- ก. ไม่พยายามเอาเปรียบเพื่อน

22. นักเรียนรู้สึกว่าเขาแพ้ของเขาคือ

นักเรียนดีหรือไม่

- ก. รู้สึกว่าเขาใจดี
- ข. รู้สึกว่าเขาใจดีเขาใจนัก
- ก. รู้สึกว่าเขาใจดีนักเรียนเลย

23. เวลาทำแบบฝึกหัดนักเรียนชอบคิดทำ
เอง หรือหาความช่วยเหลือ

- ก. ทำตามครูที่สอน
- ข. บางครั้งก็คิดเอง
- ก. มักคิดวิธีทำเอง

24. เมื่อนักเรียน เขาจะรักอะไรในเพื่อนๆ
ฟัง พวกเพื่อนๆ หรือหรือไม่

- ก. เชื่อ
- ข. ไม่ค่อยเชื่อ
- ก. ไม่เชื่อ

25. นักเรียนชอบการแข่งขันหรือไม่

- ก. ชอบ
- ข. ไม่ค่อยชอบ
- ก. ไม่ชอบเลย

26. เวลาทำงานนักเรียนมักปฏิบัติอย่างไร

- ก. วางแผนงานไว้ล่วงหน้าเสมอ

ข. วางแผนเป็นบางครั้ง

ค. ลงมือทำเลย ไม่เคยวางแผน

27. ก่อนไปโรงเรียนตอนเช้า นักเรียนเคยคิด
บ้างไหมว่าจะไปอย่างไร

- ก. คิด
- ข. บางครั้งก็คิด
- ก. ไม่เคยคิดเพราะไปทุกวัน

28. หนาวนอนเพราะมันเย็น นักเรียนเชื่อหรือไม่

- ก. จริง
- ข. ไม่ทราบ
- ก. ไม่จริง

29. นักเรียนจะต้องไปติดต่อสถานที่ราชการ
นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. กล้าไปคนเดียว
- ข. ต้องมีเพื่อนไปด้วย
- ก. ไม่กล้าไปเลย ให้คนอื่นไปแทน

30. นักเรียนเคยลงมือทำตามความคิดเห็นของ
นักเรียนหรือไม่

- ก. ทำตามที่คิดไว้ทุกครั้ง
- ข. บางครั้งก็ทำ
- ก. ไม่ค่อยทำตามเลย

31. นักเรียนเชื่อหมอหรือไม่

- ก. ไม่เชื่อ
- ข. บางครั้งก็เชื่อ

ก. เชื้อ

32. นักเรียนทำของเล่นหายบ่อยๆหรือไม่

ก. ไม่ค่อยหาย

ข. หายเป็นบางครั้ง

ค. หายบ่อยๆ

33. เวลาทำสิ่งยากๆนักเรียนรู้สึกอย่างไร

ก. ไม่อยากทำ

ข. บางครั้งก็อยากทำ

ค. อยากทำให้สำเร็จ

34. เวลาคุยกับเพื่อนนักเรียนรู้สึกอย่างไร

ก. ถ้าเพื่อนไม่เข้าใจก็ตาม

ข. บางครั้งก็ถามบางครั้งก็ไม่ถาม

ค. ไม่ถาม กลัวเพื่อนโกรธ

35. นักเรียนชอบนอนคนเดียวหรือไม่

ก. ไม่ชอบ กลัวผี

ข. บางครั้งอยากนอนคนเดียว

ค. ชอบนอนคนเดียว

36. เวลาทำงานหรือแบบฝึกหัดนักเรียนรู้สึกอย่างไร

ก. ลองทำไปหาจนกว่าจะถูก

ข. ลองทำไปห่ออีกครึ่งหนึ่ง

ค. เลิกทำ

37. นักเรียนรู้สึกตัวเองประสบความสำเร็จในชีวิตหรือไม่ (ด้านใดด้านหนึ่ง)

สำเร็จในชีวิตหรือไม่ (ด้านใดด้านหนึ่ง)

ก. ไม่เคยได้รับผลสำเร็จเลย

ข. เคยได้รับผลสำเร็จบ้าง

ค. ได้รับผลสำเร็จแทบทุกอย่าง

38. เวลาออกไปพูดหน้าชั้นนักเรียนรู้สึกอย่างไร

ก. ใจสั่น ขาดิ้น

ข. บางทีใจสั่น แต่ไม่ทุกครั้ง

ค. เฉยๆ

39. นักเรียนรู้สึกพอใจในผลการเรียนของตนเองหรือไม่

ก. พอใจ

ข. บางครั้งพอใจ ถ้าได้คะแนนดี

ค. ไม่พอใจ

40. เมื่อเห็นน้องทำงานบ้าน นักเรียนจะทำอย่างไร

ก. ยืนดูเฉยๆ

ข. ถานองบอกให้ช่วย

ค. ช่วยทันทีไม่ต้องให้บอก

41. ถ้านักเรียนเผชิญกับเหตุการณ์ที่สะเทือนใจ

มากๆ เช่นสูญเสียคนที่นักเรียนรัก นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร

ก. เศร้าโศกเสียใจไม่หาย

ข. เสียใจอยู่นานจึงจะหาย

ค. กังวาลบอกระงับใจได้ในไม่ช้า

42. นักเรียนมีความรู้สึกต่อตัวเองอย่างไร

ก. มีปมค้อยมาก อาภัพอับวาสนา และ

คิดถึงเรื่องนี้อยู่เสมอ

จ. ทดเกี่ยวกับปมด้อยเป็นบางครั้ง

ค. ไม่คิดถึงปมด้อยมากนัก